

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
OBID
NA ROKY 2021 – 2028

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Obid na roky 2021 – 2028
Územné vymedzenie	Obec Obid, okres Nové Zámky, Nitriansky kraj
ÚPN-O schválený	áno
Dátum schválenia PHSR	28.9.2021
Dátum platnosti	do 31.12. 2028
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.obid.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	v pracovnej skupine
Obdobie spracovania	Apríl 2021 – September 2021
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Obide č. _____

zo dňa 28.09.2021

Autorka: Ing. Margaréta Szabóová

ÚVOD

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Obid sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2028.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Obid vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

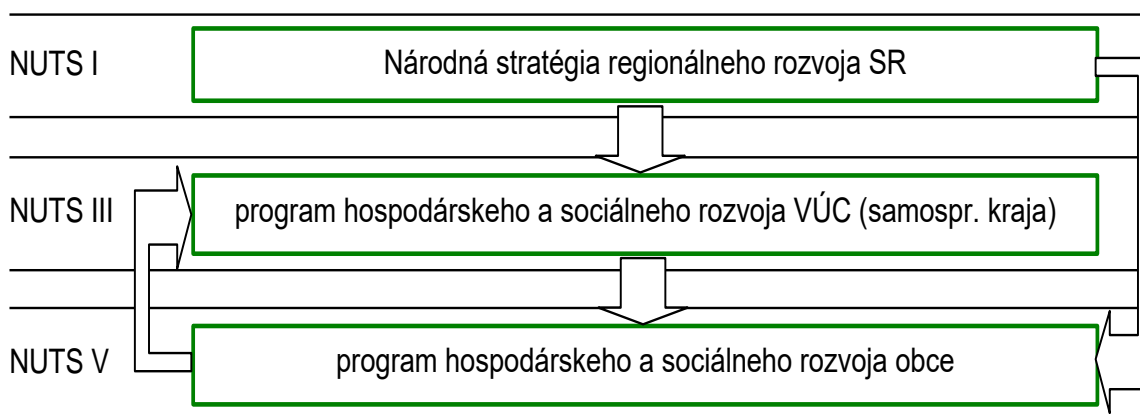
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec napĺňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Obid sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Z podstaty strategického plánovania vyplýva viacúrovňová štruktúra programového dokumentu, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa priorít a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít.

ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

Obec Obid sa rozprestiera na Podunajskej nížine, na ľavom brehu Dunaja. Odlesnený chotár je súčasťou roviny, ktorá je vytvorená z nánosov s mierne zvlneným terénom, pretkaným ramenami vodných tokov. Panorámu okolia dotvárajú role s močaristým podložím, Belianske kopce, Pohorie Börzsöny, panoráma miest Štúrovo a Ostrihom a pobrežná vegetácia Dunaja.

Prvá písomná zmienka obce je z roku 1237.

Kataster obce Obid má 2 449 ha. Svojou rozlohou 24,49 km² predstavuje približne 1,81 % územia okresu Nové Zámky. Obec sa od mesta Štúrovo osamostatnila roku 1999, ku ktorému bola pripojená v r. 1976.

Chotár obce Obid susedí s katastrami viacerých obcí: Na západe ho ohraničuje Mužla, na severe Kamenný Most, na východe Štúrovo, na juhovýchode Ostrihom, na juhu Tát a na juhozápade Nyergesújfalu (niekoľko sto metrov). Jeho južnou hranicou je Dunaj, ktorý je zároveň štátnou hranicou. Nadmorská výška územia obce je 164 m n. m., pričom kolíše od 107 do 222 m n. m.

Tab.č.1 – Porovnanie rozlohy obce (k 31.12.2020)

Rozloha	Km ²	Počet obyvateľov	Hustota obyv. / km ²
Obec Obid	24,49	1 164	47,53
Okres Nové Zámky	1 347,06	137 778	102,28
Nitriansky kraj	6 343,40	674 306	106,30
Slovensko	49 036,00	5 457 873	111,30

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Ku koncu roka 2020 mala obec 1 164 obyvateľov, ktoré sú zmiešanej národnosti s prevažujúcou väčšinou maďarskej. Hustota obyvateľstva je 47,53 obyv./km².

Tab. č. 2- Porovnanie podielu žien a mužov z celkového počtu obyvateľstva (údaje k 31.12.2020)

Územie	Muži	Ženy	Spolu	Podiel žien v %
Obid	574	590	1 164	50,69
Okres Nové Zámky	66 957	70 821	137 778	51,40
Nitriansky kraj	327 005	344 503	674 306	51,09
Slovenská republika	2 666 486	2 793 295	5 459 781	51,16

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

1.1.2 ŠIRŠIE ÚZEMNÉ VZŤAHY

Obec Obid leží v južnej časti okresu Nové Zámky. Od okresného mesta Nové Zámky je vzdialená cca 50 km, od sídla kraja (mesta Nitra) 86 km a od hlavného mesta SR, Bratislavy 162 km. Vzdialenosť obce od hraničného mesta Štúrovo je 7 km, z južnej strany je v priamom kontakte so štátnou hranicou s Maďarskom.

Obid leží zároveň v blízkosti Pohronskej rozvojovej osi (rozvojová os 2. stupňa podľa KÚRS 2001): Tlmače – Levice – Želiezovce - Štúrovo.

Obec má priame napojenie na cestu I. triedy číslo I/63, ktorá spája mestá Bratislava, Dunajská Streda, Komárno a Štúrovo.

Obec Obid má okrem mesta Štúrovo a Ostrihom väzby aj na okresné mesto Nové Zámky a krajské mesto Nitra, ktoré plnia funkciu administratívno-správneho a hospodársko-kultúrneho centra celého regiónu.

Administratívne zaradenie obce:

Okres: Nové Zámky (LAU1)

Kraj: Nitriansky (NUTS3)

RŠÚJ: Západné Slovensko (NUTS2)

Štatistická oblasť: NUTS 5

ŠÚJ: 582361 (LAU2)

Typ obce: vidiecka obec

Región: Južný (Dolné Pohronie)

Časová zóna: CET, UTC+1

Súradnice: 47°46'40" severnej zemepisnej šírky a 18°38'45" východnej zemepisnej dĺžky.

Najbližším hraničným priechodom do susednej Maďarskej republiky sú Štúrovo - Ostrihom (7 km).

Ďalší priechod Komárno – Komárom je vzdialený 45 km.

Najbližšie medzinárodné letisko je v Budapešti (60 km).

Dostupnosť okolitých obcí a miest je možné nielen prímestskými linkami autobusových dopravných spoločností, ale aj regionálnymi ako aj železničnou dopravou z blízkej železničnej stanice v susednom Štúrove (4 km).

1.1.3 HISTÓRIA OBCE

Chotár obce bol veľmi vhodný na usadenie sa človeka, o čom svedčia tu nájdené mnohé archeologické nálezy. Zo staršej doby bronzovej je to sídlisko a pohrebisko karpatskej mohylovej kultúry, hromadný nález keltských strieborných mincí z 1. storočia pred našim letopočtom, pohrebisko z doby avarskeho kaganátu a pohrebisko z 11.- 12. storočia.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1237. Obidské pozemky patrili prevažne ostrihomskej kapitule, ktoré obdržala od uhorského kráľa Endre II. v roku 1237. Obec sa stala filiálnou farnosťou ostrihomskej arcidiecézy. Ale obec je rozhodne staršieho založenia. Obid viackrát zničila nepriazeň osudu (vojská, povodne, požiare a pod.), preto sa v listinách objavuje menej ako iné považské či pohronské obce. Dedina vždy povstala, čo svedčí o tvrdej povahe tunajšieho obyvateľa.

V roku 1438 kráľ Albert listinou potvrdil tunajšie majetky ostrihomskej kapituly, podľa ktorej k nim patrila aj ostrov. Blízkosť významného mesta Esztergom, sídlom uhorského prímasa predsa len spôsobovalo, že Obid sa vyvíjal v jeho tieni.

Dedina v roku 1570 mala názov „Veľký Obid" - Nagy Ebed. Spomína sa aj pusta „Malý Obid" - Kis Ebed, inak aj Olvíz.

V roku 1593 sa Obid stáva lénnikom Turkov. Za vlastníka obce bol v roku 1609 menovaný ostrihomský arcibiskup. V roku 1664 evidovali v obci 50 domácností.

Ani po vyhnaní Turkov z Uhorska v roku 1686 nenastal v zničenej krajine vytúžený pokoj. Podľa súpisu z roku 1696 jobagióni obec opustili a bývali v meste Esztergom, odkiaľ chodili obrábať tunajšie polia. Neskôr sa tu znovu usadili, ale nie na pôvodnom mieste, stará obec stávala na hone Faluhely.

Ledva sa obyvateľstvo pozviechalo z vojnových otrasov roku 1703 vypuklo povstanie Ferenc II. Rákócziho.

V rokoch 1701 - 1712 sa počet obyvateľov Obidu znížilo 20%. Obci sa nevyhla ani morová nákaza, ktorá v Uhorsku vypukla v roku 1713. V roku 1715 tu bolo 41 domácností, v roku 1720 už len 39 domácností. Neskôr Obid nepoznal problémy obcí so zmiešaným náboženským vyznaním (žili tu len katolíci) a dal sa na cestu očividného rozvoja. Ostrihomská kapitula bola zrejme dobrým zemepánom, ktorej záležalo na prosperite svojich majetkov.

V roku 1831 obec postihla choleraová nákaza, ktorá značne zdecimovala tunajšie obyvateľstvo. Aj tunajšieho obyvateľa očarili myšlienky maďarskej revolúcie v rokoch 1848/49. 13. júla 1849 sa aj cez Obid z Komárna do Vácu presúval I., III. a VII. vojenský zbor (28000 vojakov) honvédskej armády pod vedením

generála Artúra Görgeyho. V roku 1876 Obid postihla katastrofálna povodeň, spôsobila obci značné škody. Napriek otrasom sa obec rozvíjala a patrila medzi väčšie osídlenie v širšom okolí. V roku 1886 kúpilo vedenie obce od mesta Esztergom hasičskú striekačku (vyrobenú r.1871). V roku 1888 postihol obec veľký požiar. V roku 1890 okrem 1446 katolíkov tu žilo 18 obyvateľov židovskej národnosti. V roku 1895 bola najväčším zemepánom obce Esztergomska generálna kapitula. Bola tu známa pripúšťacia stanica. V roku 1895 pustošila ďalšia povodeň. Z toho dôvodu začali budovať pri Obide hrádzu, ktorú dokončili v roku 1899.

V Obide bolo zriadené mliečne družstvo. V roku 1912 bol Dénesom Báthym reorganizovaný Dobrovoľný hasičský zbor. V roku 1916 bolo v obci založené spotrebné družstvo a postavená jeho pekná prízemná budova. Vypuknutie 1. svetovej vojny (1914 - 1918) zabrzdiло slubný vývoj obce a priniesla pospolitému ľudu len utrpenie a žiaľ. Rok 1918 priniesol výraznú zmenu, obec sa totiž stala súčasťou novovzniknutej 1. ČSR. Obid sa stal pohraničnou obcou, ktorej obyvateľstvo sa zaoberalo hlavne poľnohospodárstvom, rybárstvom a vinohradníctvom. Spotrebné družstvo sa po roku 1925 stalo členom spotrebného družstva HANZA Galanta, ktoré roku 1938 malo 32 členov. Na základe rozhodnutia Viedenskej arbitráže 2. novembra 1938 bol Obid opäť pripojený k Maďarsku. Po vypuknutí svetovej vojny roku 1940 nastala kríza a znova trpel hlavne pospolitý ľud. Na konci roku 1944 a na začiatku roka 1945 sa tu odohrali prudké boje a obec bola dosť zničená. 28. marca 1945 sa v Obide vojna skončila.

Nasledujúce povojnové roky nepriniesli tunajšiemu maďarskému obyvateľstvu nič pozitívneho, boli zbavení občianskych práv, boli zavreté školy, vysídľovanie, zoštátnenie pozemkov.

Po 1948 roku sa pomery predsa len usporiadali, obyvateľstvu maďarskej národnosti boli vrátené občianske práva, začalo sa aj vyučovať v maďarskom jazyku. Obid sa začal meniť na socialistickú dedinu. V roku 1952 bolo založené tunajšie JRD, upravovali a spevňovali sa cesty, budovali chodníky, zlepšila sa infraštruktúra obce. V roku 1965 povodeň narobila v obci značné škody a tunajšie JRD bolo pričlenené k JRD Mužla dňa 1.1.1966. V roku 1974 bola postavená nová budova pohostinstva a obchodu Jednota s. d. a Klub dôchodcov - dnes Obecný úrad. V rámci akcie „Z“ bol postavený Klub dôchodcov.

V roku 1976 bola obec pričlenená k mestu Štúrovo. Časom tu zaniklo školské vyučovanie a bol zákaz vydávať stavebné povolenia. Dokonca vznikol neuveriteľný plán Obid zrovnať so zemou a na jeho mieste postaviť závod na umelé hnojivá. Týmto neľudským plánom urobil koniec november 1989, keď komunistická vláda padla. Je síce pravdou, že možno vyznávať akúkoľvek náboženskú vieru, možno slobodne podnikáť, bola zrušená cenzúra, ale na druhej strane sa prehĺbuje kríza v spoločnosti, je nedostatok pracovných miest a je akútny nedostatok financií. Táto kríza sa ešte prehĺbila po vzniku samostatnej Slovenskej republiky 1.1.1993.

V roku 1999, po 23 rokoch obec opäť získala samostatnosť. Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 1.12.1999, kedy bolo zvolené deväťčlenné obecné zastupiteľstvo a za starostu Tibor Nagy. Od toho istého dátumu bol zriadený obecný úrad. Vodovod bol vybudovaný v roku 1994, plynifikácia obce v roku 1996. V obci boli od osamostatnenia realizované viaceré investície, ako napr. postavenie novej budovy obecného úradu, rekonštrukcia kultúrneho domu, materskej školy, ciest v obci, vybudovanie nových nájomných bytov a iné.

V roku 2018 bola zvolená za starostku obce Ing. Monika Vajda. Samospráva naďalej pokračuje vo zveľaďovaní obce, aby sa obec právom zaradila medzi vyspelé obce v regióne.

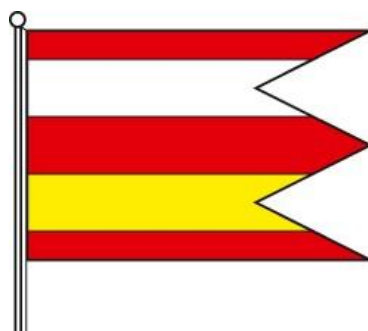
Vypracované strategické zámery a rozvojové dokumenty sú zárukou ďalšieho rozvoja obce, ako ďalšej významnej kapitoly v jej bohatej histórii.

Symboly obce

Erb obce Obid

Vlajka obce Obid

Pečať obce Obid

Opis vlajky:

Obecná vlajka má podobu piatich pozdĺžnych pruhov červeného, bieleho, červeného, žltého a červeného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zostrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Významní rodáci obce

V miestnom cintoríne je pochovaných viacero významných osobností miestnej histórie:

Bathy Dénes (1888 - 1923), miestny učiteľ - kantor.

Becse Ferenc dr. (1913 - 1970), miestny dekan - farár.

Bukovszky Gyula (1879 - 1942), učiteľ, riaditeľ školy, otec populárneho lekára Dr. László Bugu a predseda viacerých spoločensko - kultúrnych spolkov.

Deszáth János (1813 - 1875), miestny farár, jeho náhrobok sa nezachoval.

Fehér Ferenc (1843 - 1920), miestny farár.

Gál Ferdinand (1825 - 1901), honvéd a účastník bojov maďarskej revolúcie 1848/49. Náhrobok postavila jeho manželka Gertrúd Kis.

Galambodi Makkay Janka (1893 - 1971), populárna miestna učiteľka, predsedníčka viacerých kultúrnych spolkov.

Mihala József (1808 - 1810), miestny farár, bol pochovaný v starom cintoríne a preto sa jeho náhrobok nezachoval.

Nagy Mihály (1818 - 1848), miestny farár.

Révész Ferenc (1899 - 1961), dekan - farár Žiharec.

Tóth István Zoltán (1905 - 1984), dekan - miestny farár.

V cintoríne je pochovaných mnoho obetí II. svetovej vojny.

1.1.4 STAV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ A PROGRAMOVEJ DOKUMENTÁCIE

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Obid bol vypracovaný v roku 2015 s platnosťou do roku 2020.

Obec ma vypracovanú **územnoplánovaciú dokumentáciu**, ktorá bola vypracovaná v r. 2004 (firma APROX, s.r.o., Bratislava). Súčasťou ÚPN je **návrh opatrení a lokalít miestneho územného systému ekologickej stability**.

Obid má vypracovaný Program odpadového hospodárstva obce na roky 2016 – 2020.

Vypracovaný je aj Komunitný plán sociálnych služieb do roku 2022.

1.1.5 PRÍRODNÉ DANOSTI, OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1.1.5.1 PRÍRODNÉ DANOSTI

Geomorfologické členenie

Podľa Inžinierskogeologickej mapy Slovenska M = 1 : 200 000 patrí územie do regiónu neogénnych tektonických vkleslín, do oblasti Podunajskej nížiny a na rozhranie rajónu údolných riečnych náplavov typu F a rajónu sprašových sedimentov na riečnych terasách Dunaja typu LT.

Podľa geomorfologického členenia SR (Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Čenkovská niva.

Pôdne typy na území obce: fluvizeme, čiernice, černozeme. Z hľadiska zrnitosti sa tu nachádzajú hlinité, ílovito-hlinité a piesčito-hlinité pôdy. Vlhkostný režim pôd je mierne suchý.

Geomorfologické pomery: Základné typy eróznio-denudačného reliéfu: reliéf rovín a nív, reliéf zvlhnutých rovín. Členitosť územia: v južnej časti nerozčlenená rovina, v strednej a severnej časti: horizontálne a vertikálne rozčlenená rovina.

Ložisko vyhradeného nerastu hnedého uhlia sa nachádza južne od zastavaného územia obce. Na ložisku Obid sa nachádzajú voľné a viazané zásoby hnedého uhlia v množstve 16716 tis. ton.

Klimatické podmienky

Podľa klimaticko – geografických typov (Atlas krajiny SR, 2002) patrí dotknuté územie so širším okolím do typu nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt, suchou až mierne suchou, subtypu teplej klímy a do teplého, suchého okrsku s miernou zimou, teplým letom a s dlhším slnečným svitom. Charakteristická je nížinná klíma s dlhým až veľmi dlhým, teplým a suchým letom, krátkou, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s veľmi krátkym trvaním snehovej pokrývky.

Územie obce Obid patrí do mierneho podnebného pásma, do teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, suchého s miernou zimou, dlhším slnečným svitom. Priemerná januárová teplota bola v rokoch 2011 – 2021 3,1 °C, priemerná júlová teplota je 28,7 °C. Priemerná ročná teplota bola v tomto regióne v uplynulých 10 rokoch 16,8°C.

Podľa priemernej teploty je najteplejším mesiacom júl. Podľa priemernej teploty vzduchu býva spravidla najchladnejším mesiacom január.

Atmosférické zrážky majú veľký význam ako ukazovateľ podnebia. Priemerný úhrn zrážok na okolí obce je 500 mm. Najviac zrážok podľa dlhodobého merania pripadá na júl a september. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. Z hľadiska smeru prúdenia prevláda juhovýchodný smer. Najveternejší je mesiac marec s dlhoročným priemerom rýchlosti vetra 15 km/h.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Obid patrí do povodia Dunaja. Podľa Atlasu krajiny SR je z hľadiska hydrologickej regionalizácie Slovenska patrí tento región do hlavného hydrogeologického regiónu: kvartér dunajských terás na úpätí Hronskej pahorkatiny. Režim odtoku vôd je dažďovo-snehový.

Povrchovú vodu najvýznamnejšieho charakteru predstavuje rieka Dunaj pretekajúca južne od zastavaného územia obce Obid. Dunaj zároveň tvorí aj medzinárodnú hranicu Slovenska s Maďarskom. Cez k.ú Obid priamo preteká Mužliansky potok a Obidský kanál.

Z hľadiska odtokových pomerov patria tieto vodné toky do oblasti nížinnej s dažďovo snehovým typom odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnatosťou vo februári až apríli a s najnižšími prietokmi v septembri. V širšom okolí tvoria vodné plochy väčšieho významu bývalé bagroviská pri Chľabe. Jedná sa o Parížske rybníky, ktoré sa využívajú pre rekreačné účely.

Evidovaný je aj potenciálny výskyt geotermálnych vôd v k.ú. Obid a širšom okolí. Geotermálny vrt OPKS z roku 1949 nachádzajúci sa na starom kúpalisku v Štúrove, vrt FGJŠ z roku 1973 a najnovší vrt VŠ 1 z roku 1988 sa nachádzajú na Termálnom kúpalisku Vadaš. Využívajú sa na rekreačné účely.

V k.ú. obce Obid sa nachádza niekoľko zdrojov pitnej vody. Vodný zdroj na hranici riešeného územia slúži pre obec Mužla. Ďalší vodný zdroj pri železničnej trati Bratislava – Štúrovo je málo výdatný, preto sa nevyužíva. V širšom dotknutom území sa ďalej nachádza aj vodný zdroj RH-10 (3 vrtané studne), ktorý slúži podniku Smurfit Kappa Štúrovo.

Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska je záujmová lokalita so svojim okolím súčasťou hydrogeologického rajónu Q 052 - Kvartér východného okraja Podunajskej roviny. Zvodnené prostredie je tvorené dunajskými náplavmi (štrkami, piesčitými štrkami, pieskami), ktorých mocnosť dosahuje v širšom záujmovom území 30 - 40 m. Náplavové hliny tvoria súvislú pokrývku územia a ich hrúbka sa pohybuje od 0,60 do 4,90 m. Väčšie mocnosti hĺn sa nachádzajú v miestach bývalých ramien Dunaja. Bezprostredné nadložie štrkov tvoria v záujmovej oblasti jemnozrnné piesky hrúbky 0,40 - 2,00 m, miestami aj viac. Horizontálna priepustnosť zvodneného prostredia je vysoká. Hodnoty koeficientov filtrácie sa pohybujú v rozmedzí rádov 10⁻²- 10⁻³ m.s⁻¹. Hladina podzemnej vody je voľná až mierne napätá, kolíše v hĺbke 2 - 5 m od úrovne terénu (v súvislosti s hladinou v Dunaji a morfológiou terénu). Hlavným režimovým činiteľom je rieka Dunaj. Sezónny pohyb hladiny podzemnej vody ovplyvňujú aj atmosferické zrážky, výpar, prítok z vyššie položených území, odtok do ramien Dunaja a pod.

Na kvalitu podzemných výrazne vplýva aj poľnohospodárstvo, resp. únik odpadových vôd v intraviláne obce do zeme.

Termálne a minerálne vody

Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložím vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (geotermálna voda).

Minerálna voda je podzemná voda s originálnym pôvodom akumulovaná v prírodnom prostredí, vyvierajúca na zemský povrch z jednej alebo viacerých prirodzených alebo umelých výstupných ciest, ktorá sa odlišuje od inej podzemnej vody najmä: a) svojím pôvodom, b) obsahom stopových prvkov, c) obsahom a charakterom celkových rozpustených tuhých látok presahujúcich 1 000 mg.l⁻¹ alebo obsahom rozpustených plyných látok presahujúcich 1 000 mg.l⁻¹ oxidu uhličitého, alebo najmenej 1mg.l⁻¹ sulfánu, alebo d) minimálnou teplotou vody v mieste výveru 20 °C (termálne minerálne vody).

Termálna voda je prírodná podzemná voda, ktorá je zohriata pôsobením zemského tepla v horninovom prostredí s minimálnou teplotou vody v mieste výveru 20 °C. Geotermálna voda je podzemná voda, ktorej tepelný obsah je možné využívať na energetické ciele.

Možným zdrojom energie územia je termálna voda, lebo obec zapadá do pásma výskytu termálnych prameňov. Pod obcou a v celom regióne sa podľa Atlasu krajiny SR nachádza geotermálna voda, ktorej hlavným kolektorom sú triasové karbonáty.

Na základe rozšírenia kolektorov geotermálnych vôd a aktivity geotermického poľa bolo na území Slovenska vymedzených 26 perspektívnych geotermálnych oblastí, na získanie geotermálnych vôd. Obec Obid spadá do oblasti Komárňanská kryha. Podľa zhodnotenia perspektívnych oblastí geotermálnych vôd v roku 2011 je táto oblasť zaradená medzi perspektívne oblasti, v ktorých sa realizovalo hydrogeotermálne zhodnotenie.

Ochrana geotermálnych vôd predstavuje dôležitý prvok pri racionálnom využívaní tohto obnoviteľného zdroja energie, ktorý napomáha nielen rozvoju ekonomických subjektov a tiež prispieva k upevneniu zdravia obyvateľstva.

Zdroje pitnej vody

Na zásobovanie obyvateľov okresu Nové Zámky sa využívajú výlučne zdroje podzemných vôd, najväčšie z nich sú však mimo hranice okresu. Sú to hlavne zdroje v oblasti Gabčíkova.

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je vyriešené cez verejnú vodovodnú sieť, ale využívajú sa aj vlastné studne obyvateľov.

Na území obce sa nachádza niekoľko zdrojov pitnej vody. Vodný zdroj na hranici kat. územia slúži pre obec Mužla. Ďalší vodný zdroj pri železnici je málo výdatný, preto sa nevyužíva. Nachádzajú sa tu aj iné vodné zdroje – vrtné studne – slúžiace pre potreby podniku Kappa, a.s. Štúrovo. Vodný zdroj Štúrovo RH-10 má výdatnosť 12 l/s. Zachytáva podzemné vody z Belanských kopcov.

Kvalita vôd

Kvalita vôd je chránená zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), v znení neskorších predpisov.

Pôvodný typ chemického zloženia podzemných vôd hydrogeologického rajónu 052, do ktorého širšie záujmové územie obce spadá, je výrazne kalcium hydrogén karbonátový, s nízkou až strednou mineralizáciou od 300 do 500 mg/l. Jeho časové zmeny odrážajú vplyvy pôsobenia ľudských aktivít.

Podzemné vody sú ohrozené okrem prirodzených zdrojov znečistenia, akým je štruktúra geologického podložia, aj plošným znečistením z poľnohospodárstva, priemyselnou výrobou a obývanosťou územia.

Povrchové a podzemné vody sú znečisťované priemyslom, poľnohospodárskou výrobou, skládkami odpadov, chýbajúcou kanalizačnou sieťou. Všetky recipienty z ČOV zo Smurfit Kappa, a.s. a mesta Štúrovo sú zaústené do Dunaja.

Monitorovanie kvality podzemných vôd realizuje SHMÚ. Kvalita vôd riečnych náplavov Dunaja je sledovaná vo vrtoch základnej monitorovacej siete. Na znečistení Dunaja sa podieľajú bodové zdroje znečistenia (priemyselné a komunálne odpadové vody), z plošných zdrojov najmä poľnohospodárska činnosť, taktiež lodná doprava a veľká vodná erózia a splachy z urbanizovaných miest. V dolnej časti toku boli významným zdrojom znečistenia papierne Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. a komunálne odpadové vody z príľahlých miest a obcí a nečistené vody z mesta Štúrovo.

Pôdna charakteristika

Územie obce Obid spadá do pôdnoekologickej oblasti Podunajská nížina, do pôdnoekologickej podoblasti Podunajská pahorkatina, do pôdnoekologického regiónu chrbát. Index poľnohospodárskeho potenciálu je 81 – 90%.

Prevažujúcim pôdnym typom na území obce sú černoze typické a černoze erodované.

Sú tu produkčné pôdy s vysokou bonitou, ktoré sú chránené zákonom *Zákon* č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Poľnohospodárska pôda je obrábaná ako orná pôda, TTP a záhrady s BPEJ 0039002, 0038002, 0037002, 0019002, 0020003. Na časti k.ú. obce sa nachádzajú závlahy.

Charakteristika pôdných jednotiek:

0039002 - černoze typické a černoze hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké

0038002 - regozeme a černoze erodované v komplexoch na sprašiach, stredne ťažké

0037002 - černoze typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké

0019002 - černozeme typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom

0020003 - čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké

Kvalita pôdy je ohrozovaná veternou a vodnou eróziou.

Pôdy rovinatého územia obce nie sú ohrozené plošnou vodnou eróziou, možný je tu výskyt stružkovej (ryhovej) vodnej erózie.

Veterná erózia pôdy patrí medzi erózne – akumulčné javy. Veterná erózia je závislá na častosti a rýchlosti prúdenia vzduchu, prítomnosťou vegetačného krytu, výskytom prirodzených zábran (otvorenosť krajiny, vetrolamy) a druhom pôd. V území obce dominuje intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda nachádzajúca sa v odlesnenej krajine. Takáto otvorená krajina bez významnejšieho plošného zastúpenia vegetácie má vysoký potenciál pre uplatnenie veternej erózie.

Ďalšie problémy sú: rádioaktivita, a to radónové riziko z geologického podložia; šírenie agresívnych druhov rastlín (samovoľne); kontaminácia pôdy na PPF agrochemikáliami (rizikovými prvkami Cd, Ni, Pb a As).

Pôvodom negatívnych javov sú: zimná chemická údržba komunikácií, nadmerné odlesnenie extravilánu obce, málo vysokej zelene a nízka kvalita nelesnej drevinovej vegetácie na poľnohospodárskom pôdnom fonde (ďalej len PPF) a okolí ciest, kontaminácia pôdy na PPF, prípadné nelegálne skládky odpadu v chotári. Sceleňovanie pozemkov sprevádzala likvidácia z hľadiska poľnohospodárstva trvale neproduktívnych geobiocenóz, čo viedlo následne k degradácii vlastného pôdneho fondu a znížilo ekologickú stabilitu krajiny.

Flóra

Rastlinstvo obce Obid tvorí sídelná vegetácia, pobrežná vegetácia potokov a rieky, líniová vegetácia popri poľných cestách a lesov v k.ú. obce, vegetácia v oblasti Dunajské luhy. Sídelnú vegetáciu tvorí zeľaň popri cestách, pri rodinných domoch, na verejných priestranstvách a na cintoríne.

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia patrí riešené územie do zóny dubovej, podzóny nížinnej, oblasti pahorkatinnej, okresu Hronská pahorkatina, podokresu južného.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, reprezentujú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie: dubové lesy s javorom tatarským a dubom plstnatým.

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je však podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr.

V prípade výsadby plôch nelesnej drevinovej vegetácie by sa skladba drevín mala vychádzať z drevinovej skladby potenciálnej prirodzenej vegetácie územia. Potenciálna prirodzená vegetácia a jej hlavné jednotky v riešenom území sú:

- jaseňovo – brestovo – dubové nížinné lužné lesy
- dubovo – hrabové lesy
- dubové a dubovo – cerové lesy
- vrbovo – topoľové lužné lesy.

Fauna

Zoocenózy Dunaja a priľahlých luhov sú ovplyvnené pestrosťou biotopov od vodných až po xerothermné. Z hľadiska zoogeografického členenia patrí územie obce do panónskeho úseku, do provincie stepí. Typickým rozšíreným vtákom tu bol podľa Atlasu krajiny SR ďateľ hnedkavý, hrdlička záhradná, krkavec čierny.

Živočíšstvo obce Obid charakterizujú druhy typické pre teplé nížiny a kotliny strednej Európy. Medzi typické a vzácne bezstavovce charakteristických biotopov nížinnej krajiny (teplé, suché lúky, staré ovocné

sady, dubové lesy a vetrolamy) patrí chránená modlivka zelená, vidlochvost ovocný, fúzač koreňový a roháč obyčajný. Najviac hniezdiacich druhov vtákov zo všetkých existujúcich biotopov sa vyskytuje v chránenom vtáčom území Dunajské luhy. Vyskytujú sa tu aj vzácne podenky „Tiszavirág“ (*Palingenia longicauda*).

Zoogeograficky je územie pod vplyvom Panónskej nížiny, ale i alpskej sústavy, s ktorými je prepojené prostredníctvom Dunaja. Významne sú tu zastúpené najmä faunistické prvky močiarnych a vodných biocenóz a spoločenstvá lužných lesov. V území bolo zistených napríklad 109 druhov mäkkýšov, z toho 22 ohrozených. Na Podunajsku (od Bratislavy po Štúrovo) bolo zistených viac ako 1 800 druhov chrobákov. Z nich je pozoruhodný najmä výskyt doteraz vo svete neznámeho druhu *Thinobius korbeli*, ale aj viacerých druhov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku iba v priestore ramennej sústavy Dunaja (*Hydrovatus cuspidatus*, *Bagous bagdatensis*, *Donacia crassipes* a iné). Z drobných cicavcov je významný reliktný výskyt hraboša severského. Osobitný význam má územie pre hniezdenie a hibernáciu vodného vtáctva. Pravidelne sa tu vyskytujú vzácne druhy vtákov, ako napríklad orliak morský, beluša malá a volavka purpurová. Dôležitou zložkou živočíšstva navrhovaného chráneného územia sú ryby. V Dunaji a jeho ramenách sa vyskytuje najvyšší počet druhov rýb zo všetkých vodných tokov Slovenska. Táto skupina živočíchov patrí medzi najviac postihnuté výstavbou vodných diel na Dunaji. Zo vzácných a chránených druhov tu žije divá forma kapra (sazan), blatniak tmavý, šablňa krivočiara a býčko škvrnitý.

Krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinskej štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinskej štruktúry). Na základe zastúpenia a plošinnéj rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Štruktúra jednotlivých prvkov SKŠ v katastrálnom území obce Obid je nasledovná:

Tab. č.3 – Súčasná krajinná štruktúra obce Obid (k 31.12. 2020)

Poľnohospodárska pôda	orná pôda	chmeľnice	vinica	záhrada	ovocný sad	TTP	Spolu v ha
	1 665,24	0	19,03	31,18	0,72	92,32	1 808,49
Nepoľnohospodárska pôda	lesy	vodné plochy	zastavané plochy a nádvoria	ostatné plochy	Spolu v ha		
	8,54	293,29	171,48	167,51	640,82		
Celková výmera územia obce v ha							2 449,31

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Podľa uvedenej štruktúry spolu najväčšie zastúpenie v území má orná pôda ďalej vodné plochy. Zastavané plochy a nádvoria sú len na treťom mieste.

Územie je pomerne silne pretvorené a pozmenené ľudskou činnosťou, a to hlavne poľnohospodárskou, ktorá intenzívne využíva odlesnenú pôdu pre pestovanie hlavne obilnín.

Hluk a vibrácie

Intenzita dopravy v obci Obid je nízka, neohrozuje okolitú zástavbu nadmerným hlukom. Na území obce sa zdroje hluku vytvárajú z hluku motorových vozidiel a poľnohospodárskych strojov. Výrazným

zdrojom hluku a vibrácií je intenzívna automobilová a nákladná doprava predovšetkým na štátnej ceste č. I/63, ktorá sa ale ťahá v dostatočnej vzdialenosti od intravilánu obce, príp. cesta č. II/509 a železničná trať č. 130 Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo, ktorá neprechádza zastavaným územím obce.

Seizmicita

Regionálne geofyzikálne indície poukazujú na mladé zlomové porušenie neogénnych sedimentov extenznými štruktúrami smeru približne SV-JZ, rovnobežnými s malokarpatským zlomovým systémom a poruchami na nich približne kolmými, t. j. smeru SZ-JV. Recentná aktivita tektonických štruktúr je pomerne nízka. Osobitnou seizmotektonickou oblasťou je okolie Komárna, kde zasahuje okraj seizmotektonického pásma približne severo-južného smeru z Maďarska. Zemetrasenia v tomto pásme dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK, pričom najsilnejšie sa vyskytujú práve v okolí Komárna, kde sa križujú zlomové systémy rôznych smerov. Seizmická aktivita v tejto oblasti súvisí zrejme aj s extenznými pohybmi po mierne k JV uklonených, pôvodne násunových plochách, ktorých priemetom na povrch je rábsky a hurbanovský zlom.

Samotné riešené územie obce Obid sa nachádza v 7° makroseizmickej intenzity (MSK – 64).

Radónové riziko

Žiarenie z prírodných zdrojov, uvádzané ako radónové riziko, patri k stresovým faktorom, ktoré negatívne pôsobia na zdravotný stav obyvateľov regiónu.

K najvýznamnejším zdrojom prírodného žiarenia patri radón, ktorý je prítomný v stopových množstvách v horninách (horninové podložie budov, stavebný materiál) a je zdrojom radiácie predovšetkým v budovách a vo vode.

V predmetnom území z hľadiska širších vzťahov bolo v zmysle regionálnych prieskumov zistené nízke ojedinele stredné radónové riziko. Nakoľko pri strednom radónovom riziku je potrebné uvažovať so stavebnými úpravami na zníženie rizika ožiarenia z radónu, bude pred samotnou realizáciou stavieb na území obce potrebné vykonať podrobný radónový prieskum, na základe ktorého budú tieto technické opatrenia podľa potreby naprojektované.

1.1.5.2 OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Chránené územia, chránené prvky životného prostredia

LV č.123 eviduje v katastrálnom území obce Obid Chránené vtáčie územie Dunajské Luhy v znení vyhl. č. 466/2013 Z.Z. s ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. č.440/2008 Z.z.

V predmetnom území je aj lokalita zaradená do chránených území európskeho významu Dunaj (p.č. 1752, 1753, 1754, 1755) - Natura 2000.

Dunaj je biokoridorom nadregionálneho významu, ktorý zabezpečuje prirodzenú migráciu živočíchov a rastlín.

Biokoridorom regionálneho významu je Obidský kanál s plochami lesných porastov a trvalých trávnych porastov.

Medzi legislatívne chránené prvky patria chránené rastliny, živočíchy, nerasty, skameneliny a stromy. Ich ochrana je definovaná zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránenými prvkami životného prostredia na území obce sú niektoré chránené rastliny a živočíchy.

Pôda s vysokou bonitou (s najlepšou produkčnou schopnosťou v príslušnom katastrálnom území) je chránená podľa zákona NR SR č. 220/2004 Z.z.

V záujme ochrany ŽP je potrebné zaviesť isté opatrenia a to opatrenia proti erózii pôdy na PPF, opatrenia proti šíreniu burinových druhov rastlín, opatrenia proti znečisťovaniu vody; je potrebné zaviesť

neagresívne metódy poľnohospodárskej výroby s realizáciou biocentier a biokoridorov. Navráti sa tak rovnováha prírody, zabezpečí sa trvalo dobrý stav životného prostredia a aj kvalita samotnej poľnohospodárskej výroby. Súčasný zvýšený ekonomický tlak na redukciu používania agrochemikálií zvýši biodiverzitu stepných spoločenstiev, čistotu povrchových vôd a tým aj zvýšenie biodiverzity a produktivity mokraďových spoločenstiev.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Ekostabilizačné opatrenia predstavujú také opatrenia a také návrhy spôsobu využitia pôdy, ktoré priaznivo ovplyvňujú svoje bezprostredné okolie alebo zabraňujú potencionálnemu ohrozeniu krajinných prvkov. Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo, preto aj najviac ekostabilizačných opatrení súvisí s poľnohospodárskym spôsobom využitia územia. Návrh opatrení Miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) podrobne opisuje ÚPN obce Obid.

V rámci územného plánu sú vymedzené ochranné pásma vodných zdrojov, ochranné pásma lesov, genofondové lokality fauny a flóry, chránené vtáčie územia a ich hranice, chránené územia európskeho významu, ďalej biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu, líniové a plošné interakčné prvky, pôdoochranná líniová zeleň, ekostabilizačné plochy: trvalé trávne porast, nelesná drevinová vegetácia, verejná zeleň, parky, cintoríny, vodné toky a plochy.

ÚSES uvádza aj navrhované ekostabilizačné opatrenia: zvýšenie stability územia, elimináciu stresových faktorov, rekultiváciu skládky.

Podrobný opis vyššie uvedených opatrení a pojmov obsahuje územný plán obce - časť miestny územný systém ekologickej stability.

Ochrana ovzdušia

V zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov sú prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia povinní dodržiavať určité emisné limity znečisťujúcich látok.

VZN č. 12/2013 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia na území obce Obid stanovuje práva a povinnosti orgánov obce Obid, povinnosti právnických a fyzických osôb oprávnených na podnikanie, ktoré prevádzkujú malé zdroje znečisťovania ovzdušia, pri ochrane vonkajšieho ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami, na území a určuje výšku a spôsob platenia poplatku za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečisťovania.

Na území obce Obid sa významný zdroj znečistenia ovzdušia nenachádza. Územie obce možno charakterizovať ako oblasť s relatívne málo znečisteným ovzduším. Za zdroj znečistenia sa považujú hlavne výfukové plyny motorových vozidiel v blízkosti dopravných komunikácií, pričom výrazným faktorom je nielen počet, ale aj technický stav dopravných prostriedkov.

Súčasný trend v znečisťovaní ovzdušia je klesajúci a je spôsobený plynofikáciou obce a znížením spotreby palív. Plynofikáciou obce sa výrazne znížila zaťaženosť ovzdušia tuhými emisiami.

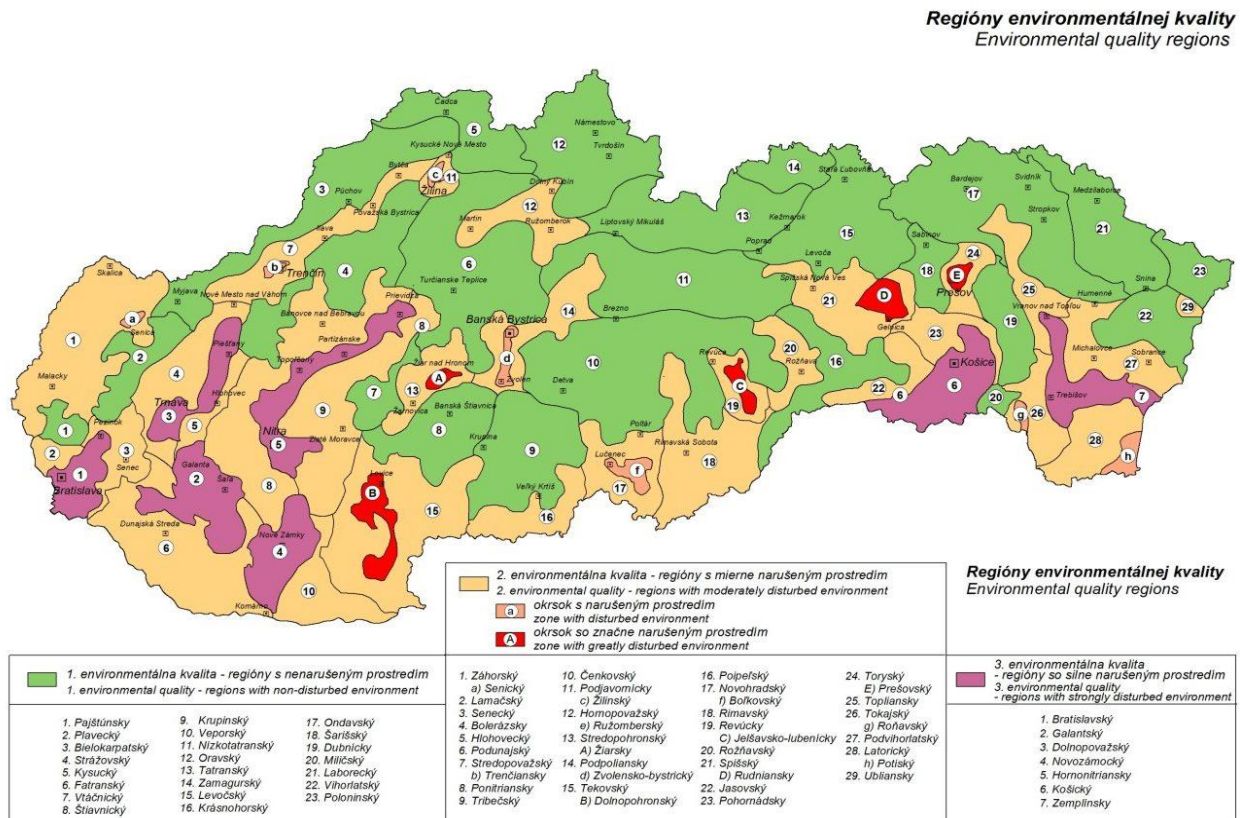
Čiastočným znečisťovateľom ovzdušia na území obce je poľnohospodárska výroba (zvýšenie podielu tuhých častíc vo vzduchu vo forme prachu, úletov a aplikácia umelých pesticídov), ďalej veterná erózia, preprava nekrytých prašných a sypkých materiálov, lokálne vykurovanie domácností (kúrenie tuhým palivom, príp. nevhodnými materiálmi) a kotolne blízko ležiacich priemyselných podnikov.

Environmentálna regionalizácia územia obce

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v jednotlivých častiach Slovenska. Jednotlivé regióny vykazujú rôzny stav zaťaženia jednotlivých zložiek životného prostredia a v rôznej miere sa v nich uplatňujú rizikové faktory. Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie obce Obid do okrsku s mierne narušeným

prostredím. Podľa výskumov a kategorizácie Slovenskej agentúry životného prostredia z r.2013 je územie obce Obid zaradené do Čenkovského regiónu, ktoré je 2. environmentálnej kvality.

Obrázok č.1: Regióny environmentálnej kvality Slovenska

Zdroj: SAŽP

Nástroje EÚ na ochranu životného prostredia

Agenda 2030

Obec Obid sa v rámci ochrany prírody a životného prostredia riadi aj princípmi **Agendy 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj**, ku ktorých implementácii sa prihlásila aj Slovenská republika v dokumente „*Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj*“ schválenom uznesením vlády č. 95/2016. Transformačnú silu Agendy 2030 predstavuje **17 cieľov udržateľného rozvoja (SDGs - Sustainable Development Goals)** rozpracovaných do 169 súvisiacich čiastkových cieľov. Integrovaný prvok sa v Agende prejavuje ako **prepojenie všetkých troch dimenzií udržateľného rozvoja: ekonomickej, sociálnej a environmentálnej**. Agenda 2030 nie je právne záväzná. Vyjadruje zámer krajín viesť ich rozvoj smerom k udržateľnosti a nastaviť ich národné politiky, stratégie a plánovanie tak, aby prispievali k dosiahnutiu globálnych cieľov

V domácich podmienkach rezort životného prostredia sústreďuje svoju pozornosť v dlhodobom horizonte na oblasti: **zmena klímy, voda, ochrana biodiverzity, ochrana a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a nakladanie s odpadmi, trvalo udržateľná spotreba a výroba a to najmä s presahom na politiku obehového hospodárstva a zelený rast.**

Podobne sa obec pri svojej práci v ochrane životného prostredia vedie Schémou pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorý je dobrovoľným nástrojom Európskej únie vytvoreným pre organizácie, ktorý pomáha hodnotiť, riadiť a zlepšovať ich environmentálne správanie. Schéma EMAS ponúka systémový prístup k riešeniu problémov životného prostredia.

Európska zelená dohoda

Európska zelená dohoda predstavuje plán Európskej komisie na ekologickú transformáciu hospodárstva Európskej únie v záujme udržateľnej budúcnosti.

Zmena podnebia a zhoršovanie životného prostredia sú existenčnou hrozbou pre Európu a svet. Európska zelená dohoda poskytuje akčný plán pre

- podporu efektívneho využívania zdrojov prechodom na čisté obehové hospodárstvo
- obnovu biodiverzity a zníženie znečistenia.

Nová strategická agenda 2019 – 2024

Európska rada sa na svojom zasadnutí v Bruseli 20. júna 2019 dohodla na programe EÚ na nasledujúcich päť rokov . „Nová strategická agenda 2019 - 2024“ stanovuje prioritné oblasti, ktoré budú riadiť prácu Európskej rady a poskytujú usmernenie pre pracovné programy ostatných inštitúcií EÚ.

Strategická agenda sa zameriava na štyri hlavné priority:

- ochrana občanov a slobôd
- rozvoj silnej a živej hospodárskej základne
- budovanie klimaticky neutrálnej, zelenej, spravodlivej a sociálnej Európy
- podpora európskych záujmov a hodnôt na globálnej scéne.

1.1.6 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Trvale bývajúce obyvateľstvo

Trvale bývajúce obyvateľstvo tvoria osoby, ktoré mali v okamihu rozhodujúceho sčítania trvalý pobyt na území SR, resp. v Obide. Počet trvalo bývajúcich obyvateľov obce bol pri poslednom celosvetovom sčítaní obyvateľov (v roku 2011) 1 178.

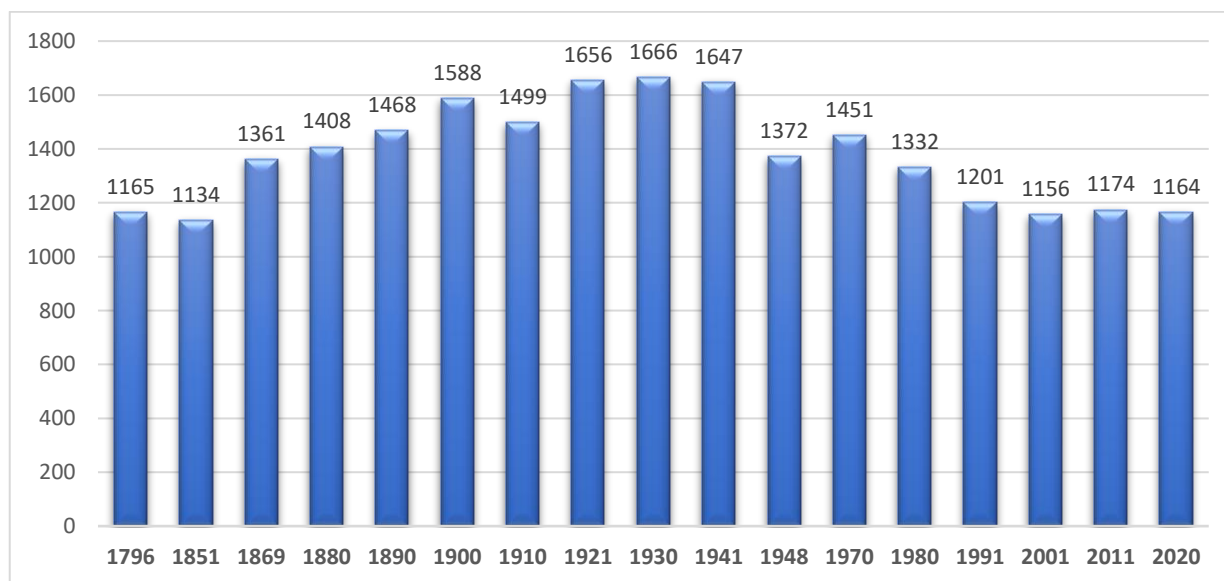
V Obide podľa údajov k 31.12.2020 bývalo 1 164 obyvateľov, čo tvorilo 0,02% obyvateľov Slovenska. Podiel žien je o 1,4 % vyšší ako podiel mužov z celkového počtu občanov obce. Index maskulinity je v obci 97,29% (podiel mužov na 100 žien), index feminity: 102,79 % (podiel žien na počet mužov), tzn., že v Obide žije takmer toľko žien ako mužov.

Historický vývoj obyvateľstva obce Obid

Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov obce sú dostupné od roku 1869. Údaje z predchádzajúcich rokov sú známe z rôznych súpisov obyvateľov, daňovníkov a iných listín.

Obdobie nárastu obyvateľov obce trvalo do roku 1930 (s miernym poklesom v r.1910), kedy mala obec najväčší počet občanov v skúmanom 224-ročnom období. Po tomto roku nasleduje najskôr razantnejší pokles, potom ustálenie počtu obyvateľov od r. 1991.

Graf č.1 – Historický vývoj počtu obyvateľov obce Obid

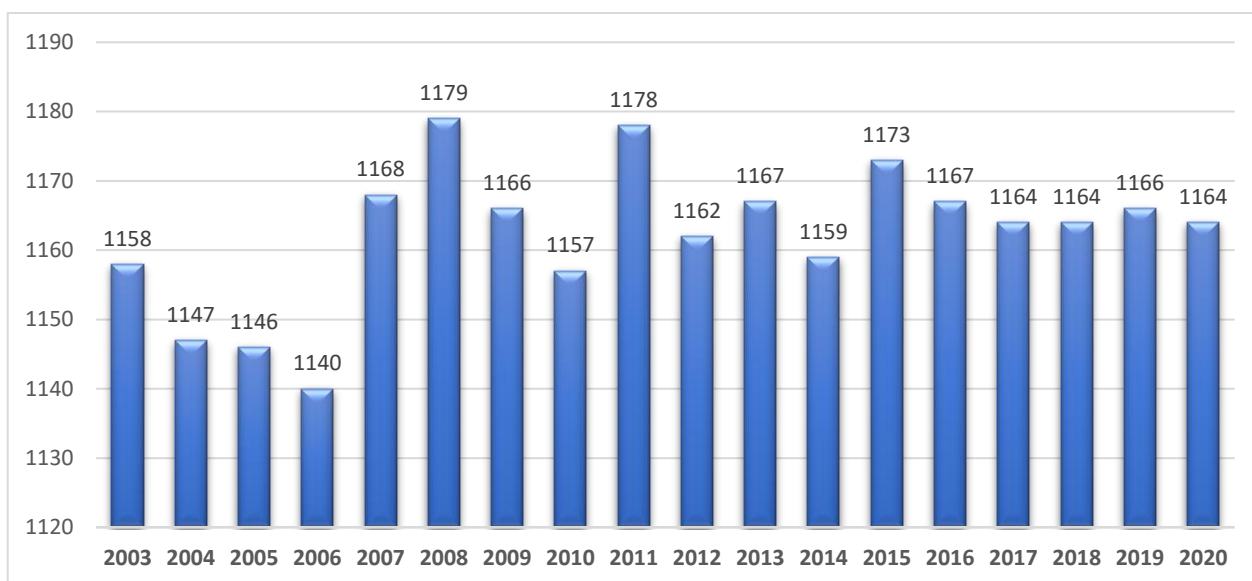
Zdroj: Štatistický úrad SR, internet, OcÚ, 2021

Podrobný vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2003 – 2020 znázorňuje graf č.2.

V skúmanom období sa počet obyvateľov pohyboval medzi 1 158 a 1 1164. Dve tretiny obdobia charakterizujú veľké výkyvy v počte obyvateľov (spôsobené jednak mechanickým spôsobom – migráciou, na druhej strane z dôvodu prirodzeného úbytku obyvateľov). Najviac občanov žilo v obci v r. 2008, najmenej v r.2006.

Na základe vývoja počtu obyvateľov v posledných rokoch sa pre najbližšie roky predpokladá pokračovanie stagnácie počtu občanov.

Graf č.2 – Vývoj počtu obyvateľstva do roku 2020 (údaje k 31.12)

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Pohyby obyvateľstva v rokoch 2010 - 2020

Z hľadiska prognózy ďalšieho vývoja počtu obyvateľov obce je nevyhnutné poznať jeho doterajší vývin, ktorý determinuje mechanický a prirodzený pohyb občanov obce.

Tab. č. 4 - Prirodzený pohyb obyvateľov v období rokov 2003 – 2020

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Narodenie	8	5	7	5	13	14	13	13	10	10	4	6	10	8	5	10	6	5
Úmrtie	17	18	6	14	9	10	16	19	9	19	19	20	20	12	12	20	13	11
Prirodzený prírastok	-9	-13	1	-9	4	4	-3	-6	1	-9	-15	-14	-10	-4	-7	-10	-7	-6

Tab. č.4 dokumentuje prirodzený pohyb občanov počas predchádzajúcich 17 rokov vyjadrený rozdielom medzi počtom narodení a úmrtí. Tento ukazovateľ vykazuje v Obide nerovnomerný vývoj.

Tab č. 5 - Migračné saldo a celkový prírastok obyvateľstva

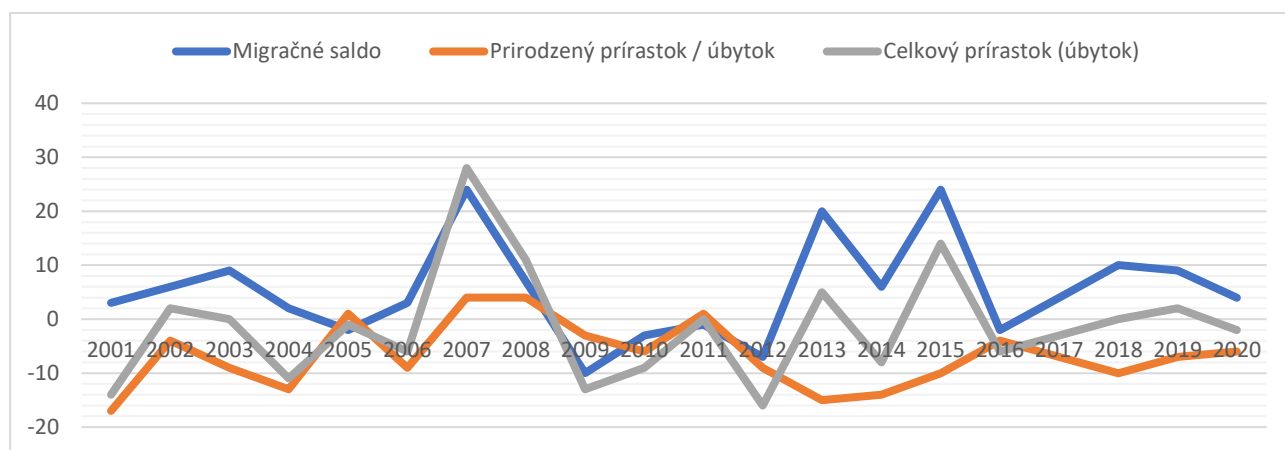
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Migračné saldo	9	2	-2	3	24	7	-10	-3	-1	-7	20	6	24	-2	4	10	9	4
Prirodzený prírastok / úbytok	-9	-13	1	-9	4	4	-3	-6	1	-9	-15	-14	-10	-4	-7	-10	-7	-6
Celkový prírastok (úbytok)	0	-11	-1	-6	28	11	-13	-9	0	-16	5	-8	14	-6	-3	0	2	-2

Migračné saldo (bilancia mechanického pohybu obyvateľstva) sa v posledných 17 rokoch vyvíjalo nerovnomerne, prevládala však kladná hodnota salda (počet vysťahovaných len v šiestich rokoch prevyšoval nad počtom prisťahovaných, kedy malo migračné saldo zápornú hodnotu).

Hodnota celkového prírastku (úbytku) obyvateľov obce ku koncu jednotlivých rokov závisí od vývoja prirodzeného prírastku a migračného salda.

Ako to dokumentuje tab. č.5 a graf č.3, v obci Obid bolo iba päť rokov, kedy sa mohlo hovoriť o celkovom prírastku obyvateľov (r.2007, 2008, 2013, 2015 a 2019. V rokoch 2003, 2011 a 2018 bola hodnota nulová). V ostatných rokoch sa prejavoval prirodzený úbytok obyvateľstva obce.

Graf č.3 – Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva (2001 - 2020)

Sobáše a rozvody

V súčasnosti prevláda na Slovensku (ale aj v Európe) trend mierneho zvyšovania počtu sobášov.

Počet sobášov v obci Obid je - vzhľadom na počet obyvateľov - nízky; údaje o rozvodoch svedčia o nízkej rozvodovosti (tab.č.6). V skúmanom sedemnásťročnom intervale pripadali v priemere na každý rok štyri svadby.

Zvýšila sa aj dolná hranica veku, v ktorom sa prvé manželstvo uzatvára. Mladí ľudia dlhšie študujú, cestujú a budujú si kariéru, sporia na kúpu bytu; svadba, ktorá je pre mnohých úzko spojená s rodičovstvom, sa odkladá na neskôr a manželstvo sa uzatvára často len v prípade narodenia dieťaťa.

Ďalším dôvodom pre nízky počet sobášov (ale aj nízkeho počtu rozvodov) je nezáväzná spoločnosť v nemanželskom zväzku (ako druh a družka), ktoré sa v poslednej dobe stáva čím ďalej tým viac obľúbeným medzi pármami.

Tab. č.6 - Vývoj počtu sobášov a rozvodov v posledných 17 rokoch

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sobáše	4	4	6	1	4	10	3	3	7	2	6	4	6	5	10	4	4	0
Rozvody	0	4	2	2	4	1	4	4	0	2	3	3	2	3	5	0	1	3

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Veková štruktúra obyvateľstva

Pohlavná a veková štruktúra patrí k základným demografickým charakteristikám obyvateľstva.

Vzájomné vzťahy medzi vekovými kategóriami majú vplyv na reprodukciu pracovnej sily. Menej ľudí v predproduktívnom veku spomalí reprodukciu pracovnej sily (stagnácia alebo úbytok), väčší podiel produktívnej a poproduktívnej populácie nasvedčuje starnutiu populácie.

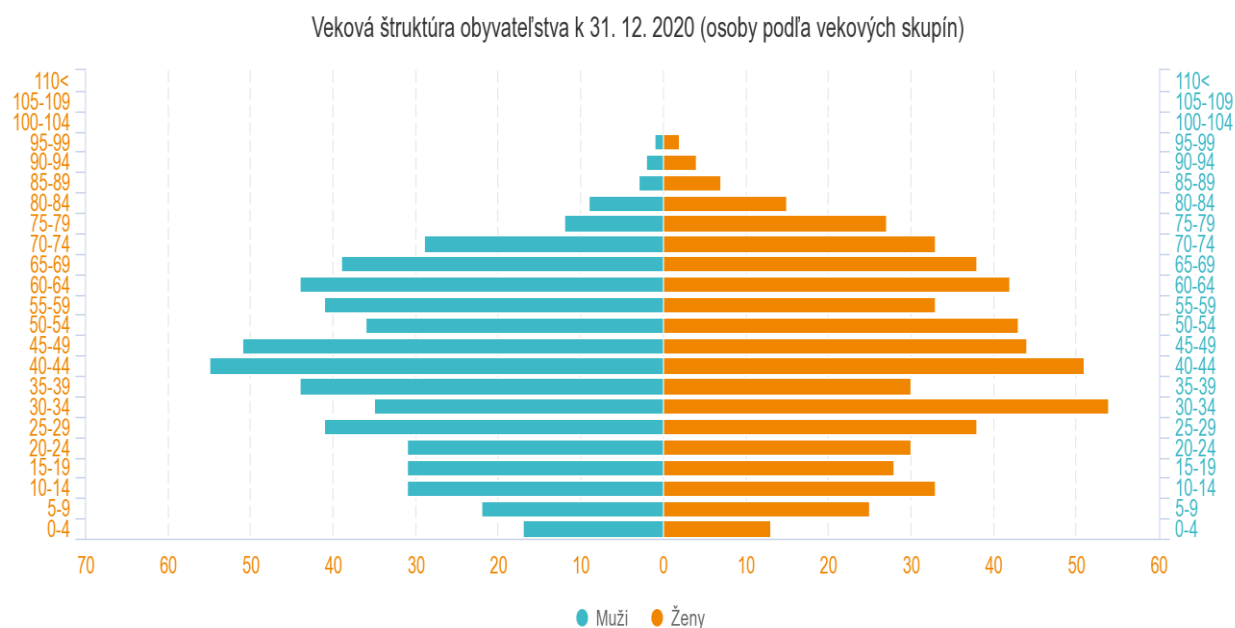
Podiel obyvateľov obce Obid v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku z celkového počtu trvale bývajúcего obyvateľstva k 31.10.2020 znázorňuje tabuľka č.7.

Najväčšie zastúpenie majú občania v produktívnom veku, najmenšie obyvatelia v predproduktívnom veku.

Tab. č.7 – Bývajúce obyvateľstvo v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku (rok 2020)

Rok	Predproduktívny vek v %	Produktívny vek v %	Poproduktívny vek v %
2020	12,11	68,9	18,99

Graf č.4 - Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia vyjadrená vekovou pyramídou (2020)

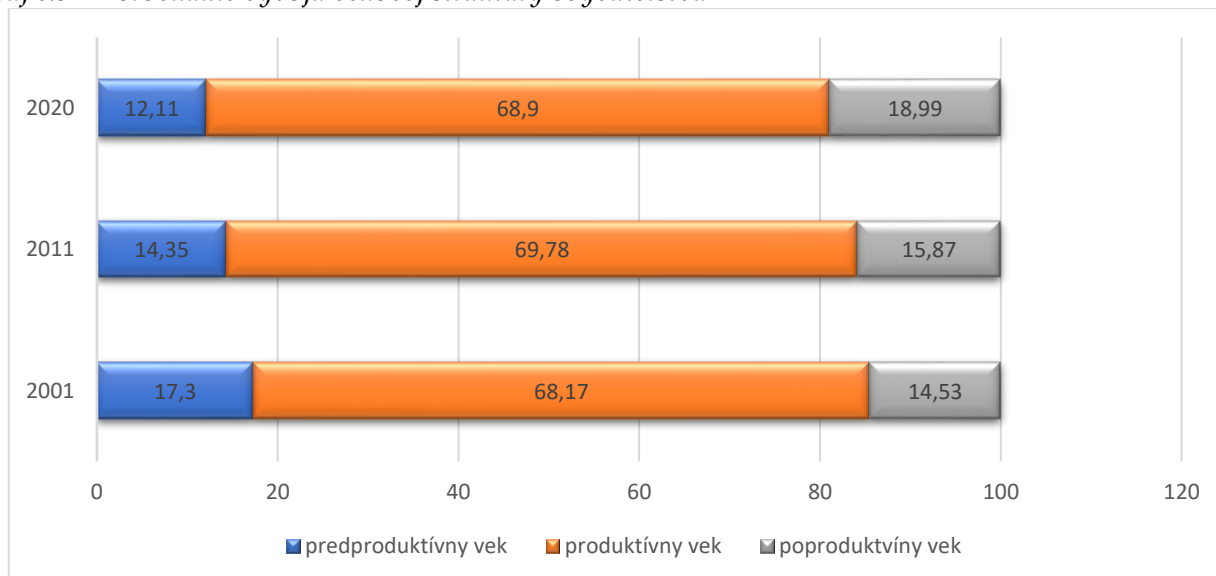

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Veková pyramída obyvateľstva obce Obid má mierne zúženú základňu, je to regresívny typ vekovej štruktúry, ktorý poukazuje na nízky počet narodených a tým znižujúci sa podiel detí na celkovej populácii. Charakteristická je prevaha starých rodičov nad deťmi.

Najmenšie zastúpenie má skupina mužov vo veku 85-99 rokov. Pozoruhodný je počet obyvateľov vo veku od 40 do 44 rokov v obci – mužov, a žien vo veku 30-34 rokov veku. Graf dokumentuje postupné starnutie obyvateľstva obce, pričom sa postupom času ešte viac prejaví pokles počtu narodených detí v základni pyramídy a súčasne sa do poproduktívneho veku začnú posúvať generácie narodené v šesťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia.

Graf č.5 - Porovnanie vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva

Zdroj tab.č.7 a graf č.5: ŠÚ SR, 2021

V porovnaní s rokom 2001 sa k roku 2020 znížil podiel občanov v predproduktívnom veku o 5,29 %. Zmenšovanie podielu mladej generácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) má za následok pokles reprodukčných schopností populácie.

Podiel občanov v produktívnom veku sa za dvadsať rokov takmer nezmenil. Podiel občanov v poproduktívnom veku narástol o 6,88 %.

O reprodukčnej vitalite obyvateľstva vypovedá *Index vitality* (I_v) vyjadrený pomerom predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva. I_v mala v roku 2020 v Obide hodnotu 63,77. To znamená, že podiel občanov predproduktívnom veku tvorí 63,77 % občanov poproduktívnom veku, čo svedčí o regresívnom type populácie.

Index starnutia (I_s) – Sauvyho index - vyjadruje počet osôb poproduktívneho veku pripadajúci na sto osôb v predproduktívnom veku. V roku 2020 bola jeho hodnota 156,81 %, čo znamená, že občania v poproduktívnom veku tvoria 156,81 % občanov v predproduktívnom veku. Naznačuje to regresívny typ populácie.

Tab. č.8 – Vývoj indexu vitality, starnutia a ekonomického zaťaženia

Rok	Index vitality	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia osôb	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí	Index ekonomickej závislosti starých ľudí
2001	119,1	83,99	46,69	25,38	21,31
2011	90,4	110,59	43,31	20,56	22,74
2020	63,8	156,81	45,14	17,58	27,56

Zdroj: vlastné výpočty autorky, 2021

Index ekonomického zaťaženia (I_{ez}) vyjadruje akým podielom v populácii je zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou. Hodnota indexu mala v r. 2001 – 2020 mierne klesajúcu tendenciu, čo svedčí o postupnom znižovaní zaťaženia obyvateľov v produktívnom veku občanmi nepracujúcimi, resp. ekonomicky neaktívnymi.

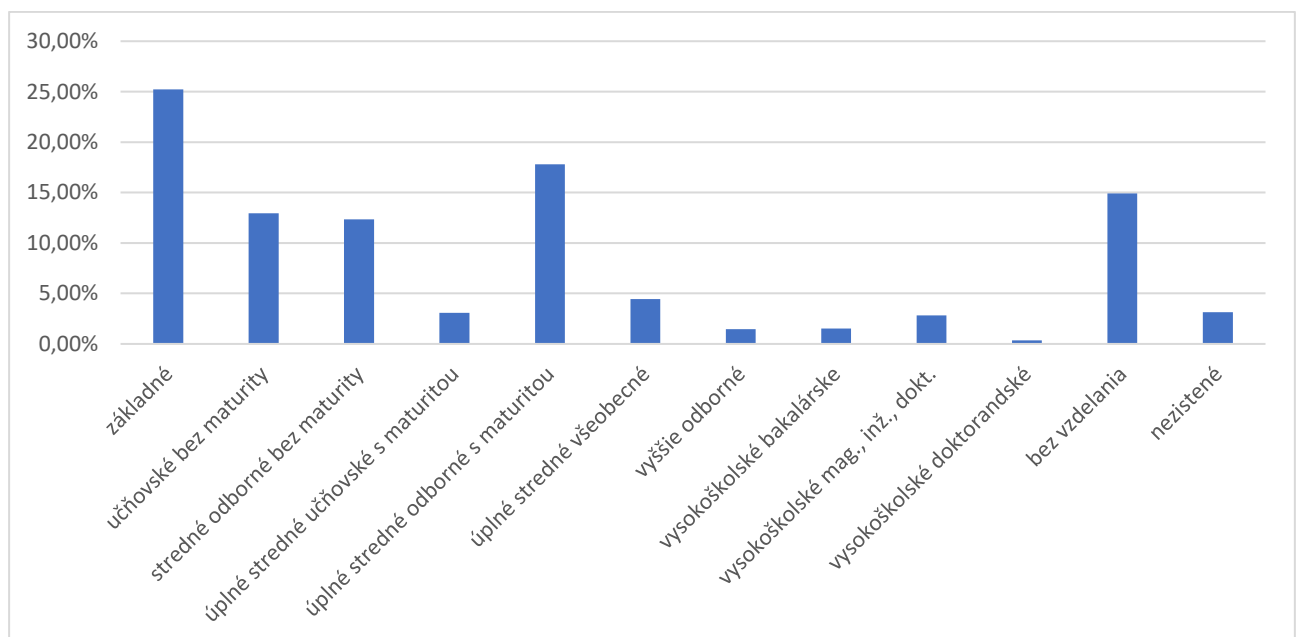
Index ekonomickej závislosti mladých ľudí – vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

Index ekonomickej závislosti starých ľudí – vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva má pre ďalší rozvoj obce zásadný význam. Štruktúru obyvateľov obce Obid v roku 2011 (v r. posledného sčítanie obyvateľov) z hľadiska najvyššej dosiahnutej vzdelanostnej úrovne znázorňuje graf č.6, z ktorého vyplýva, že najväčšiu časť obyvateľstva tvoria osoby, ktoré majú základné vzdelanie (25,21 %). Druhá najpočetnejšia skupina obyvateľov je s učňovským vzdelaním (učňovské a stredné odborné bez maturity spolu 25,3%). Maturitu malo 25,3 % obyvateľov obce., vyššie odborné 1,45%, vysokoškolské: 4,68 %.

Graf č. 6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva podľa posledného sčítania obyvateľov (2011)

Zdroj: SODB SR, 2011

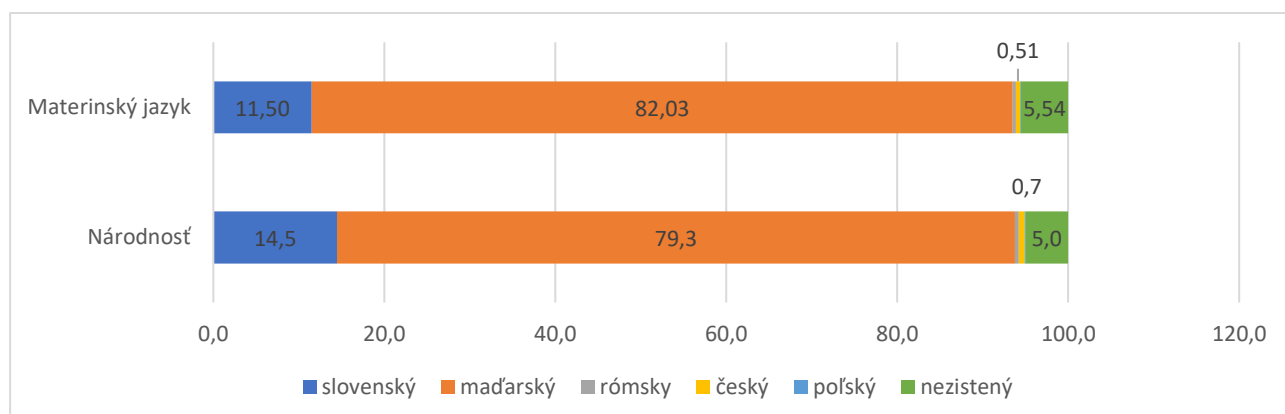
Takáto vzdelanostná štruktúra je typická pre väčšinu menších vidieckych obcí v tomto regióne, pričom platí, že základné vzdelanie majú hlavne občania v dôchodkovom veku, čo súvisí s tým, že v čase ich detstva nebol na území SR rozvinutý systém stredných škôl a rodiny žili hlavne z poľnohospodárstva – práce na poli vyžadovali viac pomocných rúk ako vyškolených hláv. Vyšší podiel absolventov odborných stredných škôl poukazuje na dostatočný odborný potenciál v obci.

Národnosť a materinský jazyk

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej či etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, alebo ktorú občan prevažne používa a lebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej či etnickej menšine. Z toho vyplýva, že štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti a materinského jazyka nemusí byť rovnaká.

Túto situáciu znázorňuje graf č.7, v ktorom je uvedené porovnanie štruktúry obyvateľov obce podľa toho, ku ktorej národnosti a materinskému jazyku sa prihlásili.

Graf č.7 - Obyvateľstvo obce podľa materinského jazyka a národnosti

Zdroj: SODB SR, 2011

Čo sa týka národnostného zloženia obce, Obid je dvojnárodnostnou dedinou s výrazne prevažujúcim počtom obyvateľov hlásiacich sa k maďarskej národnosti (79,3 %). Druhou národnosťou je slovenská, ku ktorej sa prihlásila 14,5% občanov. Ostatné národnosti majú v obci nepatrné zastúpenie. V Obide žije aj menšia rómska komunita, ktorej členovia sa hlásia buď k slovenskej, alebo k maďarskej národnosti – z toho dôvodu sú údaje o ich počte presne nevyčísliteľné.

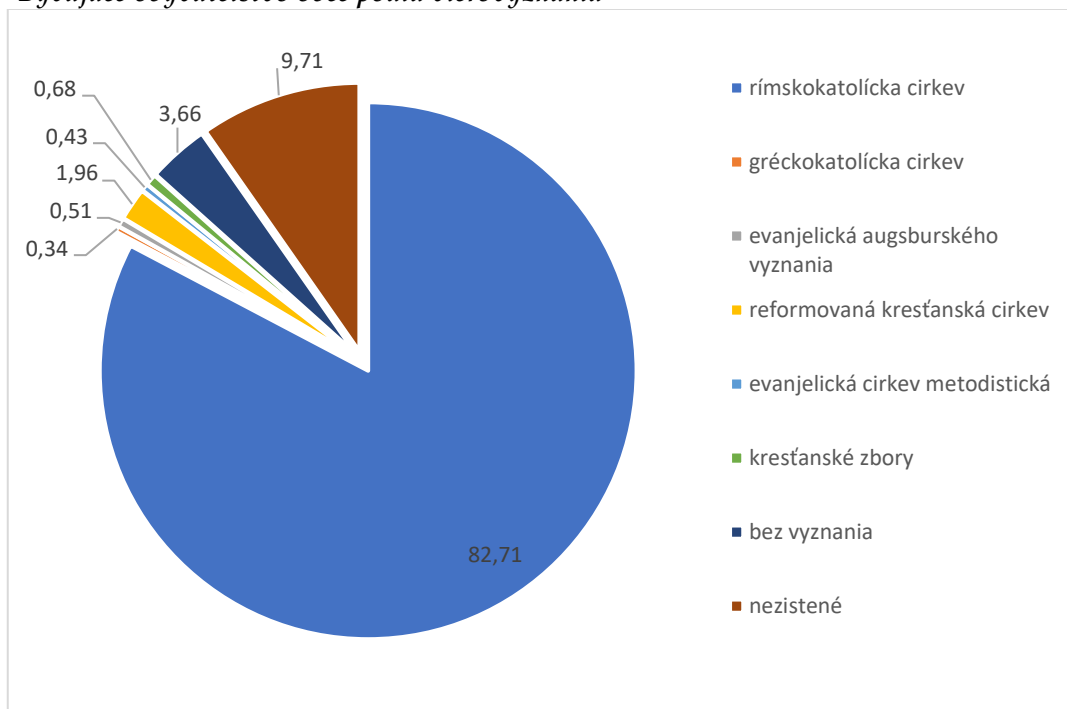
Štruktúra obyvateľov obce Obid podľa materinského jazyka je podobná štruktúre obyvateľov obce podľa národnosti, nie je však celkom zhodná.

Z grafu č.7 je zrejmé, že nie všetci občania, ktorí sa prihlásili k maďarskej národnosti, majú aj materinský jazyk maďarský. Maďarský materinský jazyk uviedlo o 2,73 % viac občanov obce, ako maďarskú národnosť. Presne opačne je to v prípade slovenského materinského jazyka, ktorý má o 2,98 % menej obyvateľov ako je občanov hlásiacich sa k slovenskej národnosti.

Vierovyznanie

Ako to dokumentuje aj graf č.8, zloženie obce Obid je z hľadiska vierovyznania takmer homogénne. Minimálne 83% obyvateľov obce sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi, no bývajú v obci aj občania hlásiaci k reformovanej kresťanskej cirkvi (1,96%), k evanjelickej cirkvi a.v. (0,51%), evanjelickej cirkvi metodistickej, či gréckokatolíckej. 13,37 % obyvateľov neudalo vierovyznanie, resp. je bez vyznania. Údaje sú k dispozícii iba z roku posledného sčítania obyvateľov obcí (2011), nakoľko údaje zo sčítania 2021 nie sú ešte spracované.

Graf č.8 - Bývajúce obyvateľstvo obce podľa vierovyznania

Zdroj: SODB SR, 2011

1.1.7 PAMIATKY, KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

1.1.7.1 Kultúrne a historické pamiatky

Obec má niekoľko sakrálnych pamiatok, ktoré boli postupne vybudované od roku 1778. Podobne je v Obide mnoho kamenných sôch, zobrazujúcich nasledovných svätých: Vendelín, Anjel strážny, Svätá trojica, Florián, Ján Nepomucký, Jozef. Vedľa kostola sa nachádza Stĺp milénia.

Pred kostolom bol postavený **pomník padlých v I. a II. svetovej vojne**.

Spomína sa aj **kamenný kríž** postavený už roku 1764 Istvánom Becsem, ale ten sa časom schátral a namiesto neho bol postavený nový.

Pieskovcový prícestný kríž vo Föszegu dala v roku 1856 postaviť vdova Andrása Morvayho a r. 1893 ho obnovil Mihály Szabó. Kríž je osadený na vyššom štvorcovom podstavci. Na vršku vo Föszegu stojí kamenná polychrómová **socha sv. Vendelína** z roku 1812, osadená na vyššom stĺpe.

Na Mikszáthovej ceste stojí **prícestná socha** Anjela strážneho z umelého kameňa z roku 1906 a v roku 1949 bola obnovená. Socha je osadená na vysokom obdĺžnikovom podstavci.

Vedľa OcÚ sa nachádza kamenná polychrómovaná prícestná socha sv. Floriána z roku 1886. Socha je osadená na vysokom štvorcovom podstavci, na ktorom je **pamätná tabuľa hasičov padlých počas I. svetovej vojny** (6 mien), ktorú sem osadili 20. júna 1937 členovia DHZ. Na tabuli sú symboly dvoch krížov a hasičských nástrojov.

Pri ceste sv. Štefana Kráľa stojí **prícestný kríž** z ružového mramoru s liatinovým korpusom, ktorý pôvodne stál v starom cintoríne a obnovil ho Mihály Gaal a na spomínané miesto preniesol v roku 1924 jeho syn József Gaal.

Na vyvýšenine sa nachádza **prícestný kríž** z ružového mramoru s liatinovým korpusom z roku 1872 .

Pri ceste Kráľa Štefana sv. stojí **prícestné kamenné súsošie Svätej Trojice** z roku 1902. Plastika je osadená na vysokom pilieri.

Pri štátnej ceste do Štúrova stojí **kamenná polychrómová socha sv. Jána Nepomuckého**, ktorú dal v roku 1767 postaviť pán Osi a v roku 1924 obnovila Julianna Mészáros. Socha je osadená na vysokom štvorcovom pilieri.

Pri východnom vstupe do obce sa nachádza **kamenný prícestný kríž** s liatinovým korpusom z roku 1873. Kríž obklopujú tri gaštanové stromy.

Pred kostolom stojí **kamenná socha sv. Jozefa**, ktorú na Slávu Boha z roku 1913 postavil. Socha je dielom na vysokom štvorcovom podstavci.

Pri bočnej stene kostola sa nachádza **drevená vyrezávaná kopija**, ktorá bola postavená na počesť milénia 2000 a vyrezal ju rezbár R. Smidt zo Svodína.

Pred kostolom stál drevený kríž s liatinovým korpusom a krytý polkruhovým plechovým baldachýnom, ktorý bol pre zlý stav nedávno odstránený. Na jeho mieste stojí **trojdielny pamätník postavený obetiam I. a II. svetovej vojny** z čierneho mramoru, sú na ňom vyryté mená padlých hrdinov, ktorí sa stratili na rôznych bojiskách. Vyhotovil ju L. Németh zo Štúrova. Pamätník bol odhalený 8. 5. 2001.

Starý pieskovcový ústredný kríž cintorína s pieskovcovým korpusom bol postavený v roku 1787. Kríž je osadený na vysokom štvorcovom pieskovcovom podstavci, na ktorom je reliéf smrti. Pri kríži je pochovaný farár Mihály Nagy (+ 1848).

Nový ústredný kríž cintorína z ružového mramoru dnes s chýbajúcim liatinovým korpusom z roku 1864 postavil Alajos Brigán. Na štvorcovom podstavci je reliéf Svätého Srdca Ježišovho.

Najnovší ústredný kríž cintorína z umelého kameňa s polychrómovaným liatinovým korpusom stojí pred novým domom smútku a dal ho na Slávu Boha v roku 1943 postaviť József Bitter s manželkou Agnes Góra. Kríž je osadený na štvorcovom podstavci.

Vedľa stojí **kríž z čierneho mramoru** s liatinovým korpusom, ktorý dal v júni 1942 postaviť maršal arciknieža József na pamiatku svojho zranenia pri železničnom moste. Kríž do cintorína bol prenesený v 60 – tých rokoch 20. storočia.

Rímskokatolícky kostol Sv. Štefana kráľa bol postavený v rokoch 1730 - 1732 v barokovom štýle.

Prvý tunajší kostolík v strede dediny bol vraj postavený z prepletaného prútia, ktoré bolo omazané hlinou a strecha bola pod trstím. Oltár bol zasvätený ku cti sv. Mikuláša. Podľa miestnej tradície na jeho mieste rozložil stan sv. Kráľ Štefan, keď sa tu zdržiaval. Preto bol na tomto mieste postavený kostolík. Neskôr bol na mieste základov tejto istej nevyhovujúcej stavby v 2. polovici 12. storočia postavený kamenný románsky kostolík, ktorý bol v roku 1560 celkom schátralý a opustený. Po dostavaní nového kostola v roku 1730 sa stal cintorínskou kaplnkou, ale jeho stavebný stav po mnohých storočiach poznamenal zub času a preto bol niekedy v 19. storočí zbúraný. Bola to jednolodňová stavba s polkruhovou apsidou, ktoré oddeľoval víťazný oblúk. Ku kostolu bola pristavaná tehlová sakristia pravdepodobne v 18. storočí. Na kameni v osi apsidy bol vyrytý monogram HI, pravdepodobne v 18. storočia.

V rokoch 1730 - 1732 dal ostrihomský kanonik János Illyés postaviť barokový rímskokatolícky kostol sv. Štefana Kráľa. Veža kostola bola postavená v roku 1755, budova bola prefasádovaná a zrekonštruovaná v roku 1876. Neskôr bol kostol už len opravovaný, naposledy v roku 2018, kedy bola vykonávaná kompletná rekonštrukcia strechy.

Je to jednolodňový priestor s polygonálnym uzáverom presbytéria a k nemu pristavanou sakristiou a pred hlavnú štítovú fasádu s predstavanou vežou. Loď je členená pilastrami a zaklenutá poliami pruskej klenby dosadajúce na hlavice voľných združených pilierov, po bokoch sú tri a tri polia užšej pruskej klenby, ktoré z jednej strany dosadajú na rímsové hlavice vťahnutých združených pilierov. Presbytérium je zaklenuté poliami lunetovej klenby. Klenby sú zdobené nástennými maľbami s biblickými výjavmi, ktoré boli vyhotovené v roku 1991 pri poslednej oprave kostola. Na barokovom hlavnom oltári z 1. polovice 18. storočia s drevenou stĺpovou architektúrou je ústredný obraz sv. Štefana obetujúceho Uhorsko Panne Márii. Klasicistickú krstiteľnicu v roku 1787 vyhotovil neznámy taliansky majster.

V predsieni je drevený kríž s polychrómovaným korpusom. Lurdská jaskyňa so sochou Lurdskej Panny Márie s kľačiacou Bernadetou bola postavená okolo roku 1930. Organ kostola bol obnovený v r.2019 – bola vykonávaná kompletná rekonštrukcia. V roku 2021 prebieha reštaurovanie barokového obrazu na oltári.

V kostole je **pamätná tabuľa** k 1100. výročiu dobývania vlasti (896-1996). Časť zariadenia kostola bola odstránená po roku 1970 (bočné oltáre, klasicistická kazateľnica, púťové zástavy, nástenné obrazy a pod.). Na chóre podopieranom jednou arkádou je organ s peknou neoklasicistickou píšťalovou skriňou. Vo veži sú zavesené tri zvony, ktoré vyhotovil R. Mahoušek a spol. Brno v roku 1923. V roku 1916 boli zhabané na vojenské účely (odlievanie kanónov) dva staré zvony, ponechali iba malý zvon, umieráčik. Do roku 1755 stála pred kostolom zvonica drevenej konštrukcie, v ktorej boli zavesené tri zvony, prenesené do kostolnej veže.

Kaplnka z r.1862 postavená v romantickom slohu. Objekt v roku 1934 dal obnoviť farár Ferenc Fehér, ktorý je v nej pochovaný. Je to menšia stavba so štvorcovým pôdorysom, ktorej dominuje režné murivo. Neogotický je vstupný portál do mauzólea, nad ktorým je pamätná tabuľa stavby objektu a jej obnovy. Výrazná je korunná rímsa. Kaplnka je krytá stanovou strechou, v strede ktorej sa týči štíhla vysoká plechová veža neogotických tvarov krytá ihlanom. Hlavný oltár má ústredný obraz Sedembolestnej Panny Márie z roku 1937. Technický stav kaplnky je schátraný, vyžaduje kompletnú rekonštrukciu.

Budova fary. Obid bol dlhé desaťročia fíliou farnosti v Mužle, od roku 1787 tu pôsobili viacerí miestni farári. Pôvodná budova fary bola viackrát opravovaná a prestavaná tak, aby čo najlepšie vyhovovala nárokom bývania tej - ktorej doby. V súčasnosti je to prízemná budova na pôdoryse s tvarom L, po ktorej obvodziebieha výrazná viacpásová korunná rímsa. Stavba bola do dvora otvorená pilierovou chodbou, ktorá je dnes zasklená. Budova fary bola v minulosti komplexne obnovená.

Ľudovú architektúru dediny charakterizujú domy orientované na ulicu. Zástavbu z konca 19. storočia reprezentujú prízemné jednoosové obdĺžnikové trojpriestorové domy postavené technikou nabíjanej hliny, pôvodne so strechami z trstiny.

Domy z 1. polovice 20. storočia nadviazali na pôvodné stavebné tradície, boli postavené z pálenej a nepálenej tehly a boli už pod tvrdou krytinou.

Prízemné obdĺžnikové domy z tohto obdobia sú do dvora otvorené pilierovou chodbou a ich dvojsové priečelia rozširuje vstup na chodbu. Bohatší gazdovia stavali domy na širokých parcelách. Sú to prízemné domy na pôdoryse s tvarom L, ktoré majú na hlavnom priečelí prejazdnu bránu do dvora, na ľavej strane sú obytné miestnosti, ku ktorým sa primkynali hospodárske staviská, časť napravo od brány slúžila hospodárskym účelom.

1.1.7.2 Kultúrny a spoločenský život

V obci Obid je počas celého roka organizované mnoho kultúrno-spoločenských a športových podujatí, ktorými sú napr.: deň detí, deň úcty k starším, oslavy jubilantov, deň matiek, 15. marec, oslavy Mikuláša, oslavy rôznych výročí obce, obecné dni, koncerty, detské tábory a sústredenia (napr. pre spevácky zbor), vianočné trhy, športový deň, obaračkový sprievod, plesy, miestna degustácia vín, medzinárodná regionálna putovná súťaž vín – Ister Granum, Festival vína a pod.

V kostole sa konajú koncerty najmä počas adventného obdobia; deti v knižnici počas letných prázdnin čakajú rôzne programy. Obec organizuje pre svojich obyvateľov aj autobusové výlety.

Hody sú oslávené v auguste na Sv. Štefana.

1.1.7.3 Neziskové organizácie, spolky, cirkevné zbory

Neziskový sektor, združenia a spolky, dobrovoľníci sú dôležitým motorom rozvoja spoločenského života obce, partnerom miestnej samosprávy v jeho rozvojových snahách. V Obide sú obyvatelia obce zoskupené do cca. 10 organizácií, z ktorých väčšina aktívne pracuje: zapájajú do diania v obci, do kultúrno-spoločenského života obce, sú spoluorganizátormi obecných podujatí a organizátormi vlastných, tradičných kultúrno-spoločenských aktivít, projektov, spolupodieľajú sa na starostlivosti o verejné priestranstvá, kultúrno-historické pamiatky, na udržaní medzinárodných družobných vzťahov obce, na vzdelávaní a sociálnej starostlivosti o obyvateľov, na organizovaní voľnočasových aktivít, športových podujatí, koncertov a pod.

Tab.č.9 – Neziskové organizácie v Obide (vrátane cirkevného zboru)

IČO	Obchodné meno	Obec	Právna forma	Dátum vzniku	Počet členov
31823718	Telovýchovná jednota Družstevník Obid	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	3.7.1990	
34010173	Poľovnícke združenie Obid	Obid	141 - Poľovnícka organizácia	1.3.1973	15
34015744	Rímskokatolícka cirkev Farnosť Obid	Obid	721 - Cirkevná organizácia	29.11.1994	
36105058	Obec Obid	Obid	801 - Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	1.8.1999	
37861611	Klub dôchodcov Obid	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	4.4.2000	90-100
37965492	Športovo strelecký klub Obid	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	18.6.2004	
42043280	Stolnotenisový oddiel Nová Sila-Obid	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	16.3.2006	
42113466	Alternatívne informačné centrum Obid	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	9.2.2007	

42117852	OLD BOYS OBID-EBED	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	31.1.2008	
42371449	OBIDSKÝ CITAROVÝ SÚBOR - EBEDI CITERAZENEKAR	Obid	701 - Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	28.11.2014	7

Iné aktívne organizácie (základné organizácie územných spolkov)					
	Slovenský zväz záhradkárov ZO Obid	Obid			
Spevácke zbory, hudobné a tanečné skupiny					
52108597	Spevácky zbor Vegyeskórus Ebed	Obid		7.12.2018	10

Zdroj: ŠÚ SR, informácie OcÚ, 2021

Remeselníci a zruční ľudia: v Obide sú aktívni vinári a včelári, vyhotovujú sa kvalitné produkty a organizujú pravidelné ochutnávky mladého vína. Podobne je v obci mnoho zručných ľudí – venujú sa háčkovaniu, maľovaniu, pečeniu cukrárskych produktov, šitiu technikou patchworku, výroby produktov z levandule (Obidská fara disponuje rozsiahlou levanduľovou záhradou).

Obec Obid je členom viacerých združení:

- Združenie obcí Južný región
- Združenie miest a obcí Slovenska
- Regionálne združenie MO novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti
- Euroregión Ister-Granum EGTC

Obid udržiava intenzívne priateľské vzťahy s maďarským mestom Tát. Spolupráca sa týka nielen samospráv, ale aj kultúrnych a športových organizácií, neziskových organizácií a spolkov; realizujú mnoho spoločných projektov nadregionálnej spolupráce.

1.1.8 BÝVANIE A BYTOVÝ FOND

Obec Obid v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, v obci sú aj bytové domy.

Čo sa týka počtu a kvality bytového fondu obce, situácia bola pri poslednom sčítaní domov a bytov v r.2011 nasledovná: podľa údajov ŠÚ SR 2011 mala obec:

Domov spolu: 408 (100%) (vrátane ubytovacích zariadení bez bytu)

trvale obývaných domov: 358 (87,7%)

z toho rodinných domov: 355 (99,2%)

neobývaných domov: 50 (12,25%)

Bytov spolu: 424 (100%)

trvale obývané byty: 373 (88%)

z toho v rodinných domoch: 354 (94,9%)

neobývaných bytov: 48 (11,3%)

Tab. č. 10 – Veková štruktúra domového fondu obce

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
od začiatkov - do 1899	33	8	41
1900 – 1919	57	0	57
1920 – 1945	71	0	71
1946 – 1970	103	11	114
1971 – 1980	36	0	36
1981 – 1990	41	0	41
1991 – 2001	13	0	13
spolu	354	19	373
%	94,9	5,1	100

Zdroj: SODB, 2011

Na jeden dom pripadalo v r.2011 3,15 obyvateľov.

45,31 % domov bolo postavených pred druhou svetovou vojnou, jedna tretina z toho ešte v 19. storočí. Kvalita bytového fondu - najmä postaveného pred rokom 1945 - si vyžaduje investície. V prípade ďalšieho pozitívneho rozvoja hospodárstva obce narastie potreba výstavby nových bytov. Obec má dostatok voľných plôch a prelúk ulíc, ako aj opustených chátraných domov v rámci zastavaného územia na nové stavby. Obec Obid odovzdala v r.2018 tri nové bytovky. V r.2005 bola dokončená výstavba nového obecného úradu. V územnom pláne obce je vyznačená zóna na bytovú výstavbu (bez potreby rozšírenia existujúcich hraníc intravilánu), ktorá je jedným zo strategických plánov obce. Bytová výstavba má veľký význam pre rozvoj obce, jej realizovaním by došlo k zvýšeniu podielu mladých ľudí v rámci populácie obce.

Obec má vhodné priestory aj na výstavbu novej ulice, ako aj existuje reálna potreba výstavby celej ulice s kompletnou infraštruktúrou. Jedna z ulíc potrebuje úplnú rekonštrukciu, nakoľko je v havarijnom stave.

Neobývané byty tvorili v r.2011 cca. 11,3 % celkového bytového fondu a neobývané domy tvorili 12,25 % domového fondu. Dôvodom neobývania bolo nenapojenie domu na inžinierske siete, netehelné steny, nestabilita domu, nevhodnosť na bývanie alebo odsťahovanie sa majiteľa.

V posledných rokoch sa zintenzívnila výstavba nových domov v obci, možno aj vďaka významným výsledkom v rozvoji obci, skvalitnení základných služieb poskytovaných obcou, zlepšení stavu a modernizácii objektov občianskej vybavenosti ako aj blízkosti hraničného mesta spojené s tichým, vidieckym prostredím s dobrou infraštruktúrou.

1.1.9 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.9.1 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.9.1.1 Miestna doprava

Miestne komunikácie

Obec Obid má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu v blízkosti cesty I. triedy č. I/63 (Komárno - Štúrovo).

Z pohľadu medzinárodných dopravných vzťahov vedenie cesty I/63 sprostredkúva väzby na medzinárodné prechody Slovensko - Maďarsko (hraničné prechody Komárno, Štúrovo). Táto cesta spája Bratislavu, Dunajskú Strelu, Komárno a Štúrovo. Z pohľadu širších dopravných vzťahov nadradený komunikačný systém územia obce tvorí cesta I/63. Cesta prechádza nezastavanou časťou územia. S intravilánovým územím sa kontaktuje nepriamo prostredníctvom dvoch prístupových komunikácií.

V severnej časti obce vstupuje do obce cesta č.II/509 (Bajč - Štúrovo). Táto cesta končí na križovatke s cestou č. I/63.

Územie obce Obid je zapojené na celoštátnu cestnú sieť cestou III.-tej triedy. Cesta je koncová so záverom v obci.

Komunikačnú sieť obce dopĺňajú miestne obslužné, ukladnené a účelové komunikácie. Komunikačné trasy sledujú historicky založenú komunikačnú sieť. Komunikačnú štruktúru charakterizuje vnútorná okružná dispozícia. Miestne cesty potrebujú rekonštrukciu.

Účelové komunikácie

Je to kategória obecných komunikácií v zastavanom území, ktorou sú sprístupnené ojedinelé domy a objekty v okrajových častiach obce a slúžia aj na skrátenie dopravných vzdialeností lokalít mimo zastavaného územia. Väčšina poľných ciest za hranicou zastavaného územia má prašný povrch.

Chodníky

Systém pešej dopravy využíva v súčasnosti založenú uličnú štruktúru. Z hierarchizácie miestnych komunikácií vyplýva nutnosť segregácie pešej a motorovej dopravy (zberné a obslužné komunikácie). Návrh ÚPN-O využíva na upokojených komunikáciách princíp nadradenosti pešieho pohybu (Puškinova ulica, Dolnosecká ulica, Rybárska ulica, Hlboká ulica...). Vo vybratých polohách sú navrhnuté komunikácie funkčnej triedy D3 vyhradené výlučne pre pohyb peších. Pri väčšine miestnych komunikácií nie sú vybudované chodníky. V r.2006 bola vykonávaná rekonštrukcia menšieho rozsahu niektorých chodníkov. Ďalšie miestne chodníky potrebujú doplnenie a rekonštrukciu.

Železničná doprava

Obec Obid nie je dostupná priamou železničnou dopravou. Najbližšia železničná stanica je v hraničnom meste Štúrovo. Železničná trať prechádza okrajom extravilánovej časti územia obce. Križovanie železničných tratí vytvára na okraji územia obce Obid významný železničný uzol. Tento tvorí medzinárodná elektrifikovaná trať č.370 Nové Zámky-Štúrovo-Szob a trať celoslovenského významu č.399 Zvolen-Šahy-Čata-Štúrovo.

Autobusová doprava

Z Obidu je prímestskými linkami možné priame spojenie do Štúrova a do susedných obcí. Prestúpením v Štúrove je možné z obce dostať do všetkých okolitých okresných miest a obcí.

Na trasách miestnych ciest sú v obci 4 obojstranné autobusové zastávky – na jednej strane cesty je zastávka vybavená s krytou čakárňou. Autobusové zastávky boli zrekonštruované v r.2016.

V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Ako alternatíva voči verejnej doprave sa presadzuje aj organizovaná

skupinová doprava. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Cyklistické trasy

Cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Bicykel je však dôležitým dopravným prostriedkom v obci a pre dopravu medzi susednými obcami. Vzhľadom k topografii terénu je v území značný potenciál rozvoja cykloturistiky.

Obec plánuje zapojiť sa do výstavby Cyklotrasy Eurovelo 6 – cyklocesta (Kravany nad Dunajom – Štúrovo cez Obid). Podobne má obec Obid v pláne vytvorenie vhodnej infraštruktúry pre cyklotrasu – oddychovej zóny pre cyklistov.

V rámci Stratégie rozvoja cyklotrás v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2027 je navrhnutý tento cyklokoridor ťahajúci sa v blízkosti obce Obid:

1. Bojná – Nemčice – Tovarníky – Topoľčany – Solčany – Nitrianska Streda – Čeladince – Kovarce – Oponice – Dolné Lefantovce – Podhorany – Drážovce – Nitra – Zobor – Hrnčiarovce – Štitáre – Žirany – Koliňany – Jelenec – Kostofany pod Tribečom – Velčice – Mankovce – Hostovce – Topoľčianky – Machulince – Hronský Beňadik – Kozárovce – Tlmače – Levice – Horná Seč – Kalná nad Hronom – Tekovský Hrádok – Šarovce – Želiezovce – Hronovce – Pohronský Ruskov – Čata – Bíňa – Kamenín – Kamenný Most – Nána – Štúrovo – Mužla – Kravany nad Váhom – Moča – Radvaň nad Dunajom – Patince – Iža – Komárno.

Intenzita cyklistickej dopravy sa čiastočne môže odvodiť z výsledkov sčítania dopravy, kde najväčšie záťaže boli identifikované v profiloch ciest I/63 a II/509. Podľa územného plánu obce Návrh riešenia bicyklovej dopravy rozčleňuje systém na hlavné a vedľajšie trasy. Hlavné bicyklové trasy predpokladajú pohyb bicyklov na samostatnom dopravnom pruhu segregovane od motorovej dopravy. Vedľajšie trasy využívajú zväčša jestvujúci dopravný priestor miestnych komunikácií. Smerovanie hlavnej trasy bicyklovej dopravy je orientované do rekreačného priestoru, resp. na dunajskú hrádz.

Parkovacie plochy

Najväčšie nároky na odstavovanie motorových vozidiel vychádzajú z obytných funkcií obce. Tieto sú zväčša uspokojené v rámci vlastných parciel majiteľov domov a bytov. Parkoviská sú vybudované pri cintoríne, pri obecnom úrade (vo dvore), pred kultúrnym domom. Pri futbalovom ihrisku je parkovanie možné na trávinatej ploche. Pri materskej škole, pri obchode potravín je parkovanie možné pri ceste – cesta je rozšírená. Súkromné parkovacie plochy sú pri väčších firmách (Agrierté, Potfay).

1.1.9.1.2 Zásobovanie pitnou vodou

Pre lokalitu Štúrovo bol vybudovaný prívod vody z vedenia Gabčíkovo – Nové Zámky – Kolta – Štúrovo DN 400. Prípojka bola napojená na existujúcu vodovodnú sústavu, ktorá bola rozšírená. Vodovodná sústava pozostáva z vodného zdroja RH-10 Štúrovo, z vodojemov o kapacite 5000 m³, a z vodojemov objemu 2 x 650 m³. Z vodojemu je zásobované Štúrovo a obce Nána, Kamenný most, Kamenín a Obid. Maximálna kóta hladiny vo vodojeme 174,09 m, minimálna kóta hladiny je 169,29 m. Obec je zásobená prívodom vody DN 150. Vnútorne rozvody sú v obci postavené z profilov DN 100. Potreba vody v obci je zabezpečená, rozvod úžitkovej vody nie je vybudovaný. V obci je 372 vodovodných prípojok, počet zásobených obyvateľov je 1178. Ročný odber je 35 230 m³, fakturovaná potreba 28 022 m³.

1.1.9.1.3 Kanalizácia a odpadové vody

Na území obce nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Podobne nie je vybudovaná ani čistiareň odpadových vôd.

Kanalizácia by predstavovala pre obec investične vysoko náročnú aktivitu avšak z pohľadu rozvoja nevyhnutnú investíciu, ktorá je podstatným prvkom kvality života obyvateľov. V súčasnosti obec nie je odkanalizovaná. Vybudovanie kanalizácie je jedným z dlhodobých investičných zámerov obce. Zámer jej vybudovania bude zapracovaný do územného plánu obce. Obec nedisponuje vlastnými prostriedkami na vybudovanie kanalizácie. Možnosťou realizácie tejto investície je spolupráca s inými obcami a čerpanie finančných prostriedkov so štrukturálnych fondov EÚ. ZsVS, a.s. nám poskytla projekt na kanalizáciu obce, ktorý je súčasťou integrovaného projektu „Aglomerácia Štúrovo - odvedenie a čistenie odpadových vôd, zásobovanie pitnou vodou“ a zahŕňa okrem našej obce mesto Štúrovo a obce: Nána, Kamenný Most, Mužla, Belá, Lubá, Šarkan. Napojenie kanalizácie je plánované na výtlačné potrubie, ktoré smeruje z obce Mužla do mesta Štúrovo. Kanalizácia sa momentálne zapracováva do územného plánu obce. Jej realizácia je plánovaná do programového obdobia 2021 – 2027.

Splaškové odpadové vody z domácnosti sú zachytávané do žúmp, ktoré často netesia, v dôsledku čoho dochádza ku znečisťovaniu podzemných vôd prvého vodného horizontu a k zhoršovaniu životného prostredia.

Splaškové odpadové vody z vybavenosti sú zväčša tiež zachytávané do žúmp.

Zrážkové vody sú zväčša zachytávané do rigolov pozdĺž komunikácií s odvedením do voľného terénu, kde postupne vsakujú resp. do jestvujúcich vodných tokov.

1.1.9.1.4 Odpady

Obec Obid riadi a zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom na území obce v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a VZN č. 2/2021 ktorým sa mení VZN č. 2/2019 o nakladaní s komunálnym odpadom, VZN č. 3/2021 ktorým sa mení VZN č. 3/2019 o miestnom poplatku za komunálne odpady, VZN č. 1/2021 o miestnych daniach.

Kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov prebieha v zmysle ustanovení zákona č.369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších noviel a predpisov, zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, 364/2004 Zb. o vodách, stavebného zákona č. 50/1976 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov a zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.

Vedenie obce veľmi zodpovedne pristupuje k otázke nakladania s odpadmi vznikajúcimi na území obce. V r.2019 dosiahla obec mieru triedeného odpadu 6,7 %, V roku 2020 sa vďaka snahám samosprávy a viacerým propagačným akciám v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia obyvateľov sa toto percento pohybovalo medzi 20 až 30%.

V obci je zavedený separovaný zber odpadu. Občania majú možnosť plasty, kovy, tetra-pack, papier, sklo dať do kontajnerov na selektívny odpad rozmiestňovaných po obci. Existuje 9 ostrovčekov pre tieto kontajnery. Okrem toho je realizovaný aj vrecový zber plastov 1x mesačne pred domov. Komunálny odpad (zmiešaný) zväžajú pred domov raz do týždňa. Triedený odpad je odvozený podľa ročného harmonogramu. Zber nebezpečného odpadu organizuje obec 1x ročne, zber elektro odpadu 2x ročne, zber veľkoobjemného odpadu 2x ročne, stavebný odpad si zabezpečujú občania sami, kuchynský odpad sa zväžá 1x mesačne z materskej školy.

V Obide nie je vybudované kompostovisko na uloženie biologicky rozložiteľného odpadu. občania kompostujú doma (v r.2020 to bolo min. 60% obyvateľov). Okrem toho má obec dohodu aj so spoločnosťou, ku ktorej odváža BRO.

Na odvoz TKO má obec zavedený systém ročného poplatku na osobu podľa najnovšieho VZN (2/2019 a 3/2019). Odpad sa zhodnocuje skládkovaním, separovaný odpad materiálovo.

Obec Obid má v pláne zaviesť množstevný zber odpadov na území obce.

Cieľom obce je zníženie množstva komunálnych odpadov, zefektívnenie triedenia, zvýšenie množstva selektívneho odpadu, zapojenie 100% obyvateľov do triedenia, kompostovania. Ďalej uceleným a komplexným informovaním a intenzívnou osvetou zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov obce, zmena ich postojov k zaobchádzaniu s odpadom.

Obec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva (2016 - 2020), v ktorom sú stanovené ciele obce v rámci odpadového hospodárstva na najbližšie roky.

Tab.č.11 – Vývoj množstva komunálneho odpadu a triedeného v r.2010 - 2020

Roky	Komunálny odpad v tonách	Triedený odpad v tonách	Podiel triedeného odpadu na celkovom odpade v %	Počet obyvateľov
2010	290,57	1,72	0,59	1 157
2011	268,20	1,72	0,64	1 178
2012	281,09	1,20	0,43	1 162
2013	266,20	1,42	0,53	1 167
2014	297,38	3,51	1,17	1 159
2015	270,94	6,47	2,33	1 173
2016	206,70	7,19	3,36	1 167
2017	234,86	10,75	4,38	1 164
2018	209,46	15,31	6,81	1 164
2019	239,21	104,85	30,47	1 166
2020	248,70	203,90	45,05	1 164

Zdroj: Interné materiály obce, 2021

Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu (zmiešaného) sa z roka na rok stagnovalo, ale množstvo jednotlivých zložiek vytriedeného z tuhého komunálneho odpadu vďaka zintenzívneniu triedenia a osvete obyvateľov postupne, v posledných rokoch výrazne narástlo.

1.1.9.1.5 Komunikačné, informačné a energetické siete

Internet

Na území obce je verejne prístupný širokopásmový internet - bolo vybudovaných 11 WIFI prístupových bodov, z toho 4 interných a 7 externých na verejných priestranstvách obce v rámci projektu WIFI pre Teba (WIFI4EU): (Bod 1 Obecný úrad: 1x interný, Bod 1 Obecný úrad 1x externý, Bod 3 Kultúrny dom 2x interný, Bod 4 Autobusová zastávka / cyklozastávka: 1x externý, Bod 5 Pošta 1x externý, Bod 6 Knížnica 1x interný, Bod 7 Materská škola 1x interný, Bod 8 Futbalové ihrisko 1x externý, Bod 9 Detské ihrisko 1x externý, Bod 10 Cintorín 1x externý, Bod 11 Obytná zóna 1x externý). Internetové pripojenie poskytujú aj jednotliví mobilní operátori.

Mobilní operátori

Sieť mobilných operátorov je v obci široká. Územie obce je pokryté signálom štyroch mobilných operátorov (Telekom, Orange, O₂, 4ka), ponúkajúcich svoje služby na slovenskom trhu. Operátori neposkytujú len jednoduché volanie mobilným telefónom, ale taktiež informačné služby, 4G služby, finančné služby, rýchly internet, roamingový prenos dát, digitálnu televíziu, videohovory, pevnú linku.

Telefónna sieť

Obec je pokrytá pevnou telekomunikačnou sieťou s napojením na digitálnu telefónnu ústredňu s dostatočnými kapacitnými rezervami.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas je najmasovejším a najrýchlejším komunikačným prostriedkom v obci. Rozvody

miestneho rozhlasu sú vyhotovené vzdušnými vedeniami umiestnenými spolu s rozvodmi NN na betónových alebo drevených podperných stĺpoch pri komunikáciách, niektoré na stĺpoch verejného osvetlenia. Ústredňa miestneho rozhlasu je v budove obecného úradu. Rozvody a technické zariadenia miestneho rozhlasu sú zastarané a vyžadujú rekonštrukciu. Plánom obce je rekonštrukcia existujúceho systému na bezdrôtový rozhlas vrátane výmeny ústredne.

Elektrina

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečované z elektrickej siete ZSE, a.s. prostredníctvom vonkajšieho kmeňového vedenia. Katastrálne územie obce Obid je zásobené elektrickou energiou z rozvodne 110/22 kV Štúrovo 2x2,5 MVA, 2x13,3 MVA (ŽSR). Táto je prepojená systémom 110 kV na vedenia : 168847/8848 (Nové Zámky – Štúrovo), 1688500 (Elektrosvit Nové Zámky – Štúrovo), 208881/8882 (Nové Zámky – Štúrovo), 218415 (Štúrovo – Želiezovce), 218414 (Štúrovo – Levice).

Pre podnik Kappa a.s. je vybudovaná trafostanica 26 TR Kappa a.s. Štúrovo 2x2,5 MVA, ktorá je zásobovaná elektrickou energiou, transformátor Štúrovo.

Obec je zásobená 22 kV vedením – 328.

Rozvod 22 kV pozostáva zo vzdušných vedení na betónových stĺpoch.

Existujúce 22 kV vedenia a stožiarové trafostanice

Trh s elektrickou energiou na Slovensku je už otvorený. Dodávku elektrickej energie zabezpečuje najmä Západoslovenská energetika, a.s., ale niektoré domácnosti odoberajú elektrinu od rôznych nových dodávateľov Elektrina je rôzne využitá pre hlavné technológie v domácnostiach ako je osvetlenie, ohrev vody, vykurovanie a prevádzka elektrospotrebičov.

Verejné osvetlenie

V obci je moderné verejné osvetlenie. Riešené je LED svetlami. V hlavných uliciach sú osadené 30 wattové LED-svietidlá na každom stĺpe, a na vedľajších uliciach 20 wattové na každom druhom.

Teplo

Obec Obid nie je zásobovaná teplom z centrálnych výhrevní a kotolní – na území obce sú objekty zásobované teplom z vlastných zdrojov – lokálnych domových kotolní na báze zemného plynu alebo iných palív. Vzhľadom na charakter zástavby s centrálnym zdrojom sa neuvažuje.

Centrálnе vykurovanie je možné v plánovanom areáli technologického parku A3 a A5 s vybudovaním prípojky VTL DN 80 (50) a regulačnej stanice ktorá bude vybudovaná na ploche areálu technologického parku. Dĺžka VTL prípojky je 990 m

Plyn

Pre distribúciu zemného plynu pre obec Obid slúži súčasný VTL rozvod, konkrétne plynovod Gbelce – Štúrovo, ktorého svetlosť potrubia je DN 200 mm pri tlaku PN = 4 MPa. Samotná prípojka VTL – PN 2,5 MPa je svetlosti oceľových rúr DN 80 mm, ktorá končí v regulačnej stanici umiestnenej na severe obce Obid.

Súčasná sieť VTL plynovodov je dobre prípustná v značnej časti územia, čo je aj pre samotnú plynifikáciu výhodné, čoho dôkazom je aj fakt, že v okrese Nové Zámky bolo ku 31.12.1995 plynifikovaných celkom 34 obcí. Celková spotreba plynu v okrese bola 81 894 tis.m³ na miestnych sieťach a 21 452 tis.m³/rok na diaľkových plynovodoch.

Plynovodná sieť v obci Obid je vybudovaná z rúr LPE. Plynovodná sieť je v dobrom stave a je možnosť ešte ju rozšíriť s postupom výstavby

Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie.

1.1.9.2 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.9.2.1 Sociálne služby

Význam sociálnych služieb je dôležitý nielen vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

V súčasnej dobe je poskytovanie sociálnych služieb u nás upravené zákonom č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Cieľom sociálnych služieb je zmierniť alebo za aktívnej účasti občana prekonať hmotnú alebo sociálnu núdzu, zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí, zabráňovať príčinám vzniku, prehĺbovania alebo opakovania sa porúch psychického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti. Sociálna pomoc zahŕňa sociálnu prevenciu a riešenie sociálnej núdze, sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím formou kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Sociálna pomoc sa uskutočňuje formou sociálnej práce. Sociálna prevencia má nasledujúce formy: vyhľadávacia činnosť, rehabilitačná činnosť, organizovanie výchovno-rekreačných táborov. Sociálna núdza sa rieši formou sociálneho poradenstva, sociálnych služieb, peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažných príspevkov na opatrovanie.

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci, definovaných v zákone č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Sociálna pomoc je pritom jedným z troch základných prvkov systému sociálnej ochrany občana. Systém sociálnej ochrany v SR je tvorený nielen sociálnou pomocou, ale aj sociálnym poistením a štátnou sociálnou podporou.

Analýza sociálnych potrieb občanov

Základná sociálna analýza obce je nevyhnutnou podmienkou komunitného plánovania sociálnych služieb pre jej obyvateľov. Medzi hlavné faktory, ktoré majú vplyv na vývoj vybavenosti obce službami sociálnej pomoci patrí demografický vývoj (hlavne veková štruktúra obyvateľstva, prirodzený pohyb, starnutie), prognóza vývoja s prihliadnutím na jednotlivé sociálne skupiny, zdravotný stav občanov, doterajší vývoj sociálnych služieb (nielen v obci, ale aj v jej okolí) a očakávania, preferencie obyvateľstva.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

V oblasti sociálnej a komunitnej práce boli v obci realizované nasledovné projekty:

- Projekt aktivačných prác (2020 - 2021)
- Vytvorenie chránenej dielne (rok 2020: 1 zamestnanec s plnou invaliditou prijatý na polovičný úväzok)
- Vytvorenie dvoch pracovných miest cez úrad práce (rok 2021: upratovačka, údržbár).

Obec Obid má vypracovaný *Komunitný plán sociálnych služieb do roku 2022*, ktorý je však potrebné aktualizovať kvôli zmenám v zákonoch.

Navrhované priority obce v oblasti sociálnych služieb definované v pripravenom komunitnom pláne obce:

Priorita č.1 Terénna opatrovateľská služba, Prepravná služba, Denné centrum

Priorita č.2 Sociálna služba – denný stacionár

Priorita č.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí

Priorita č.4 Spoločensky neprispôsobivé osoby

Priorita č.5 Nezamestnaní

Priorita č.6 Vybudovanie bezbariérovosti v obci

Priorita č.7 Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb

Priorita č.8 Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu

Priorita č.9 Vytvorenie sociálneho zariadenia v obci a podpora poskytovania sociálnej služby pre potreby obce

Obec Obid v oblasti sociálne starostlivosti poskytuje nasledovné služby:

- Opatrovateľská služba (jeden opatrovník)
- Zabezpečenie spoločného stravovania dôchodcov
- Jednorazová podpora pre novorodencov (nákupná poukážka)
- Vianočný balíček pre dôchodcov.

Plánom obce je rozšírenie škály sociálnych služieb, terénnej opatrovateľskej služby a vytvorenie domu sociálnych služieb v budove bývalej školy.

1.1.9.2.2 Zdravotnícke služby

Zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obciam vyplýva povinnosť utvárania a ochrany zdravých životných podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov obce, ako aj utvárania podmienok na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

V obci Obid nie je vytvorené zdravotné stredisko, ktoré by zabezpečovalo zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce. Raz týždenne v priestoroch malej sály kultúrneho domu ordinuje praktický lekár pre dospelých.

Zdravotnú starostlivosť poskytujú obyvateľom obce ďalej špecializované zdravotnícke zariadenia v Štúrove. Najbližšia nemocnica s poliklinikou je v Ostrihome a v Nových Zámkoch.

Zdravotný stav obyvateľstva

Obec Obid na základe vekového zloženia a dlhodobej hodnoty prirodzeného prírastku obyvateľstva patrí k obciam s nepriaznivými demografickými ukazovateľmi. Zvyšovanie podielu obyvateľstva produktívneho a poproduktívneho veku má za následok postupné zvyšovanie počtu zomretých. Najčastejším dôvodom úmrtí sú srdcovo - cievne ochorenia, nádorové a ostatné ochorenia a ako posledné úrazy. Hlavným dôvodom zdravotníckych problémov občanov je nesprávne stravovanie, fajčenie, alkohol, nedostatok pohybu.

Čo sa týka *zdravotného stavu detí a mládeže*, najčastejšie sa vyskytujú sezónne ochorenia (nachladnutia, ochorenia zažívacieho traktu a horných dýchacích ciest) a ochorenia získané v kolektívnej komunite.

Zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia za hlavný cieľ v oblasti zdravotníctva považuje prevenciu. Prevencia a očkovanie v tejto kategórii obyvateľov je bezplatná, nízka je ale zdravotnícka uvedomelosť rodičov.

Najčastejšie sa vyskytujúcou chorobou medzi dospelým obyvateľstvom v obci a jej okolí je vysoký krvný tlak. Na druhom mieste je arteoskleróza, ktorá vzniká v dôsledku zvýšeného množstva cholesterolu v krvi. Ako tretie sa uvádzajú ochorenia chrčtice a pohybového ústrojenstva, po nich nasledujú nádorové ochorenia, cukrovka a endokrínologické ochorenia. Ochorenia horných dýchacích ciest sú na šiestom mieste. Menej sa vyskytuje vznik žlčkových a obličkových kameňov, psychiatrických ochorení a ochorení zažívacieho traktu.

1.1.9.2.3 Občianska vybavenosť a služby

V Obide je pomerne široké spektrum základných služieb poskytovaných obcou svojim obyvateľom a návštevníkom obce, mnoho objektov občianskej vybavenosti.

Pre obyvateľov sú k dispozícii nasledovné služby občianskej vybavenosti spravované obcou: obecný úrad, matrika, knižnica, kultúrny dom, opatrovateľská služba, materská škola, zariadenia pre rekreáciu a oddych (areál futbalového ihriska pozostávajúci z ihriska, šatní, lavíc a dvoch malých krytých objektov, detské ihrisko postavené v r.2019). Obyvateľom obce je k dispozícii dom smútku, rímskokatolícky cintorín, pošta.

V Obide je užšia ponuka služieb poskytovaných miestnymi podnikateľmi (napr. pneuservis). Spoločné stravovania je zabezpečené pre dôchodcov v miestnej škôlke.

Pre obyvateľov je k dispozícii jedna predajňa potravín a dve pohostinstvá.

Pre účely miestnej administratívy slúži moderný objekt obecného úradu, ktorý bol postavený v roku 2005.

V obci je zavedený aj širokopásmový internet, bolo vytvorených 7 free prístupových bodov.

V oblasti kultúry poskytuje svoje služby Obecná knižnica Dr. László Buga - Obid (ponúka slovenskú, maďarskú a detskú literatúru; knižnica je elektronizovaná a bola modernizovaná v r.2020; knižničný fond pozostáva z 9 000 exemplárov kníh; je tu vytvorené aj chránené pracovisko), priestraný kultúrny dom s kapacitou do 200 osôb (veľká sála, malá sála, pódium, menšie priestory, kuchyňa). Objekt má široké využitie – konajú sa tu kultúrne podujatia, divadelné predstavenia, koncerty, plesy, svadby, semináre, školenia, prednášky organizované obcou, miestnou materskou školou a mimovládnyimi organizáciami. Veľká sála kultúrneho domu bola rekonštruovaná v r.2021.

1.1.9.2.4 Školstvo a vzdelávanie

Vzdelanie v súčasnosti predstavuje základný predpoklad na získanie a udržanie si zamestnania; kvalitné základné vzdelávanie znižuje riziko neuplatnenia sa na vyšších stupňoch vzdelávania a na trhu práce. Čoraz väčší dôraz sa kladie na výučbu odborných predmetov, najmä informačných a komunikačných technológií.

Financovanie základných a stredných škôl je postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle **zákona č. 597/2003 Z.z.** o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a **nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

Tento systém financovanie školstva v SR kladie vysoké nároky najmä na školy s malým počtom žiakov, obec musí prispieť na udržiavanie školy. Výdavky štátu na školstvo nestačia plne pokryť ani mzdové náklady, nehovoriac o prevádzke škôl (financie na kúrenie, vodu, elektrickú energiu, na základné opravy a údržbu školských budov atď.).

O tunajšej rímskokatolíckej škole sú správy už z roku 1701, keď sa zachovalo meno učiteľa, Adalberta Ebediho. Škola bola majetkom obce, nájomné z 10 jutrového pozemku plynulo do obecnej pokladne. V roku 1732 je učiteľom János Eöredi, ukončil 4 triedy gymnázia a školu navštevovali len 3 žiaci. V roku 1755 učiteľom bol János Pé. Škola bola tesnou stavbou, hlavne v zime, keď ju navštevovalo viac detí. O škole sa zachovalo málo správ. Nová jednotriedna rímsko-katolícka škola bola postavená v roku 1856 z nepálených tehál na kamenných základoch, strecha bola z tvrdého materiálu (škridla, šindel). Neskôr bola budova rozšírená na dvojtriednu, mená učiteľov sa nezachovali.

V roku 1912 bola pri fare postavená nová secesná prízemná 6 osová budova rímsko-katolíckej školy s pekným bočným vstupom, ktorý bol zakončený trojuholníkovým štítom. Škola bola štvortriedna. Od roku 1936 v obci vyučovala populárna Janka Makkay (Galambodi). Niektorí učitelia zastávali aj post kantora a viedli viaceré kultúrno - spoločenské spolky (Rímsko-katolícky dievčenský krúžok, Ružencový spolok, Spolok mládeže, Dobrovoľný hasičský zbor a pod.). V obci pôsobila aj základná ľudová škola. Po roku 1945 bolo vyučovanie v maďarskom jazyku zrušené, obnovené bolo po roku 1949.

Od roku 1980 bola základná škola v Obide zrušená úplne, teda ročníky 1. - 5. V bývalej prízemnej, 8-osevej r. k. škole na pôdoryse s tvarom L, nad strednou časťou s rovným štítom (budova bola po r. 1925 prestavaná) je dnes v podnájme na podnikateľské účely. V bývalej národnej škole, prízemnej 7 osovej obdĺžnikovej stavbe, do dvora obrátenej krátkym podstením boli ročníky ZŠ 1. - 4., potom čas slúžila kultúrnym účelom obce.

V Obide poskytuje v súčasnosti základné vzdelávanie jedna materská škola s celodennou starostlivosťou o deti.

Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským - Óvoda

Budova materskej školy bola postavená okolo roku 1950 na bývalom cirkevnom pozemku. Je to jednoduchá prízemná stavba na pôdoryse s tvarom L. V roku 1972 bola budova čiastočne zrekonštruovaná. Rozsiahla rekonštrukcia (výmena strešnej krytiny, vodoinštalátorske práce, výmena okien a dverí, zateplenie budovy, inovácia vykurovania, pokrytie dvora zámkovou dlažbou) bola uskutočnená v roku 2018.

Zriaďovateľom MŠ je obec Obid. V súčasnosti jej kapacita je max. 24 detí, vyučovacím jazykom je maďarčina. Počet pedagogických zamestnancov: 2, nepedagogických zamestnankýň: 2 (upratovačka a kuchárka). Súčasný počet detí: 16. Miestna materská škola je jednotriedna.

Problémom škôlky je jej nízka kapacita – je potrebné rozšírenie jej priestorov, nakoľko deti nemajú oddelený priestor na dopoludňajší oddych / spánok a na edukačné aktivity, všetko prebieha v jednej miestnosti.

Na kuchyni materskej škole sa varí nielen pre deti, ale aj pre zamestnancov obce a odtiaľto je zabezpečené aj spoločné stravovanie dôchodcov, nakoľko kapacita jedálne je pre 28 osôb.

Tab.č.12 - Vývoj počtu detí v MŠ Obid

Školský rok	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Počet detí v triede	21	23	27	26	24	24	23	23	24	21	15

Zdroj: OcÚ, 2021

1.1.9.2.5 Zariadenia civilnej ochrany

Súčasný stav možnosti ukrytia obyvateľstva v obci Obid je v celku vyhovuje súčasným požiadavkám. Skvalitnenie je možné dosiahnuť dlhodobou plánovanou výstavbou dvojúčelovo využívaných objektov/úkrytov v súvislosti s novou výstavbou najmä v objektoch občianskej resp. technickej vybavenosti. Zabezpečenie systému civilnej ochrany z hľadiska ukrytia obyvateľstva v obci sa uskutočňuje v jednotlivých zariadeniach podľa členenia:

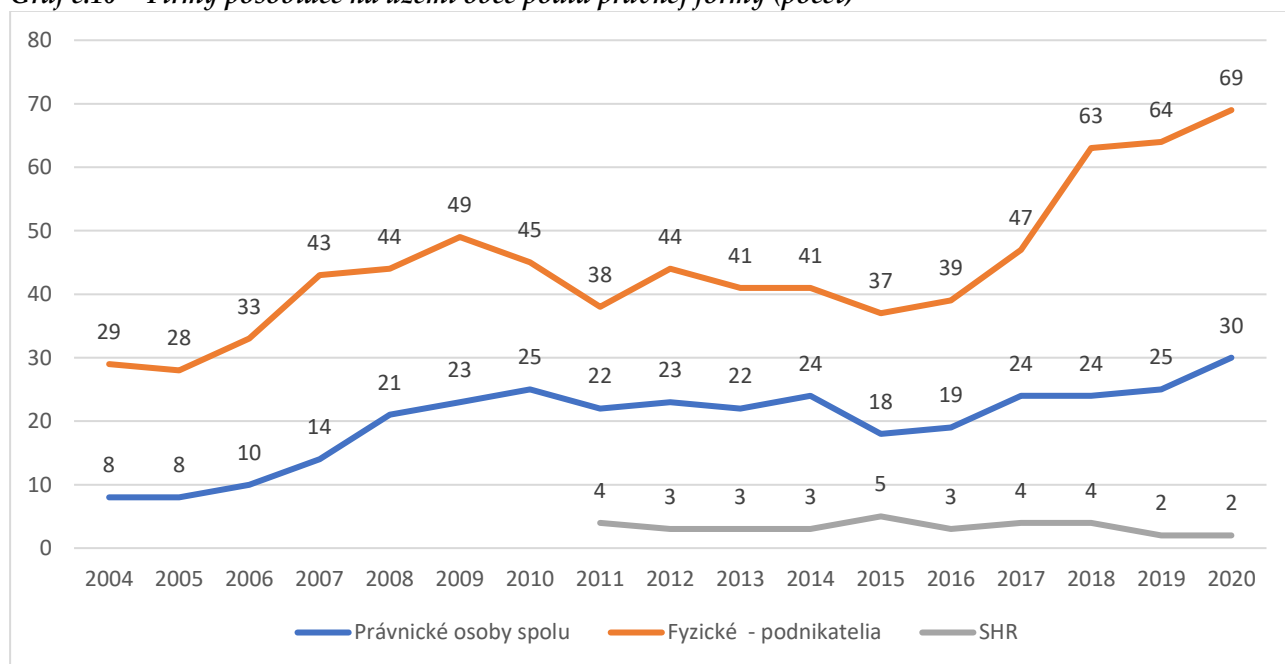
- zariadenia CO (stále úkryty, havarijné úkryty, úkryty budované svojpomocne)
- monitorovacie zariadenia
- ochranné stavby a chránené pracoviská
- sklady materiálu CO
- varovacie zariadenia (prostriedky varovania - sirény, mestský rozhlas, káblová televízia).

1.1.10 EKONOMICKÝ SEKTOR

1.1.10.1 PODNIKANIE

V Obide má podľa údajov obchodného a živnostenského registra Slovenskej republiky a Štatistického úradu SR, resp. OcÚ Obid sídlo alebo prevádzku 101 podnikateľských subjektov. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľov obce je 8,68%.

Graf č.10 - Firmy pôsobiace na území obce podľa právnej formy (počet)

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ, 2021

V posledných rokoch sa počet fyzických osôb – podnikateľov, resp. živnostníkov. V obci sa už formou SHR podniká malé množstvo hospodárov – ich počet sa dlhodobo pohybuje rovnomerne medzi 2 a 4. Počet právnických osôb (s.r.o.) sa v posledných 15 rokoch pohyboval medzi 29 a 69. K 31.12.2020 bolo v obci 30 právnických osôb, z toho ziskových je 26, neziskové sú 4.

Podľa evidencie Obchodného registra SR pôsobí na území obce 35 obchodných spoločností (z toho je v súčasnosti aktívnych cca 80%). Podľa evidencie živnostenského registra SR má v obci Obid sídlo alebo prevádzku 25 živností (z toho aktívnych, neukončených a nezastavených je cca 80%).

Podnikateľské prostredie v obci Obid je tvorené mikropodnikmi zamestnávajúcimi 20 a menej zamestnancov. Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov obce patria:

- **Obec Obid**, výkon samosprávy, 16 zamestnancov,
- **Agrierté - Ebed, a.s.**, rastlinná výroba, 20 zamestnancov,
- **Uniservis Potfay**, poľnohospodárska výroba, 15 zamestnancov.

Medzi strategických zamestnávateľov obce Obid patria nasledovné spoločnosti:

- Smurfit Kappa obaly Štúrovo, a.s., vlnitá kartonáž, obaly, krabice,
- Monarflex, s.r.o., Štúrovo, izolačné fólie,
- SKC foundry, s. r. o., kovové odliatky a zliatiny
- ŽSR Štúrovo, železničná stanica,
- **SUZUKI**, Esztergom Maďarská republika, automobilový priemysel.

Perspektívnym zámerom obce je podporovať cestovný ruch aj podporou budovania ubytovania v súkromí ako možného ďalšieho zdroja príjmov a formy podnikania. Cestovný ruch v obci je ovplyvňovaný

prevádzkou termálneho kúpaliska Vadaš v Štúrove vzdialenom 7 km od obce Obid.

Medzi dlhodobé plány obce, ako aj do územného plánu bolo zaradené aj vytvorenie priemyselnej zóny, napr. vybudovanie logistického centra a poskytovanie služieb v rámci logistického areálu v severozápadnej časti katastrálneho územia Obid.

1.1.10.2 PRIMÁRNY SEKTOR

Poľnohospodárska pôda tvorí 73,84 % rozlohy katastra obce, z toho orná pôda zaberá 92,08%. Podľa kategorizácie poľnohospodárskych výrobných oblastí Slovenska patrí územie obce do kukuričnej výrobnjej oblasti.

Výrazný podiel poľnohospodárskej pôdy ukazuje teoretické nosné odvetvie hospodárstva obce. Nosným sektorom hospodárstva obce sa v posledných rokoch stal sektor služieb a obchodu.

Všetky pôdy sú v súkromnom vlastníctve, alebo vo vlastníctve obce a sú obhospodarované súkromnými podnikateľskými subjektmi.

Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo.

Poľnohospodársku prvovýrobu reprezentuje v obci Agrierté – Ebed, a.s., založené v r.1995, ktoré sa okrem rastlinnej výroby venuje aj predaji poľnohospodárskych produktov, chemických prípravkov a hnojív, poskytovaniu poľnohospodárskych služieb.

V Obide podniká väčší počet samostatne hospodáriacich roľníkov. Väčšina z nich má 0-2 zamestnancov. Pestujú sa obilniny, strukoviny, olejniny, zelenina.

V obci sú aj pestovatelia bylín (napr. levandule), pestovatelia ovocia a zeleniny, ktorí vedia predať svoje produkty v rámci predaja z dvora, na trhoch, jarmokoch, cez internet.

V Obide v súčasnosti nie je vyznačené trhovisko, kde by nepravidelní predajcovia mohli predávať svoj tovar na priestranstve na to určenom. Obec plánuje vytvoriť miestne trhovisko v najbližších rokoch.

1.1.10.3 VČELÁRSTVO

V Obide sa chovu včiel venujú desiaty včelári.

Hlavný produkt je veľmi vzácny a zdravý med. Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis, ale aj materská kašička. Úroda je vystavená vplyvom počasia. V tomto regióne sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice, ale sú k dispozícii medy aj z bylín a horčice. Sezóna sa končí na jeseň. V Obide sa produkuje med hlavne z kvetu repky olejnej, slnečnice a agátu.

Produkcia sa odovzdáva sprostredkovateľom, ktorí vykupujú med podľa aktuálnych cien na trhu. Cena závisí od vyprodukovaného množstva medu a od sezónnych kultúrnych plodín, z ktorých je med vyprodukovaný (najdrahší med je v našom regióne agátový). Priemerná výkupná cena slovenského repkového medu sa kolíše okolo 2,4 Eur/kg, medu z lipy okolo 2,8 Eur/kg. Najdrahší je agátový, jeho výkupná cena je na úrovni 3,4 Eur.

Najväčšími problémami tohto odvetvia z ekonomického hľadiska sú nízke výkupné ceny medu, dovoz lacného čínskeho medu a celková nízka rentabilita výroby.

Dotácie včelárom poskytuje MP SR každoročne na základe počtu prezimovaných rodín (včelstiev) na opelovaciú činnosť. Výška dotácie v r. bolo 1,14 Euro / 1 rodinu (včelstvo).

Včelári z obce sa združujú do dvoch záujmových organizácií: Regionálny spolok včelárov Slovenska, Slovenský zväz včelárov v Štúrove.

Spolupráca medzi včelármi a poľnohospodárskymi subjektmi používajúcimi chemické postrekovanie rastlín je veľmi potrebná, nakoľko v nesprávnom čase používané nesprávne pesticídy sú hlavným dôvodom úhynu včelstiev, keďže nespôsobujú len totálny úhyn celých včelstiev, ale dlhodobo oslabujú životaschopnosť včelstiev. Problémy robia včelárom aj morené osivá.

1.1.10.4 RYBOLOV

Možnosti rybolovu sú obmedzené na tzv. Obidský kanál a na blízku rieku Dunaj. V kanáli, na Dunaji sa pravidelne vykonávajú zarybnenia. Ryby ako kapor, zubáč, jeseter malý a mieň dodáva rybársky zväz (zaobstarávajú sa z Českej republiky, Maďarska a od ostatných rybárskych zväzov).

V Obide je cca 10 športových rybárov, ktorí majú povolenie od *Slovenského rybárskeho zväzu*. Zväz v obci nemá miestnu organizáciu, rybári obce patria do MO v Štúrove alebo v Leviciach. Každý zväz vydáva povolenie na rybolov na svoje revíry.

Ďalší rozvoj odvetvia rybolovu je možný v kontexte zlepšovania kvality životného prostredia, rozvoja vidieckeho turizmu či agroturistiky vybudovaním menších služieb pre športových rybárov.

1.1.10.5 VINÁRSTVO

Obec Obid patrí pod Juhoslovenskú vinohradnícku oblasť (pod jej východnú časť), bližšie pod Štúrovský vinohradnícky rajón. Pôdne podmienky juhoslovenskej vinohradníckej oblasti: Sprašové pahorkatiny sú základom vinohradov vo východnej a južnej časti oblasti. Fluviálne sedimenty Dunaja a štrky a štrkopiesky sú podkladom v západnej časti oblasti.

Východná časť vinárskej oblasti severne, severozápadne a severovýchodne od mesta Štúrovo poskytuje vhodné podmienky na dopestovanie odrôd náročných na teplo a slnečný svit. Ide o najteplejšiu oblasť Slovenska s najvyššími teplotami počas vegetácie dlhodobo aj viac ako 30°C. Vegetačné obdobie trvá o 2 týždne dlhšie v porovnaní s celou krajinou.

Vinohrady sú vysadené na kvalitných sprašových pahorkatinách Podunajskej nížiny. Pod Štúrovský vinohradnícky rajón patrí 12 vinohradníckych obcí kategórie B1: Bajtava, Bíňa, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Mužla, Pavlová, Salka, Sikenička, Štúrovo.

V obci Obid sú zaznamenané nasledovné hony: Bánom – Obid, Bánom Krumpis – Obid, Boží kopec (Istenhegy) – Štúrovo, Homorú – Obid, Intravilán – Obid, Starý vrch za lesom – Obid, Želiarska usadlosť – Štúrovo.

Plocha registrovaných vinohradov patriacich pod Juhoslovenskú vinohradnícku oblasť: 6 411 ha. Charakteristika územia: Priemerné zrážky v Juhoslovenskej vinohradníckej oblasti sa pohybujú v okolí 540 mm ročne. Priemerné ročné teploty sa pohybujú okolo 11,8 °C, priemerná teplota počas vegetácie je 18,3°C. Klimatické podmienky pre vinič a víno: veľmi teplý a suchý nížinný klimatický región. Heterogénny reliéf krajiny zapríčiňuje veľmi pestré mikroklimatické pomery pre variabilnosť vín.

Štúrovský vinohradnícky rajón – obce: Bajtava, Bíňa, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Leľa, Malá nad Hronom, Mužla, Nána, Obid, Pavlová, Salka, Sikenička, Štúrovo.

Najpestovanejšie odrody pre tento región sú: Irsai Oliver, Veltlínske zelené, Cabernet Sauvignon Müller-Thurgau (biele odrody), Svätovavrinské, Feteasca regala, Dievčie hrozno, Muškát Ottonel, Rizling rýnsky, Rizling vlašský, Chardonnay, Zweigeltrebe, Pannónia Kincse.

Intenzívne pestovanie viniča, pravidelné organizovanie ochutnávky mladého vína i obaračkové slávnosti sú ďalším zdrojom príjmov obyvateľov a zaujímavým bodom agroturistiky. Predaj domáceho vína za určitých podmienok je predmetom predaja z dvora.

V susednej obci Mužla sa pripravuje unikátny projekt: Dom služieb pre vinárov a vinohradníkov, inteligentná meteorostanica a laboratórium. Tieto budú slúžiť pestovateľom a spracovateľom hrozna nielen zo Štúrovského vinohradníckeho rajónu, ale aj vinárom zo susedných rajónov a tým, ktorí pôsobia v regióne maďarského mesta Ostrihom

1.1.10.6 POĽOVNÍCTVO

V obci pôsobí poľovnícke združenie Obid - miestne združenie Slovenského poľovníckeho združenia.

Právo poľovníctva je možné vykonávať v rámci Slovenska len na poľovných pozemkoch, ktoré okresný úrad uznal za poľovný revír, zverník. Poľovníkom môže byť len ten, kto je držiteľom platného poľovného lístka.

Prínos poľovníkov spočíva v starostlivosti o divú zver v k. ú. obce, o poľovnícke revíry, sledovaní stavu jednotlivých druhov zvierat, v chove a lovení zveri, v dbaní na výkon práva poľovníctva, starostlivosti o krmidlá, napájadlá, zabezpečenie soli atď. Združenie je v aktívnom kontakte s poľovníkmi a poľovníckymi združeniami z okolitých dedín a spolupracuje s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ktorých pozemky tvoria poľovnícky revír. Poľovnícke združenie v Obide využíva poľovný revír o výmere niečo vyše 1 500 ha. Úzko spolupracuje s Agrierte Ebed a obecným úradom. PZ má 15 členov. Na poľovanie používajú aj poľovných psov (vyžle). V poľovnom revíri je najrozšírenejšia srna, potom diviak. Drobnnej zvery je čoraz menej. Za posledných 40 rokov sa zmenilo zloženie zvery. V sedemdesiatych rokoch dominovala drobná zver – zajace, bažanty a vodná zver. Dnes je viac úlovkov diviacej zvery. Najväčšími problémami s revíri robí priveľký pohyb - túliace psy z obce, turisti, corssmotorkáry spôsobujú stres divej zvery. Ďalším problémom sú ilegálne skládky odpadu v prírode.

Z hľadiska poľovníckej rajonizácie patrí územie obce do poľovnej oblasti s chovom srnčej zveri S XIV Pohronie. Z hľadiska poľovníckej rajonizácie patrilo do poľovnej oblasti s chovom malej zveri M VIII Pohronie, to bolo ale zrušené, poľovnícky revír bol presunutý do novovzniknutej S XIV. Plány poľovníkov odsúhlasuje a kontroluje Pozemkový a lesný odbor na Okresnom úrade.

1.1.10.7 DOMÁCI CHOV HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT, DOMÁCE PESTOVANIE BYLÍN A RASTLÍN

V Obide existuje niekoľko domácností a gazdov, ktorí sa venujú chovu hospodárskych zvierat: ošípaných, hydiny, hovädzieho dobytku, králikov, oviec. Sú aj voľné stajne, kde by sa tento chov mohol obnoviť. Rozbehnutie chovu potrebuje účinnejšiu komunikáciu a pravidelné konzultácie medzi chovateľmi a výkupnými, spracovateľskými závodmi, intenzívnejšie vzdelávanie chovateľov a propagáciu ich činnosti, resp. vybudovanie spolupráce medzi domácimi a zahraničnými chovateľmi.

V budúcnosti skrývajú v sebe odvetvia primárneho sektora realizáciu doteraz málo využitých možností a funkcií poľnohospodárstva – napr. orientáciu na jej mimoprodukčné funkcie, na *diverzifikáciu poľnohospodárskych činností* dotované Európskou úniou (napr. pestovanie energetických rastlín, agroturistika, ubytovanie v súkromí na rodinných farmách, lokálne spracovanie miestnych produktov a pod.).

V súčasnosti vždy väčší výraz dostane tzv. „*predaj z dvora*“, ktorého cieľom je umožniť lokálnym, domácim producentom potravín predávať konečnému spotrebiteľovi vo vlastnom mene a na vlastný účet svoje domáce, gazdovské, tradičné výrobky. V obci Obid je v tomto smere značný potenciál – miestni obyvatelia ponúkajú na predaj z dvora najmä med, mäso, ovocie, sadenice a víno. Miestni vinári majú v tomto smere popredné miesto. Predávajú sa v obci aj ručne vyrobené vence.

Raritou obce je *levanduľová záhrada* pri rímskokatolíckom farskom úrade, kde sa pestujú levandule na cca 540 kríkoch. O záhradu sa starajú miestni veriaci, ktorí ručnou prácou okopávajú, strihajú a sušia kvety, ktoré sa potom používajú na ručnú výrobu prírodných levanduľových hrejivých vankúšov. Levanduľová záhrada ponúka možnosti na detské, mládežnícke, rodinné programy, fotenia, remeselnícke dni.

1.1.10.8 SEKUNDÁRNY SEKTOR

Sekundárny sektor – spracovateľský priemysel a stavebníctvo v obci reprezentujú stavebné firmy a výroba vína. Obec Obid má vhodné priestory na vybudovanie priemyselného parku, resp. logistického centra, na vybudovaní ktorých sa už začalo pracovať.

1.1.10.9 TERCIÁRNY SEKTOR

Sektor predstavuje sieť maloobchodov a služieb.

Najväčšie zastúpenie v rámci činností miestnych podnikateľských subjektov má maloobchod a veľkoobchod. V obci sú prítomné nasledovné služby a obchody: autoservis, pneuservis, pošta, maloobchod, veľkoobchod, nákladná cestná doprava, predaj jedál, účtovnícke a administratívne služby, zámočníctvo, opravy elektrických zariadení a pod.

1.1.10.10 TRH PRÁCE

1.1.10.10.1 Zamestnanosť

Zamestnaní ľudia tvoria časť populácie ekonomicky aktívnych obyvateľov (ďalej len EAO). Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, sú k dispozícii iba údaje o ekonomicky aktívnych obyvateľoch k SODB v r. 2011.

V Obide bol počet EAO obce podľa výsledkov predposledného sčítania obyvateľov, domov a bytov 542, t.j. 46,17 % z celkového počtu obyvateľov (1 174) v tom čase.

Jedným z ukazovateľov, charakterizujúcich zamestnanosť, je *miera ekonomickej aktivity* vyjadrená podielom EAO na obyvateľoch v produktívnom veku. Miera ekonomickej aktivity bola v roku 2011 mierne vysoká (66,16 %). To zn., že 2/3 občanov v produktívnom vo veku bola zárobkovo činná.

Blízkosť mestských sídiel Štúrova a predovšetkým Ostrihomu má vplyv na vývoj zamestnanosti v obci, nakoľko početná skupina obyvateľov v obci migruje za prácou do Maďarska. Obec samotná nie je schopná zabezpečiť dostatok ponuky práce pre obyvateľstvo rovnako ako šírku všetkých služieb, ktoré obyvateľstvo potrebuje. Má obmedzený trhový priestor pre širokú ponuku služieb. Mnoho obyvateľov dochádza za prácou do zahraničia v rámci EÚ (pracujú v stavebných firmách, spracovateľských podnikoch, resp. ako opatrovatelia).

Samozamestnávajúci občania reprezentujú malé živnosti, rodinné firmy.

V súčasnosti a v novom programovacom období poskytuje EÚ napr. pre začínajúcich podnikateľov a mladých farmárov zaujímavé možnosti získania podpory na založenie a rozvoj podnikania.

1.1.10.10.2 Nezamestnanosť, ekonomická aktivita

Počet nezamestnaných evidovaných v obci Obid bol koncom júna 2021 celkovo 34.

Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktoré pracujú v zahraničí. Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzač o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Aktuálnu štruktúru nezamestnaných charakterizujeme z hľadiska doby evidencie na úrade práce, vzdelanostnej úrovne a veku. Údaje o zaradení nezamestnaných do jednotlivých profesií podľa typu vzdelania neboli k dispozícii.

Tab. č. 13 – Počet UoZ podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Obid	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Počet	34	0	0	8	20	1	0	2	3	0	0
v %	100	0,00	0,00	23,53	58,82	2,94	0,00	5,88	8,82	0,00	0,00

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2021

Legenda:

- 2 - nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 - vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 - post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 6 - terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 - terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)

V obci neexistuje tzv. ťažko zamestnávateľná skupina nezamestnaných, ktorí sú bez práce viac ako štyri roky. Najviac obyvateľov je nezamestnaných krátkodobo – do jedného roka.

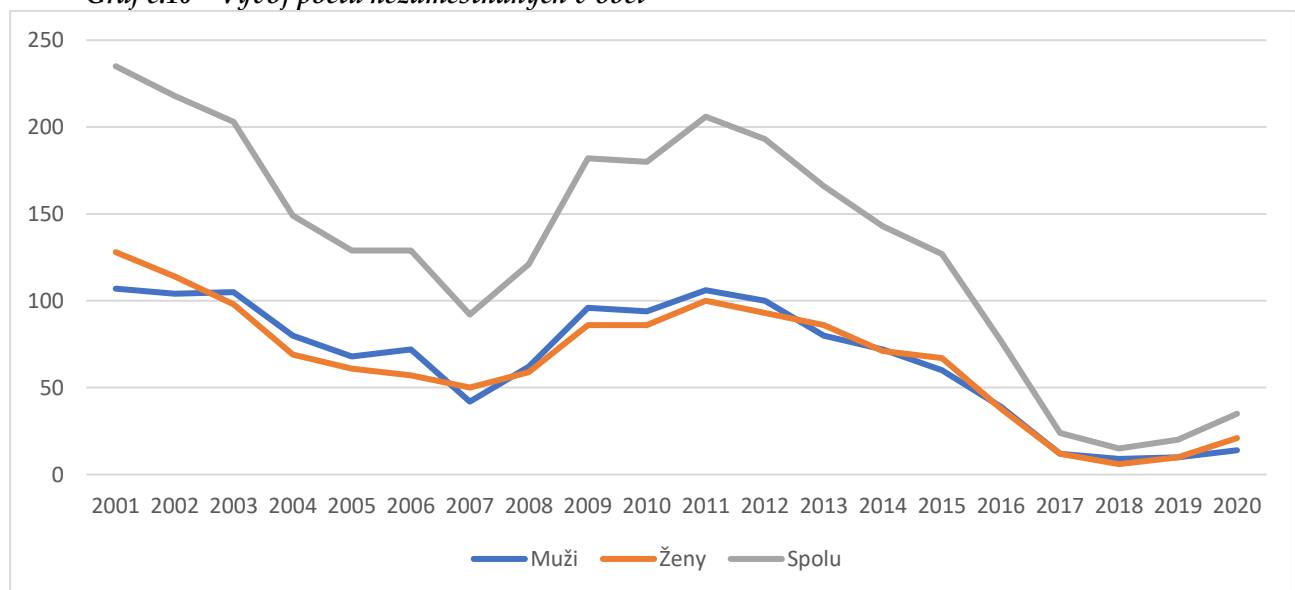
Tab.č.14 – Počet UoZ podľa dĺžky evidencie

UoZ spolu	v tom										
	do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
34	10	6	7	2	3	5	1	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2021

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Graf č.10 – Vývoj počtu nezamestnaných v obci

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Tab. č.15 znázorňuje vekovú štruktúru evidovaných nezamestnaných, z ktorej je zrejmé, že najväčšiu skupinu nezamestnaných tvoria osoby medzi 30 a 34 rokov (20,6 %). 73,53% nezamestnaných má 20 a 49 rokov. Sú to mladé generácie, ktoré živia rodinu, majú najviac sily. Nezamestnaní občania v pred dôchodkovom veku sú najproblémovejšími skupinami z hľadiska uplatnenia na trhu práce, nakoľko nezamestnaní v takomto veku majú najmenšiu šancu nájsť vhodné pracovné miesto. Značný podiel nezamestnaných mladého až stredného veku má vážne sociálne dôsledky a dôsledky na psychický (a zdravotný) stav týchto nezamestnaných.

Tab. č. 15 – Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných

UoZ spolu	v tom										
	do 20 r.	20-24 r.	25-29 r.	30-34 r.	35-39 r.	40-44 r.	45-49 r.	50-54 r.	55-59 r.	60 r. a viac	n/a
34	0	4	1	7	5	5	3	4	2	3	0

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2021

Obec Obid využíva aktívne opatrenia trhu práce poskytované ÚPSVaR, ktorý poskytuje obciam príspevky na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec: je to podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

1.1.10.11 REKREAČNÝ POTENCIÁL, CESTOVNÝ RUCH

Z hľadiska turistiky obec Obid nemá v súčasnosti merateľný význam, má ale značný rekreačný potenciál, ktorý je t.č. menej využitý.

V záujme budúceho hospodárskeho a sociálneho rozvoja má pre obec Obid význam investovanie do infraštruktúry vidieckeho turistického ruchu. Obec má bohatý potenciál pre pokojný oddych strávený v tichom a malebnom prostredí, v hodnotnej prírode, pre absolvovanie pešej turistiky a cykloturistiky, agroturistiky a vínnej turistiky, rybolovu, kultúrneho turizmu.

Vytvorením atrakcií ako bude ľudový dom, propagovaním historických hodnôt obce a mena jej významných rodákov, zriadením stálych expozícií venovaných týmto osobnostiam, vybudovaním infraštruktúry turizmu doplnkové služby cestovného ruchu – cykloturistiky – odpočívadlá, stojany pre bicykle, zintenzívnením medzinárodných vzťahov a organizovaním stálych, tradičných kultúrno-spoločenských podujatí, rozšírením ponuky ubytovacích možností, má obec Obid šancu na ďalší rozvoj miestne významného turizmu.

Zároveň sa nachádza v blízkosti termálneho prameňa – kúpaliska Vadaš v susednom meste Štúrovo.

V Obide môže ísť teda o rozvoj výletného, víkendového, resp. prázdninového miestneho turistického ruchu, ďalej o cykloturistiku.

Pre existenciu vidieckeho cestovného ruchu v obci je nevyhnutný poznať primárnu a sekundárnu ponuku a mať dobrú komunikačnú dostupnosť, ktorá umožňuje prístup do obce.

Primárna ponuka

Primárna ponuka zahŕňa geografické, prírodné a kultúrno-historické danosti obce. Prírodné podmienky v prípade obce Obid tvorí pokojné vidiecke prostredie, možnosť rybolovu, poľovníctva, cyklistiky a jazdeckta, prírodné toky, resp. dostatok priestoru na vybudovanie ďalších rekreačných plôch (napr. na vytvorenie parku, pre výstavbu športových plôch, na rozvoj hipoturistiky, vybudovanie outdoorového parku a pod.). Peknú panorámu okolia dotvárajú vinohradnícke lokality, Belianske kopce, Mužlianske vinohrady a Pohorie Börzsöny. Dunaj, tečúci na hranici katastra obce a jeho okolie ponúka možnosti rybolovu, kanoistiky, stanovania, organizovanie súťaží, táborov a pod.

Kultúrno – historický potenciál obce tvorí v súčasnosti rímskokatolícky kostol, pomník padlých hrdinov v 1. a 2. svetovej vojne, sakrálné stavby (kaplnka), sochy a súsošia, prístenné kríže a významní rodáci obce. Medzi kultúrno-osvetové zariadenia je zaradený kultúrny dom s knižnicou.

Obec Obid žije čulým kultúrnym životom.

Konajú sa tu aj festivaly regionálneho charakteru s medzinárodnou účasťou a obec sa aktívne zapája do medzinárodných projektov svojich európskych partnerských obcí. Medzi pravidelné podujatia obce patria: Oberačkový sprievod, Deň obce, Súťaž a ochutnávka vín Ister-Granum, Vianočné trhy, Adventné podujatia, Ples vinárov, Poľovnícky ples, ples materskej školy, Deň detí, Deň športu, Deň matiek, Mikuláš, Oslavy úcty k starším, Oslávenie jubilantov, 15. marec, Tábor pre členov speváckeho zboru, koncerty v miestnom kostole. Aktívne sú miestne záujmové združenia a organizácie: miešaný spevácky zbor, citarový súbor, poľovnícke združenie, vinári, klub dôchodcov, poľovnícky zväz, zväz záhradkárov.

Obec Obid vydáva od r.2019 štvrťročne dvojjazyčné obecné noviny Obidské zvesti – Ebedi hírmondó.

Sekundárna ponuka zahŕňa supraštruktúru, teda ubytovacie a stravovacie zariadenia, infraštruktúru cestovného ruchu, technickú a dopravnú infraštruktúru.

Obec leží pri dôležitom dopravnom ťahu – cesty prvej triedy I/63 spájajúcej obec s hranicou SR s Maďarskom a Budapešťou.

V obci sa ubytovacie zariadenia typu motel alebo hotel v súčasnosti nenachádzajú. V Obide je jeden penzión, ktoré poskytuje ubytovanie pre návštevníkov.

V Obide je naplánovaná rekonštrukcia starého domu s regionálnymi charakteristikami ľudového stavebníctva - ľudový dom, ktorý bude postupne zariaďovaný a budovaný v pôvodnom štýle pôvodnými zariadeniami a nábytkom typickými pre obec na začiatku 20. storočia s cieľom vytvorenia obecného múzea vhodného na aktivity kultúrneho turizmu a podujatia miestnych organizácií a obce, remeselnícke dni, ľudovo-umelecké činnosti, folklórne podujatia, výstavy a pod.

Výhodná poloha obce v blízkosti mesta Štúrovo, slovensko-maďarskej hranice, Ostrihomu spojená s pokojným vidieckym prostredím, dobré dopravné spojenie z blízkeho mesta nielen na okolité obce, ale aj mestá i vzdialenejšie centrá autobusmi, vlakom a loďou.

Obec Obid je bohato vybavená základnými službami a objektmi občianskej vybavenosti, čo ju predurčuje byť mimoriadne vhodným na krátkodobé pobyty, miestne významný turizmus.

1.1.11 HOSPODÁRENIE OBCE

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom využívania majetku obce a disponibilných finančných prostriedkov. Na rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov vplývať aj občianske združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Priame vstupovanie miestnej samosprávy do ekonomického rozvoja obce je značne diferencované a je ovplyvnené predovšetkým veľkosťou obce, ktorá vplýva ako na veľkosť príjmov, tak aj na rozsah disponibilného majetku a jeho štruktúru i schopnosťou samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o finančnom hospodárení a ktorý sa aktivizuje pri získavaní ďalších finančných prostriedkov z rôznych grantových schém a fondov.

Celkový objem bežných výdavkov, z ktorých obec v r. 2021 zabezpečovala všetky samosprávne úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy, činila 532 000 Eur .

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích / kultúrnych zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových

zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, hlavne plochy verejných priestranstiev.

Majetok, ktorým disponuje obec, sa využíva na niekoľko účelov - na výkon samosprávy, na zabezpečenie samosprávnych funkcií a na podnikateľskú činnosť. Veľkosť ako aj štruktúra majetku je v obci veľmi diferencovaná a tým sa podmieňuje aj jeho využiteľnosť.

Obec Obid okrem výkonu svojich samosprávnych funkcií realizovala v predchádzajúcich rokoch viac väčších investícií, ktoré boli financované najmä z národných zdrojov.

Tab. č.16 - Väčšie projekty realizované v predchádzajúcich rokoch

Projekt	Rok
Plynofikácia obce	1990-te roky
Verejný vodovod	1990-te roky
Stavba nového obecného úradu	2005
Rozšírenie verejného osvetlenia	2006
Oprava havarijného stavu cesty Rybárska ulica	2013
Rekonštrukcia autobusových zastávok	2016
Rekonštrukcia kultúrneho domu a vedľajších budov obecného úradu	2017
Rekonštrukcia materskej školy	2019
Detské ihrisko - výstavba	2019
Oprava strechy prezliekarny na futbalovom ihrisku	2020
Elektronizácia a modernizácia knižnice	2020
Vytvorenie chránenej dielne v knižnici	2020
Wifi4EU	2020
Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	2021
Vnútoraná rekonštrukcia kultúrneho domu	2021

Zdroj: Informácie obce, 2021

1.1.12 ŠTRUKTÚRA A ČINNOSŤ MIESTNEJ SAMOSPRÁVY

Postavenie obcí na Slovensku, ich štruktúru, orgány, riadenie, financovanie, vzťahy voči štátu stanovuje zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia: všeobecne záväzné nariadenia obce.

Orgánmi obce Obid sú:

- a/ obecné zastupiteľstvo
- b/ starostka obce

Obecné zastupiteľstvo zriaďuje podľa potreby alebo podľa osobitných predpisov svoje *orgány*, ktorými sú:

- a/ obecná rada
- b/ komisie obecného zastupiteľstva
- c/ obecný úrad

Osobitné postavenie má hlavný kontrolór obce, ktorého volí obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo podľa potreby zriaďuje aj iné stále alebo dočasné výkonné a kontrolné orgány a určuje im náplň práce.

Obecné zastupiteľstvo v Obide má 7 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2-3 mesiace. Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu **odborné komisie**:

- **Komisia financií, výstavby a ochrany životného prostredia**
- **Komisia sociálnych vecí a kultúry a športu**
- **Mandátová komisia**
- **Komisia na ochranu verejného záujmu**

V obci je aj sídlo matričného úradu. Od roku 2003 obec vykonáva kompetencie stavebného úradu.

Obecný úrad pozostáva z nasledovných úsekov:

- Sekretariát
- Referent evidencie obyvateľstva, osvedčovanie listín a podpisov
- Referent dane a poplatky
- Referent - personalistika a mzdy, vedúca školskej jedálne pri MŠ

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.obid.sk, kde sú zverejnené základné informácie o obci, histórii, rozvojové dokumenty, aktuálne oznamy a pod. (zatiaľ len v slovenskom jazyku). Obec komunikuje so svojimi občanmi aj elektronicky. V obci sú zriadené hot – spoty verejnej WI-FI siete s prístupom k internetu zdarma.

Z pohľadu kvality života obyvateľov obce, zohráva významnú úlohu lokalizácia významných inštitúcií.

Sídlo matričného úradu	Štúrovo
Sídlo pracoviska daňového úradu	Štúrovo
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Štúrovo
Sídlo Okresného súdu	Nové Zámky
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Nové Zámky
Sídlo miestneho Hasičského a záchranného zboru	Štúrovo
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Štúrovo
Sídlo Okresného úradu – odbor starostlivosti o živ. prostredie	Nové Zámky

1.1.13 APLIKÁCIA MODELU CAF 2020 V RIADENÍ SAMOSPRÁVY

Model CAF (Common Assessment Framework – Spoločný rámec hodnotenia) je nástroj komplexného manažérstva kvality vytvorený pre verejný sektor. Je prvým európskym nástrojom manažérstva kvality vyvinutým verejným sektorom, ktorý je špeciálne prispôbený pre potreby organizácií verejnej správy. Je použiteľný vo všetkých častiach verejnej správy a dá sa aplikovať na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Model CAF je bezplatným nástrojom, ktorý je dostupný pre verejnú sféru, aby napomáhal organizáciám verejného sektora zlepšovať ich výkonnosť. Model CAF patrí do skupiny modelov komplexného manažérstva kvality (TQM – Total Quality Management).

Model CAF je založený na predpoklade, že vynikajúce výsledky výkonnosti organizácie a tiež výsledky voči občanom, zamestnancom a spoločnosti sa dosahujú pomocou vodcovskej stratégie a plánovania, čo sa premieta pri riadení zamestnancov, partnerstiev, zdrojov a procesov. Model sa zakladá na metodike samohodnotenia.

Kvalitná verejná správa a jej služby sa v konečnom dôsledku hodnotia podľa ich vplyvu na kvalitu života ľudí. Zavedením modelu CAF do riadenia samosprávy dosiahne obec účel modelu: poskytovať lepšie služby občanom.

1.1.14 PROGRAM PREVENČIE KRIMINALITY A INEJ PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI

Program je dokument, ktorý flexibilne reaguje na meniaci sa stav, štruktúru a dynamiku kriminality v konkrétnom území a zároveň vychádza z aktuálnej národnej Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike.

Východiskom pre spracovanie programu prevencie je zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 336/2015 Z.z. o podpore menej rozvinutých okresov a Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti ako rámcový dokument, schválený vládou Slovenskej republiky.

Vytvorenie bezpečného prostredia je zároveň jedným z faktorov zvýšenia zamestnanosti. Bezpečné prostredie je charakterizované prostredníctvom vyčlenenia určitého geografického územia, ktoré je spravidla určené aj ďalšími sociálno-ekonomickými, demografickými a kultúrohistorickými činiteľmi.

Činnosť všetkých orgánov v boji proti kriminalite a inej protispoločenskej činnosti smeruje k spoločnému cieľu – postupne znižovať kriminalitu, poskytovať efektívnu ochranu, najmä ochranu života, zdravia a majetku.

Efektivita v boji proti kriminalite vyžaduje komplexný prístup prevencie, riešenia zamerané na príčiny a vplyvy mikroprostredia a účinnú koordinovanú spoluprácu všetkých subjektov prevencie.

Cieľom prevencie kriminality v obci je predchádzať kriminalite a inej protispoločenskej činnosti, tak, aby sa darilo zvyšovať kvalitu života a pocitu bezpečia všetkých občanov. Na dosiahnutie tohto cieľa je dôležité odstraňovať príležitosti pre trestnú a inú protispoločenskú činnosť. Obec si stanovila nasledovné priority prevencie kriminality:

1. znižovanie miery a závažnosti kriminality a inej protispoločenskej činnosti (najmä: závažná a organizovaná trestná činnosť; obchodovanie s drogami; obchodovanie s ľuďmi; sexuálne vykorisťovanie detí a detská pornografia; hospodárska a majetková trestná činnosť; násilie na ženách);
2. zvyšovanie bezpečnosti na cestných komunikáciách (zvyšovanie pocitu bezpečia obyvateľov a návštevníkov);
3. eliminácia sociálne patologických javov v rizikových skupinách (deti a mládež ohrozené kriminalitou a sociálne patologickými javmi; rodina; seniori; sociálne vylúčené komunity, t. j. nezamestnaní, bezdomovci, zdravotne a telesne postihnutí, osoby prepustené z výkonu trestu; prvopáchatelia trestných činov; recidivisti).

Riešenia obce Obid v rámci prevencie kriminality:

- obec vykonala kompletnú rekonštrukciu verejného osvetlenia (rozšírenie množstva pouličných lúčok) – lepšia viditeľnosť v noci
- organizovanie aktivít pre mládež a rozširovanie možností na šport a voľnočasové aktivity, aby sa predchádzalo kriminalite
- riešenie problému neobývaných domov
- merač rýchlosti na cestách, budovanie chodníkov
- obec plánuje v rozmedzí 5 rokov vybudovať kamerový systém – umiestnenie kamier v kritických bodoch obce a na verejných priestranstvách.

1.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

1.2.1 ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC, SR A EÚ

PHSR VÚC

PHSR obce Obid je v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022 – etapa II. PHSR NSK bol vypracovaný v súlade s prioritami stratégie Európa 2020 na roky 2014 – 2020 (ktoré sú tieto: inteligentný rast, udržateľný rast, inkluzívny rast).

Podobne boli špecifické ciele PHSR NSK zostavené vo väzbe na tematické ciele kohéznej politiky EÚ 2014 - 2020.

PHSR NSK je v súlade s národnými rozvojovými prioritami SR pre programové obdobie 2014 – 2020.

PHSR NSK 2016 – 2022 má stanovené 4 strategické ciele rozvoja: SC1: Konkurencieschopná ekonomika, SC2: Kvalitné ľudské zdroje, SC3: Zdravé životné prostredie, SC4: Komplexná technická infraštruktúra.

Prehľad navrhovaných špecifických cieľov a opatrení PHSR NSK ktoré sú relevantné z hľadiska PHSR obce Obid:

Špecifický cieľ I. III. Podporiť rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva a rozvoj vidieka

Špecifický cieľ I. IV. Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu

Špecifický cieľ II. I. Zlepšiť kvalitu zariadení sociálnej infraštruktúry

Špecifický cieľ II. II. Zabezpečiť súlad vzdelávania s požiadavkami trhu práce

Špecifický cieľ II. III. Zabezpečiť kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb a zdravotníckych služieb pre obyvateľov kraja

Špecifický cieľ III. II. Znížiť produkciu odpadov zavedením efektívneho systému separovania a zhodnocovania

Špecifický cieľ III. III. Zlepšiť energeticky efektívne a nízkouhlíkové hospodárstvo

Špecifický cieľ IV. I. Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť

Špecifický cieľ IV. II. Zlepšenie zásobovania pitnou vodou a odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd

Špecifický cieľ IV. III. Zlepšiť dostupnosť a kvalitu informačných a komunikačných technológií v kraji

Územný plán VÚC

Obec Obid má vypracovaný územný plán (schválený v r.2005 s platnosťou do 31.12.2020), ktorý je v súlade s ÚPN Nitrianskeho samosprávneho kraja (APROX s.r.o., Sartorisova 8, 821 08 Bratislava). Momentálne sa pracuje na aktualizácii ÚPN.

Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014 - 2020

RIÚS Nitrianskeho kraja vychádza z princípov vyváženého územného rozvoja, špecificky miestneho prístupu, zohľadnenia kľúčových výziev a príležitostí, využívania vnútorného potenciálu funkčných území a zamerania na konkurencieschopnosť, rast a zamestnanosť.

V RIÚS sú vytýčené tri priority: inteligentný rast, udržateľný rast, inkluzívny rast.

Určujúcim východiskom pre územne a vecne zvolené intervencie je územná koncentrácia investičných priorít determinovaná Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 ako celoštátnym územnoplánovacím dokumentom.

Rozvinuté mestá, resp. obce so zariadeniami občianskej vybavenosti nadregionálneho až celoštátneho významu budú tvoriť východiskové zázemie regiónu pre nastavenie územných intervencií s cieľom rastu a zamestnanosti. Územné zameranie investícií v RIÚS sa bude v jednotlivých častiach regiónu stretávať s podporou miestnych akčných skupín („MAS“) zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci komunitne riadeného miestneho rozvoja („CLLD“) v IROP a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka prostredníctvom nástroja LEADER v Programe rozvoja vidieka.

Podporou špecificky územne a vecne vhodne zvolených investícií RIÚS prispeje zároveň k vytváraniu nových foriem vzťahov smerujúcich ku konkurencieschopným funkčným územiám. V tom zmysle je v RIÚS zadaných 11 funkčných území pre projekty integrovaných územných investícií v regióne NUTS 3, ktoré sa viažu aj na územia s väzbami spolupráce regionálnych združení miest a obcí doplnené pôsobením miestnych akčných skupín. Ide o integrované investície do funkčných území („FÚ“) na úrovni územnej investičnej jednotky („ÚIJ“) pre jednotlivé špecifické ciele RIÚS. Funkčné územia kooperujú s územiami MAS, ktoré pôsobili v Nitrianskom kraji v programovom období 2007 – 2013 a transformujú sa do funkčných území MAS pre roky 2014 – 2020 (Príloha V.2.2 RIÚS):

Z hľadiska obce Obid je dôležité funkčné územie:

8. FÚ Štúrovska (ÚIJ LAU 2)

Strategická priorita 1 Bezpečná a ekologická doprava v Nitrianskom kraji

Strategická priorita 2 Zlepšenie prístupu k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v Nitrianskom kraji a v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra

Strategická priorita 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Nitrianskeho kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra

Strategická priorita 4 Zlepšenie kvality života v regióne Nitrianskeho kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra s dôrazom na životné prostredie

Indikatívny zoznam projektových zámerov/návrhov integrovaných operácií sa nachádza v Prílohe č. V.2.7 RIÚS NSK.

Väzba na ostatné strategické dokumenty

PHSR reflektuje na Stratégiu rozvoja cyklotrás NSK na roky 2021 – 2027 (Dokument nadväzuje, dopĺňa a aktualizuje „Stratégiu rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020“).

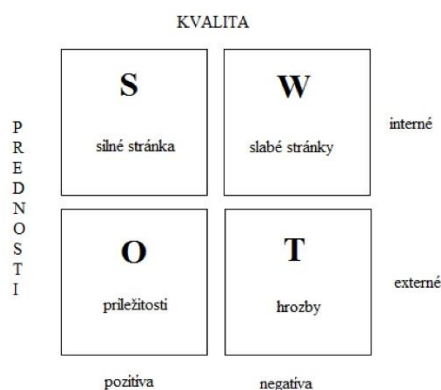
PHSR obce Obid je zosúladená s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 (dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030). Tento dokument má snahu byť Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR. Stratégia obsahuje viacero integrovaných rozvojových programov:

- a) Integrovaný rozvojový program I. Ochrana a rozvoj zdrojov
- b) Integrovaný rozvojový program II. Udržateľné využívanie zdrojov
- c) Integrovaný rozvojový program III. – Rozvoj komunit

Nitriansky samosprávny kraj má vypracovaný aj Regionálny plán udržateľnej mobility na podmienky územia kraja.

1.2.2 SWOT ANALÝZA

Východiskom pre formulovanie rozvojových cieľov, zámerov a stratégie rozvoja obce je SWOT analýza (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Predstavuje jednoduchú, a pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Svojím obsahom poskytuje SWOT analýza poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja obce a naopak, ktorým je v navrhovanej rozvojovej stratégii potrebné čeliť, resp. ich eliminovať.

Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce.

Príležitosti ako možnosti a potenciál rozvoja spolu s ohrozeniami ako rizikami vonkajšieho prostredia môžu mať pravdepodobné účinky na strategický rozvoj územia.

Analýza rozvojového potenciálu obce formou SWOT analýzy bola spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi obyvateľmi.

SILNÉ STRÁNKY (S)

S1 vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra

S2 vybudovaná základná občianska vybavenosť v obci

S3 vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu

S4 vhodné prírodné podmienky pre poľnohospodárstvo, rybolov, tradícia poľnohospodárskej výroby, vzťah obyvateľstva k poľnohospodárskym aktivitám

S5 existencia predškolskej infraštruktúry

S6 dostatok voľnej a kvalifikovanej pracovnej sily

S7 aktivita miestnych spolkov, súborov, občianskych združení

S8 zachovaný vidiecky charakter obce bez nadmerného dopravného ruchu

S9 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia

S10 relatívne bezproblémové spolunažívanie obyvateľov rôznych národností

S11 rozvinuté medzinárodné vzťahy

S12 bohatý kultúrny, historický potenciál (kostol, sakrálné pamiatky, história, osobnosti, budúci ľudový dom)

S13 výborná geografická poloha, ľahká dopravná dostupnosť, blízkosť nadradených vnútroštátnych a medzinárodných koridorov

S14 dobre rozvinutý systém separovania odpadov

SLABÉ STRÁNKY (W)

- W1 zlý stav miestnych komunikácií
- W2 chýbajúce chodníky pozdĺž frekventovaných komunikácií
- W3 nízky počet pracovných príležitostí v obci
- W4 ekonomická nestabilita a nízka produktivita práce poľnohospodárskych subjektov
- W5 chýbajúca infraštruktúra a služby v oblasti cestovného ruchu (ubytovanie ...)
- W6 nízka ekologická stabilita územia
- W7 nedostatok kvalitnej zelene v katastri i v zastavanom území obce
- W8 nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita
- W9 mierne vysoká miera nezamestnanosti a vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov
- W10 nižšia kúpyschopnosť obyvateľstva
- W11 zaostávajúca vzdelanostná úroveň väčšiny obyvateľstva / najmä starších generácií
- W12 úzka ponuka služieb na území obce
- W13 počet pracovných príležitostí v obci nepokrýva kapacity ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce
- W14 chýbajúca zdravotná infraštruktúra
- W15 plochy verejnej zelene v centre obce – absencia, zaostávajúca kvalita existujúcich pôch
- W16 malá budova materskej školy, priestorovo zúžené podmienky na výchovu detičiek

PRÍLEŽITOSTI (O)

- O1 poloha na významnej sídelnej rozvojovej osi
- O2 blízkosť centier cestovného ruchu (Štúrovo, Ostrihom)
- O3 dopravné napojenie prostredníctvom cesty I. triedy a blízkej železnice
- O4 stabilizácia počtu obyvateľov v poslednom období
- O5 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období
- O7 posilnenie aktivít medziobcej, regionálnej a medzinárodnej spolupráce
- O8 zapojenie nezamestnaných do verejnoprospešných prác pre udržanie pracovných návykov, pri úpravách a zveľaďovaní obce
- O9 výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností, ako aj relatívne nízkej úrovne miezd v regióne v porovnaní s celoštátnym priemerom
- O10 možnosti partnerskej spolupráce všetkých subjektov štátnej správy, samosprávy a neziskových organizácií zainteresovaných do oblasti sociálnych služieb
- O11 predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)
- O12 využitie prihraničnej polohy na cezhraničnú spoluprácu
- O13 možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov
- O14 využitie alternatívnych zdrojov energie
- O15 história, kultúra, podujatia, spolky
- O16 existencia voľných budov na rozvoj sociálnych služieb a priestorov na rozvoj bývania a dobudovanie objektov občianskej vybavenosti
- O17 Nadregionálna cyklotrasa bude viesť cez obec

OHROZENIA (T)

- T1 nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
- T2 nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
- T3 nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
- T4 nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
- T5 nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
- T6 znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami obyvateľov a riziko vyplývajúcich konfliktov

- T7 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- T8 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- T9 starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- T10 sektorový prístup k riešeniu problémov rozvoja obce
- T11 ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
- T12 odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
- T13 ďalší útlm železničnej dopravy, zhoršenie spojenia s okresným mestom
- T14 časté a neprehľadné zmeny legislatívy, presun kompetencií na samosprávy bez adekvátneho presunu finančných zdrojov
- T15 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- T16 administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ

1.2.3 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

STEEP analýza

STEEP analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

Faktory

Spoločenské

- demografické zmeny
- zmeny postojov a správania populácie
- zmeny preferencií zákazníkov

Technologické

- úroveň technológie poskytovateľa
- dostupná / využívaná technológia
- technológie pre kontakt s verejnosťou

Ekonomické

- nové príležitosti a investori
- dodatočné finančné zdroje
- vplyv daňovej politiky

Ekologické

- dopady investičných projektov na životné prostredie
- environmentálna politika
- podpora tvorby a ochrany životného prostredia

Politické

- vládne sektorové politiky
- legislatíva
- zmeny centrálnej vlády
- zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne). Výsledky

tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab.č. 17 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravde-podobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie problémy pri verejnom obstarávaní poruchovosť systémov	PD	dodatočné náklady	10%
		legislatíva technológia		20% 20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziludské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. *príčina – dôsledok*. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade riešeného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- Zlý stav niektorých miestnych komunikácií, absencia parkovacích miest - následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov
- Zlý stav a absencia chodníkov, priechodov pre chodcov - následok: riziko dopravných kolízií, nízka estetická úroveň verejných priestorov, nízka bezpečnosť dopravy
- Havarijný stav celej ulice a absencia celej novej ulice – následok: absencia možností kvalitného bývania
- Chýbajúce dopravné značenia, zrkadlá a tabule - následok: riziko dopravných kolízií, nízka bezpečnosť dopravy, riziko nehôd
- Chýbajúce opatrenia prevencie kriminality – kamerový systém: následok: nárast kriminality v obci
- Náhodná a nevhodná skladba zelene - následok: nízka estetická úroveň verejných priestorov, nedostatočné využitie potenciálu zelene pri zlepšení hygienickej kvality prostredia
- Nízka ekologická stabilita územia - následok: ekologické problémy a vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, nízka atraktivita krajiny a obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- Nedostatok pracovných príležitostí - nízka životná úroveň kúpyschopnosť obyvateľstva, vyššie riziko sociálnych problémov a výskytu sociopatologických javov - odchod obyvateľov za prácou mimo obce
- Nie je vybudovaná materiálno-technická základňa cestovného ruchu - následok: nezáujem návštevníkov, málo pracovných miest mimo sektora poľnohospodárstva
- Nepriaznivý stavebnotechnický stav niektorých budov občianskej vybavenosti - následok: nízky hygienický štandard, vysoké nároky na spotrebu energie, nízka estetická úroveň verejných budov

- Čierne skládky odpadov vs. absencia zberného dvora – následok: devastácia prírodného prostredia, preťaženie prírody odpadmi, nízka úroveň recyklácie a ekologickej uvedomelosti obyvateľov obce
- Nevybudovaná sieť sociálnych a zdravotníckych služieb v obci – potreba cestovania za týmito službami, nižšia atraktivita obce pre obyvateľov
- Chýbajúca kanalizácia – následok: vyššie znečistenie životného prostredia splaškovými vodami
- Absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami - následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu.
- Starnutie obyvateľstva - následok: zvýšenie dopytu po sociálnych službách
- Potreba materiálno-technického rozvoja športu a rozšírenia verejných športových a hracích plôch – nízka zapojenosť obyvateľov do pohybových aktivít, málo možností na aktívny oddych pre rôzne vekové kategórie
- Nízka úroveň informovania, propagácie obce, absencia miestneho múzea / ľudového domu a historického potenciálu obce – absencia kultúrneho turizmu

Analýza faktorov rozvoja

Potreba identifikácie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmierenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Rozvojový potenciál obce tvoria:

- prírodné zdroje, vidiecke prostredie
- pracovité obyvateľstvo
- miestne hospodárstvo
- technická infraštruktúra
- sociálna infraštruktúra
- kultúra, história, aktívne združenia
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami a efektívnym manažmentom

Keďže jednotlivé prvky života obce sú navzájom späté, je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciacie medzi obcami a regiónmi.

Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. rozvojový potenciál. Kľúčové disparity, t.j. limity rozvoja územia sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na elimináciu slabých stránok a maximálne využitie príležitostí (stratégia WO).

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Vytypovanie prioritných oblastí rozvoja obce, stanovenie strategických cieľov a opatrení predstavuje definovanie *rozvojovej stratégie obce*. Tento proces nadväzuje na výsledky komplexnej analýzy rozvojového potenciálu obce a vychádza zo SWOT analýzy, ako aj z prieskumu názorov obyvateľov, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja.

2.1 VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE

Predmetom strategickej vízie je zodpovedanie otázky „ako by obec mala vyzeráť v budúcnosti“.

VÍZIA OBCE OBID

„Obid bude príjemným miestom na bývanie s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými službami i pracovnými príležitosťami.

Obec sa bude rozvíjať v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja budovaného na využití miestnych zdrojov, so zachovaním rovnováhy vo všetkých zložkách života a životného prostredia obce, udrží si vidiecky charakter, životaschopnosť a pestrý kultúrno-spoločenský život..“

Táto vízia je postavená na predpoklade, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepši kvalitu života obyvateľov predovšetkým v piatich hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra (technická infraštruktúra a občianska vybavenosť)
- zlepši starostlivosť o životné potreby obyvateľov v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej – vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie, oddych a informovanie (sociálna infraštruktúra, ekonomický sektor, kultúrno-spoločenský život a cestovný ruch)
- dbá na intenzívnu ochranu životného prostredia (ochrana okolitej prírody, starostlivosť o verejné priestranstvá)

Potrebné je presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať nasledujúce priority, resp. prioritné oblasti:

Prioritná oblasť A – Technická infraštruktúra

Prioritná oblasť B – Občianska vybavenosť, sociálna infraštruktúra

Prioritná oblasť C – Životné prostredie, verejné priestranstvá, odpady

Prioritná oblasť D – Kultúrno – spoločenský život, cestovný ruch

Prioritná oblasť E – Ekonomický sektor

STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA OBCE

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 5 vytypovaných prioritných oblastí, ktoré budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Strategické ciele pre prioritnú oblasť A - Technická infraštruktúra

SC A1: Modernizácia a dobudovanie technickej infraštruktúry

SC A2: Skvalitnenie a doplnenie miestnej dopravnej infraštruktúry

AC A3: Rozvoj cyklistickej dopravy

Strategické ciele pre prioritnú oblasť B - Občianska vybavenosť, sociálna infraštruktúra

SC B1: Zvýšenie štandardu a dobudovanie objektov občianskej vybavenosti

SC B2: Vytvorenie a rozvoj objektov voľného času

SC B3: Rozvoj sociálnych služieb, vybudovanie objektov

SC B4: Rozvoj infraštruktúry vzdelávania

SC B5: Rozvoj kultúrneho strediska

SC B6: Zvýšenie štandardu budov pre šport, dobudovanie priestorov

Strategické ciele pre prioritnú oblasť C - Životné prostredie, verejné priestranstvá, odpady

SC C1: Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom

SC C2: Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia

SC C3: Ekostabilizačné opatrenia a strategické dokumenty

Strategické ciele pre prioritnú oblasť D - Kultúrno – spoločenský život, cestovný ruch

SC D1: Pestrý kultúrno-spoločenský život

SC D2.1: Rozvoj existujúcich a budovanie nových prvkov cestovného ruchu

SC D2.2: Efektívne informovanie verejnosti

Strategické ciele pre prioritnú oblasť E - Ekonomický sektor

SC E1: Rozšírenie podnikateľských aktivít v obci

SC E2: Podpora vzniku pracovných miest

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Okrem verejných finančných zdrojov sa počíta aj s účasťou súkromných zdrojov. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie. Nemenej podstatným pri dosiahnutí vízie obce a strategických cieľov je spolupráce obce so všetkými miestnymi aktérmi a externými inštitúciami.

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobejšiu a abstraktnejšiu ponímanej stratégii žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov

3.1 NÁVRH OPATRENÍ A AKTIVÍT

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita / Projekt
A. Technická infraštruktúra	A.1 Doprava, cesty a chodníky, parkoviská	A.1.1 Výstavba novej ulice aj s kompletnou infraštruktúrou
		A.1.2 Rekonštrukcia Rybárskej ulice (havarijný stav)
		A.1.3 Vybudovanie chýbajúcich parkovacích miest
		A.1.4 Vytvorenie / vyznačenie priechodov pre chodcov
		A.1.5 Rekonštrukcia existujúcich a doplnenie chýbajúcich chodníkov
		A.1.6 Doplnenie chýbajúcich dopravných značení a tabúľ
	A.2 Technická vybavenosť	A.2.1 Bezdrôtový rozhlas
		A.2.2 Kamerový systém v obci
		A.2.3 Kanalizácia (vybudovanie)
A.3 Cyklodoprava	A.3.1 Cyklotrasa Eurovelo 6 – vytvorenie vhodnej infraštruktúry – Oddychová zóna	
	A.3.2 Cyklotrasa Eurovelo 6 – cyklocesta (Kravany nad Dunajom – Štúrovo cez Obid)	
B. Občianska vybavenosť, sociálna infraštruktúra	B.1 Objekty občianskej vybavenosti	B.1.1 Vytvorenie miesta pre miestne trhovisko
		B.1.2 Oprava domu smútku
	B.2 Oddych a voľný čas	B.2.1 Vytvorenie detského ihriska pre najmenších
		B.2.2 Zlepšenie vybavenia knižnice a zavedenie elektronického výpožičného systému
	B.3 Sociálne služby	B.3.1 Kompletná rekonštrukcia starej školy na Spoločenský dom
		B.3.2 Rozšírenie siete sociálnych služieb v obci
	B.4 Infraštruktúra vzdelávania	B.4.1 Rozvoj miestnej materskej školy
	B.5 Kultúrne stredisko	B.5.1 Prístavba ku kultúrnemu domu - prezliakareň
	B.6 Športová infraštruktúra	B.6.1 Vybudovanie chýbajúcich verejných hracích plôch (napr. multifunkčné ihrisko, street workout)
		B.6.2 Rekonštrukcia šatne na futbalovom ihrisku
C. Životné prostredie, verejné priestranstvá, odpady	C.1 Nakladanie s odpadmi	C.1.1 Zriadenie zberného dvora
		C.1.2 Odstránenie čiernych skládok odpadov
		C.1.3 Organizovanie zberových akcií
		C.1.4 Odvádzanie dažďovej vody v obci
	C.2 Starostlivosť o verejnú zeleň a verejné priestranstvá	C.2.1 Nákup pozemkov (revitalizácia prostredia – vytvorenie zelených zón, parkov, odstránenie starých domov)
		C.2.2 Revitalizácia a výsadba zelene v celom katastri / zalesnenie, líniová zeleň, brehové porasty
		C.2.3 Kultivácia a údržba verejnej zelene v uliciach obce
		C.2.4 Revitalizácia verejnej zelene a doplnenie drobného mobiliáru na sídlisku
		C.2.5 Budovanie komunitných záhrad

	C.3 Strategické dokumenty	C.3.1 Pravidelná aktualizácia s monitoring dokumentov ÚSES, ÚPN, POH a vypracovanie ďalších súvisiacich dokumentov
D. Kultúrne – spoločenský život, cestovný ruch	D.1 Kultúra	D.1.1 Výstavy umeleckých výrobkov a prác remeselníkov
		D.1.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života
	D.2 Cestovný ruch	D.2.1 Podporovanie aktivít vo vidieckom dome pre rozvoj cestovného ruchu
		D.2.2 Podpora činnosti miestnych záujmových združení, neziskových organizácií, spolkov a cirkevných organizácií
		D.2.3 Kompletná rekonštrukcia vidieckeho domu
E. Ekonomický sektor	E.1 Podnikanie	E.1.1 Podpora podnikania v obci
		E.1.2 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
	E.2 Zamestnanosť	E.2.1 Podpora samozamestnanosti obyvateľov

3.2 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Tab.č.18 – Merateľné ukazovatele výsledkov a cieľových hodnôt

Aktivita / Projekt	Názov ukazovateľa	Definícia	Merná jednotka	Vychádz. hodn.	Cieľová hodnota v r. 2028
A.1.1 Výstavba novej ulice aj s kompletnou infraštruktúrou	Vznik novej ulice s infraštruktúrou	výsledok	kus	0	1
A.1.2 Rekonštrukcia Rybárskej ulice (havarijný stav)	Miera rekonštrukcie	výsledok	%	10	100
A.1.3 Vybudovanie chýbajúcich parkovacích miest	Počet vytvorených parkovacích miest	výsledok	kus	0	3
A.1.4 Vytvorenie / vyznačenie priechodov pre chodcov	Počet vytvorených priechodov	výsledok	kus	0	3
A.1.5 Rekonštrukcia existujúcich a doplnenie chýbajúcich chodníkov	Dĺžka rekonštruovaných /vybudovaných chodníkov	výsledok	km	0,5	2
A.1.6 Doplnenie chýbajúcich dopravných značení, zrkadiel a tabúľ	Počet doplnených dopravných značení	výsledok	počet	0	10
A.2.1 Bezdrôtový rozhlas	Zníženie energetickej náročnosti, menej káblových vedení	výsledok	%	0	50
A.2.2 Kamerový systém v obci	Zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality a vandalizmu	výsledok	%	10	40
A.2.3 Kanalizácia (vybudovanie)	Podiel napojených domácností	výsledok	počet	0	90
A.3.1 Cyklotrasa Eurovelo 6 – vytvorenie vhodnej infraštruktúry – Oddychová zóna	Počet oddychových zón pre cyklistov	výsledok	počet	0	1

A.3.2 Cyklotrasa Eurovelo 6 – cyklocesta (Kravany nad Dunajom – Štúrovo cez Obid)	dĺžka cyklistických trás	výsledok	km	0	12
B.1.1 Vytvorenie miesta pre miestne trhovisko	Vznik trhoviska	výsledok	počet	0	1
B.1.2 Oprava domu smútku	Realizovaná oprava domu smútku - miera	výsledok	%	10	100
B.2.1 Vytvorenie detského ihriska pre najmenších	Počet nových detských ihrísk	výsledok	počet	1	3
B.2.2 Zlepšenie vybavenia knižnice a zavedenie elektronického výpožičného systému	elektronizácia knižnice	výsledok	ks	0	1
B.3.1 Kompletná rekonštrukcia starej školy na Spoločenský dom	Vznik spoločenského domu / Nové služby	výsledok	počet	0	1 / 5
B.3.2 Rozšírenie siete sociálnych služieb v obci	Počet nových sociálnych služieb / napojení odkázaní	výsledok	počet / %	0	4 / 50%
B.4.1 Rozvoj miestnej materskej školy	Nové hracie prvky / vybavenie	výsledok	počet	5	20
B.5.1 Prístavba ku kultúrnemu domu - prezliekareň	Nová prezliekareň - vznik	výsledok	počet	0	1
B.6.1 Vybudovanie chýbajúcich verejných hracích plôch (napr. multifunkčné ihrisko, street workout)	Počet nových vonkajších voľnočas.objektov	výsledok	počet	1	3
B.6.2 Rekonštrukcia šatne na futbalovom ihrisku	Miera rekonštrukcie	výsledok	%	0	100
C.1.1 Zriadenie zberného dvora	Vzniknutý zberný dvor	výsledok	počet	0	1
	Podiel separovaného odpadu z celkového množstva komunálneho odpadu	výsledok	%	0	40
C.1.2 Odstránenie čiernych skládok odpadov	Počet čiernych skládok	výsledok	počet	5	0
C.1.3 Organizovanie zberových akcií	Počet zberových akcií / rok	výsledok	počet	2	4
C.1.4 Odvádzanie dažďovej vody v obci	Počet vybudovaných rigolov, vyhlbených jarkov / % odvedenej dažďovej vody	výsledok	počet / %	15 / 0%	50 / 80%
C.2.1 Nákup pozemkov (revitalizácia prostredia – vytvorenie zelených zón, parkov, odstránenie starých domov)	Počet nových zelených zón	výsledok	počet	0	5
C.2.2 Revitalizácia a výsadba zelene v celom katastri / zalesnenie, línioví zeleň, brehové porasty	Dĺžka revitalizovanej zelene - líniovej	výsledok	km	0	5
C.2.3 Kultivácia a údržba verejnej zelene v uliciach obce	Miera údržby verejnej zelene	výsledok	%	80	100
C.2.4 Revitalizácia verejnej zelene a doplnenie drobného mobiliáru na sídlisku	Počet prvkov mobiliáru a zelene	výsledok	počet	0	15

C.2.5 Budovanie komunitných záhrad	Počet nových komunitných záhrad	výsledok	počet	0	3
C.3.1 Pravidelná aktualizácia a monitoring dokumentov ÚSES, ÚPN, POH a vypracovanie ďalších súvisiacich dokumentov	Počet nových stratégií	výsledok	počet	0	5
D.1.1 Výstavy umeleckých výrobkov a prác remeselníkov	Počet výstav	výsledok	počet	1	4
D.1.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života	Počet podujatí / rok	výsledok	počet	4	6
D.2.1 Podporovanie aktivít po vybudovaní vidieckeho domu pre rozvoj cestovného ruchu	Počet nových aktivít / podujatí	výsledok	počet	0	4
D.2.2 Podpora činnosti miestnych záujmových združení, neziskových organizácií, spolkov a cirkevných organizácií	% podporených organizácií	výsledok	%	50	100
D.2.3 Kompletná rekonštrukcia vidieckeho domu	Miera rekonštrukcie	výsledok	%	0	100
D.2.4 Osadenie orientačných a navigačných tabúl	Počet bodov s informačnými tabuľami	výsledok	počet	0	10
D.2.5 Obnova a permanentná aktualizácia webstránky obce	Zvýšenie návštevnosti webstránky	výsledok	%	50	90
E.1.1 Podpora podnikania v obci	% podporených podnikaní	výsledok	%	0	20
E.2.2 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	Počet nových prevádzok	výsledok	počet	0	2
E.2.1 Podpora samozamestnanosti obyvateľov	Počet nových podnikateľov	výsledok	počet	0	10

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

4.1 ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

Realizácia aktivít naplánovaných v PHSR obce Obid bude vyžadovať úzku spoluprácu obce a miestnych aktérov v jednotlivých sektoroch života obce, ako aj spoluprácu vedenia obce s externými inštitúciami, orgánmi štátnej správy a regionálnej samosprávy, i okolitými obcami a združeniami obcí a verejno-súkromnými partnerstvami ktorých je obec Obid členom.

Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

Hlavným koordinátorom aktivít smerujúcich k realizácii strategického cieľa obce Obid v programovom období 2021 - 2028 je starostka obce vedúca pracovný tím zostavený za účelom implementácie PHSR.

Organizačné zabezpečenie implementácie programu

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu.

Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny: starostka obce, odborné komisie pri OZ, podnikateľské subjekty, zainteresovaní obyvatelia, predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Obid bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

4.2 MONITORING

Monitorovanie plnenia jednotlivých strategických cieľov vytýčených v PHSR obce Obid bude uskutočnené na základe monitorovacích ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na strategické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu. Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie naplňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,

- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení.

4.3 ČASOVÝ HARMONOGRAM

Implementácia opatrení a aktivít nadefinovaných v tomto dokumente je naplánovaná do konca aktuálneho programovacieho obdobia (rok 2027) s výhľadom do roku 2028. Odhad realizácie PHSR vychádza zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – sú rozdelené na dve kategórie: krátkodobé (2021 – 2024) a strednodobé (2021 – 2028). Do poslednej kategórie boli zaradené aj projekty, ktoré sú realizované permanentne.

4.4 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Komunikácia je neoddeliteľnou súčasťou efektívneho budúceho rozvoja obce realizovaného prostredníctvom PHSR.

Program rozvoja obce je teda dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability miestnej rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej, mali by sa vypracovať a zverejňovať každoročné hodnotiace správy o splnení opatrení PSHR a získavať spätné väzby od obyvateľov, ako aj ďalšie námety a nápady.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.obid.sk), ktorá funguje v jednej jazykovej mutácii. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa. Významnú úlohu majú aj poslanci OZ a členovia jednotlivých komisií v oblasti komunikácie s občanmi o rozvojových prioritách obce.

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiadúce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov

5. FINANČNÁ ČASŤ

5.1 FINANČNÁ NÁROČNOSŤ STRATÉGIE

Obec Obid stanovila predbežný rozpočet na najstrategickejšie, už teraz predvídané investície. Tabuľka je informatívna, neobsahuje všetky aktivity potrebné k dosiahnutiu strategických cieľov obce, ani mnohé aktivity realizácia ktorých nie je v kompetencii miestnej samosprávy.

Tab. č.19 - Plánované investície v období 2021 – 2028

Plánovaná investícia	Čas	Rozpočet v Eur s DPH - odhad	Dosah projektu
Kamerový systém v obci	2023	40 000,00	lokálny
Výstavba novej ulice aj s kompletnou infraštruktúrou	2024	500 000,00	lokálny
Zriadenie zberného dvora	2023	50 000,00	lokálny
Odstránenie čiernych skládok odpadov	2023	600 000,00	lokálny / regionálny
Prístavba ku kultúrnemu domu - prezliakareň	2025	60 000,00	lokálny
Rekonštrukcia šatne na futbalovom ihrisku	2021	10 000,00	lokálny
Odvádzanie dažďovej vody v obci	2022	150 000,00	lokálny
Výmena verejného osvetlenia – LED lampy	2021	60 000,00	lokálny
Kompletná rekonštrukcia vidieckeho domu	2026	150 000,00	lokálny
Nákup pozemkov (revitalizácia prostredia – vytvorenie zelených zón, parkov, odstránenie starých domov)	2028	100 000,00	lokálny
Vytvorenie miesta pre miestne trhovisko	2024	20 000,00	lokálny
Oprava domu smútku	2023	30 000,00	lokálny
Kompletná rekonštrukcia starej školy na Spoločenský dom	2024	40 000,00	lokálny
Rekonštrukcia Rybárskej ulice (havarijný stav)	2021	50 000,00	lokálny
Rekonštrukcia miestneho rozhlasu na bezdrôtový	2023	15 000,00	lokálny
Spolu		1 815 000,00	

Zdroj: Údaje obce, 2021

Pozn.: Projekt cyklotrás, resp. vybudovania cyklokoridorov má byť spoločným projektom viacerých susedných obcí a v súlade so Stratégiou rozvoja cyklotrás v NSK.

Tab. č.20 - Plánované investície v r.2021 – 2027 (investície s regionálnym / nadregionálnym dosahom)

Plánovaná investícia	Čas	Rozpočet v Eur s DPH - odhad	Dosah projektu
Cyklotrasa Eurovelo 6 – cyklocesta (Kravany nad Dunajom – Štúrovo cez Obid)	2021 - 2022		nadregionálny
Kanalizácia	2023 - 2025	6 000 000,00	regionálny
Cyklotrasa Eurovelo 6 – vytvorenie vhodnej infraštruktúry – Oddychová zóna	2021 - 2023	60 000,00	regionálny
Spolu		6 060 000,00	

Zdroj: údaje obce, 2021

5.2 ZDROJE FINANCOVANIA STRATÉGIE

Realizáciu najpodstatnejších opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. č.19, 20), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Na realizáciu stratégie bude potrebné používať nielen vlastné zdroje, ale bude nutné hľadať aj finančné krytie z iných zdrojov. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov a dosiahnutia cieľov PHSR budú pochádzať z týchto zdrojov:

1. Verejné zdroje - rozpočet obce,
2. Ostatné verejné zdroje,
3. Súkromné zdroje,
4. Fondy Európskej únie

Verejné zdroje – rozpočet obce

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Ostatné verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získať grant zo štátneho rozpočtu na rozvojové projekty. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty – výstavba obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať od ŠFRB úver. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond, ktorý nahradil Štátny fond životného prostredia. Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Obec sa bude usilovať o získanie dotácií v rámci pomoci EÚ a ďalších grantových systémov podporujúcich princíp environmentálny, cezhraničnej spolupráce, rozvoja ľudských zdrojov a pod.

Realizácia, resp. financovanie niektorých aktivít PHSR bude v kompetencii súkromného a neziskového sektora.

Fondy Európskej únie

Pre programové obdobie 2014 – 2020 bola obec zaradená medzi obce nad 1 000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bolo možné prioritne prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu a ostatných operačných programov. V niektorých opatreniach aj z Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky (napr. op.19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK - miestny rozvoj vedený komunitou).

V novom programovacom období sa opatrenia a aktivity PHSR zosúladiť neskôr s novými programovacími dokumentmi gestorenými Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré sú v čase spracovania PSHR v príprave.

V prípade, že obec Obid bude členom verejno-súkromného partnerstva, ktoré má vypracovanú stratégiu CLLD, v rokoch 2021-2027 bude môcť obec čerpať z Nástroja 2 LEADER Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Programové obdobie 2021 – 2027 – politika súdržnosti

Európska komisia dňa 29. mája 2018 zverejnila balík novej legislatívy EÚ pre politiku súdržnosti na roky 2021 – 2027, ktorý stanovuje pravidlá pre využívanie eurofondov v programovom období po roku 2020. Súčasťou je aj nová alokačná metodológia, t. j. stanovenie kritérií, na základe ktorých jednotlivé členské štáty EÚ spoznajú výšku národnej finančnej obálky, s ktorou budú môcť v novom programovom období 2021 – 2027 počítať.

Hlavné prvky modernizovanej politiky súdržnosti po roku 2020 by mali byť:

1. Zameranie na kľúčové investičné priority.
2. Politika súdržnosti pre všetky regióny a individuálnejší prístup k regionálnemu rozvoju.
3. Menej početné, jasnejšie a stručnejšie pravidlá.
4. Silnejšie prepojenie s európskym semestrom na zlepšenie investičného prostredia v Európe.
5. V r.2019 bol schválený Radou vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na roky 2021 – 2027 kľúčový dokument na začatie procesu negociácií s Európskou komisiou k zadefinovaným prioritám SR.

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR spustilo *Národnú konzultáciu k eurofondom 2021 – 2027* diskusiou so slovenskými europoslancami a členmi Partnerstva pre politiku súdržnosti 2020+.

Eurofondový investičný plán pre Slovensko na roky 2021 – 2027 sa dokončil koncom roka 2020.

Na webstránke Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky je zverejnený návrh Partnerskej dohody 2021 – 2027.

Na návrhu Partnerskej dohody, na základe ktorej sa bude prerozdeľovať 13 miliárd eur z eurofondov v nasledujúcom desaťročí, pracovali tímy špičkových odborníkov.

Pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021 – 2027 boli navrhované nasledovné priority:

Cieľ politiky 1 – Inovatívne Slovensko (inteligentnejšia Európa)

Cieľ politiky 2 – Ekologické Slovensko pre budúce generácie (ekologickejšia nízkouhlíková Európa)

Cieľ politiky 3 – Mobilita, doprava, prepojenosť (prepojenejšia Európa)

Cieľ politiky 4 – Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko (sociálnejšia Európa)

Cieľ politiky 5 – Kvalitný život v regiónoch (Európa bližšie k občanom).

Možné zdroje financovania jednotlivých aktivít obsiahnutých v PHSR:

Operačné programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

- Operačný program Výskum a inovácie
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra

- Operačný program Ľudské zdroje
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Technická pomoc
- Operačný program Efektívna verejná správa

Operačné programy cieľa Európska územná spolupráca

- Programy cezhraničnej spolupráce
- Programy nadnárodnej spolupráce
- Programy medziregionálnej spolupráce
- Operačný program Rybné hospodárstvo (2014 - 2020)
- Integrovaný regionálny operačný program (2014 - 2020)
- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, resp. následný programovací dokument
- Nadácie (Nadácia Slovenskej sporiteľne, Nadácia SPP, Nadácia ZSE, Nadácia Ekopolis, Nadácia ESET, Nadácia Orange)
- Úrad vlády SR
- Dotačné programy Ministerstva financií, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Programy priamo riadené Európskou Komisiou
- WIFI 4 EU, Európa pre občanov, Interreg Europe, Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika, ESPON, INTERACT
- Grantové programy Visegradfund
- Environmentálny fond
- Program Stredná Európa, ETC Dunaj
- Podporné nástroje Nitrianskeho samosprávneho kraja

ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novely. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom programu PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Obid aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Poloha obce v blízkosti mesta Štúrovo ponúka možnosti aj pre vstup zahraničných investorov, čo podporuje dostupnosť obce ku komunikácii prvej triedy č. I/63. Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

OBSAH

Úvod	1
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	
1.1 Analýza vnútorného prostredia	3
1.1.1 Základná charakteristika obce	3
1.1.2 Širšie územné vzťahy	3
1.1.3 História obce	4
1.1.4 Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie	6
1.1.5 Prírodné danosti, ochrana životného prostredia	7
1.1.6 Demografická situácia	16
1.1.7 Pamiatky, kultúrny a spoločenský život	24
1.1.8 Bývanie a bytový fond	28
1.1.9 Technická a sociálna infraštruktúra	29
1.1.10 Ekonomický sektor	38
1.1.11 Hospodárenie obce	45
1.1.12 Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy	46
1.1.13 Aplikácia modelu CAF v riadení samosprávy	47
1.1.14 Program prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti	48
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia	49
1.2.1 Analýza väzieb na strategické dokumenty VÚC, SR A EÚ	49
1.2.2 SWOT analýza	51
1.2.3 Problémová analýza	53
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	56
2.1. Vízia a ciele rozvoja obce	56
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	58
3.1 Návrh opatrení a aktivít	58
3.2 Merateľné ukazovatele	59
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	62
4.1 Zabezpečenie implementácie programu	62
4.2 Monitoring	62
4.3 Časový harmonogram	63
4.4 Komunikačný plán	63
5. FINANČNÁ ČASŤ	64
5.1 Finančná náročnosť stratégie	64
5.2 Zdroje financovania stratégie	65
Záver	68
Obsah	69